

Наталя Будна, Марко Беденко

МАТЕМАТИКА

Додавання та віднімання двоцифрових чисел із переходом через розряд

$$\begin{array}{r} 30 + 40 \\ \swarrow \quad \searrow \\ 38 + 49 \\ \nwarrow \quad \nearrow \\ 8 + 9 \end{array} = \square\square$$

$$53 + 7 = \square\square$$

$$\begin{array}{l} 3 + 7 = 10 \\ 50 + 10 = 60 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 55 + 6 \\ \swarrow \quad \searrow \\ 50 \quad 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 5 + 6 = 11 \\ 50 + 11 = 61 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 55 + 6 \\ \swarrow \quad \searrow \\ 5 \quad 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 55 + 5 = 60 \\ 60 + 1 = 61 \end{array}$$

$$38 + 52 = \square\square$$

$$\begin{array}{l} 30 + 50 = 80 \\ 8 + 2 = 10 \\ 80 + 10 = 90 \end{array}$$

$$30 - 7 = \square\square$$

$$\begin{array}{l} 10 - 7 = 3 \\ 20 + 3 = 23 \\ 30 - 7 = 23 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 42 - 5 \\ \swarrow \quad \searrow \\ 30 \quad 12 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 12 - 5 = 7 \\ 30 + 7 = 37 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 42 - 5 \\ \swarrow \quad \searrow \\ 2 \quad 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 42 - 2 = 40 \\ 40 - 3 = 37 \end{array}$$

$$64 - 38 = \square\square$$

$$\begin{array}{l} 64 - 30 = 34 \\ 34 - 8 = 26 \end{array}$$

$$50 - 35 = \square\square$$

$$\begin{array}{l} 50 - 30 = 20 \\ 20 - 5 = 15 \end{array}$$

Множення та ділення

Добуток

$$\begin{array}{c} \text{Добуток} \\ 3 \cdot 4 = 12 \\ \text{Множник} \quad \text{Множник} \quad \text{Добуток} \end{array}$$

Частка

$$\begin{array}{c} \text{Частка} \\ 14 : 2 = 7 \\ \text{Ділене} \quad \text{Дільник} \quad \text{Частка} \end{array}$$

Від перестановки множників
добуток не змінюється.

$$a \cdot b = b \cdot a \quad 3 \cdot 4 = 4 \cdot 3$$

Щоб знайти **невідомий множник**,
треба добуток поділити на відомий множник.

$$2 \cdot \square = 10 \quad 10 : 2 = 5$$

Щоб знайти **невідоме ділене**,
треба частку помножити на дільник.

$$\square : 5 = 3 \quad 3 \cdot 5 = 15$$

Щоб знайти **невідомий дільник**,
треба ділене поділити на частку.

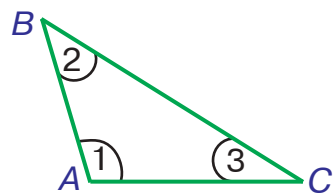
$$18 : \square = 2 \quad 18 : 2 = 9$$

$$a \cdot 1 = a \quad a : 1 = a \quad a : a = 1$$

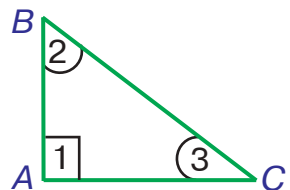
$$a \cdot 0 = 0 \quad 0 \cdot a = 0 \quad 0 : a = 0$$

На нуль ділити не можна!

Трикутник

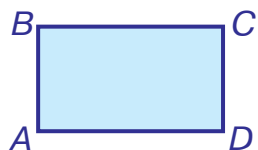

AB, BC, AC — сторони трикутника
 A, B, C — вершини трикутника
 1 — кут BAC , 2 — кут ABC ,
 3 — кут BCA

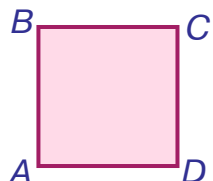
1 — прямий кут
 2, 3 — непрямі кути

Прямокутник

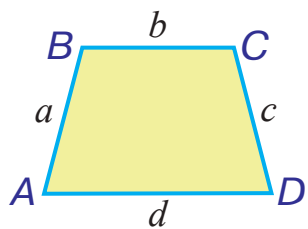
Чотирикутник, у якого всі кути прямі, називають **прямокутником**.

Квадрат

Квадрат — це прямокутник, у якого всі сторони рівні.

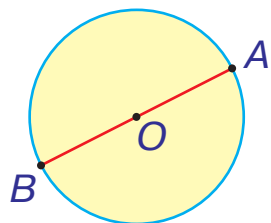
Периметр

Периметр многокутника — це сума довжин його сторін.

$$P = a + b + c + d$$

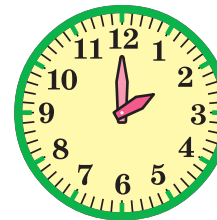
Круг і коло

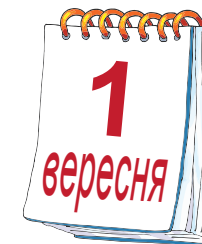
Точка O — **центр** кола і круга.
 Відрізок OA — **радіус** кола і круга.
 Відрізок AB — **діаметр** кола і круга.

Величини

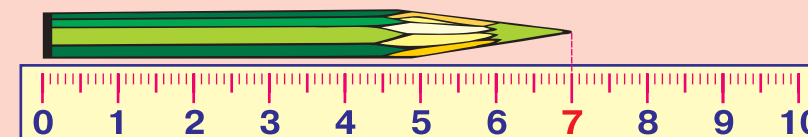
Одиниці часу

1 рік = 12 місяців
 1 тиждень = 7 днів
 1 доба = 24 години
 1 година = 60 хвилин

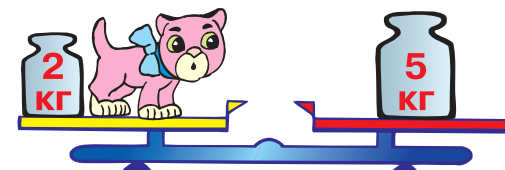

Одиниці довжини

1 см 1 дм = 10 см 1 м = 10 дм = 100 см

Одиниці маси

1 кг
 1 ц = 100 кг

Одиниці місткості

1 л

Одиниці вартості

1 к.
 1 грн = 100 к.

Наталя Будна
Марко Беденко

МАТЕМАТИКА

ПІДРУЧНИК ДЛЯ 2 КЛАСУ

закладів загальної середньої освіти

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА — БОГДАН
2019

УДК 51(075.2)
Б 90

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ Міністерства освіти і науки України від 28.03.2019 №407)

ВИДАНО ЗА ДЕРЖАВНІ КОШТИ. ПРОДАЖ ЗАБОРОНЕНО

Підручник створено за типовою освітньою програмою,
розробленою під керівництвом О. Я. Савченко

Будна Н. О.

Б 90 Математика : підручник для 2 кл. закладів загальн. серед. освіти / Н. О. Будна, М. В. Беденко. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2019. — 160 с. : іл.

ISBN 978-966-10-5761-5

Підручник за своїм змістом відповідає Державному стандарту початкової освіти та типовій освітній програмі, розробленій під керівництвом О. Я. Савченко.

Система завдань і вправ спрямована на формування й закріплення обчислювальних навичок, розвиток логічного мислення та просторової уяви, вироблення вмінь аналізувати, порівнювати і самостійно робити висновки.

Для учнів 2 класу.

УДК 51(075.2)

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу видавництва.*

Завантажуйте безкоштовний інтерактивний додаток,
використовуючи детальну інструкцію, за посиланням:
bohdan-digital.com/edu2/
<https://imzo.gov.ua/pidruchniki/elektronni-versiyi-pidruchnikiv/>

Тех. підтримка: (0352) 52-06-07, 067-352-09-89; admin@bohdan-digital.com

ISBN 978-966-10-5761-5

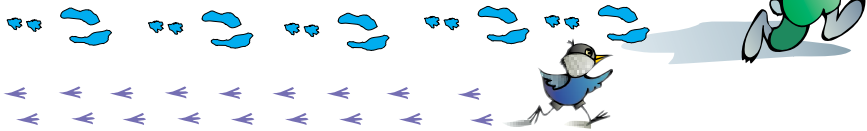
© Будна Н. О., Беденко М. В., 2019
© Навчальна книга – Богдан, 2019

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

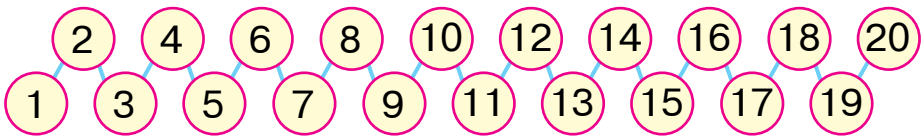
— завдання для класної роботи	— кругові вирази
— завдання підвищеної складності	— виконай за допомогою числового ряду
— завдання для домашньої роботи	— порівняй
— межа матеріалу на урок	— попрацюй у парі

ПОВТОРЕННЯ ВИВЧЕНОГО В 1 КЛАСІ

- 1 → Порахуй окремо сліди горобчика та зайчика. Чиїх слідів більше?

- 2 → Назвіть числа від 1 до 20 і від 20 до 1. Знайдіть «сусідів» чисел 9, 15, 19.

- 3 → Прочитай таблиці додавання та віднімання чисел 2 і 3. Знайди значення виразів.

$1 + 2 = 3$	$3 - 2 = 1$		
$2 + 2 = 4$	$4 - 2 = 2$	$1 + 3 = 4$	$4 - 3 = 1$
$3 + 2 = 5$	$5 - 2 = 3$	$2 + 3 = 5$	$5 - 3 = 2$
$4 + 2 = 6$	$6 - 2 = 4$	$3 + 3 = 6$	$6 - 3 = 3$
$5 + 2 = 7$	$7 - 2 = 5$	$4 + 3 = 7$	$7 - 3 = 4$
$6 + 2 = 8$	$8 - 2 = 6$	$5 + 3 = 8$	$8 - 3 = 5$
$7 + 2 = 9$	$9 - 2 = 7$	$6 + 3 = 9$	$9 - 3 = 6$
$8 + 2 = 10$	$10 - 2 = 8$	$7 + 3 = 10$	$10 - 3 = 7$

$10 - 2$	$9 - 3$	$9 - 2$	$7 - 3$	$6 + 2$	$8 + 2$
$7 + 3$	$7 + 2$	$5 + 3$	$6 + 3$	$4 + 2$	$8 - 3$

- 4 → Чого на малюнку більше: ялинок чи лип?

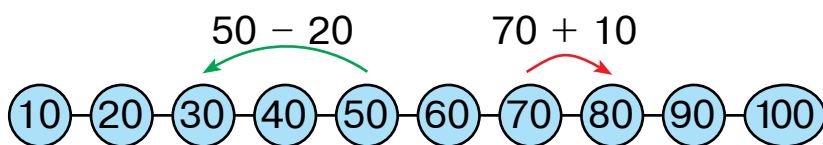
- 5 → Іринка і Матвійко майструють повітряних зміїв. Іринчин змій має 16 бантиків, а Матвійків — на 2 бантики більше. Скільки бантиків має змій Матвійка?

6

Поясни, як за допомогою числового ряду знайшли різницю та суму. Виконай дії за зразком.

$$20 + 10 \quad 60 + 20 \quad 80 + 20 \quad 100 - 10$$

$$20 - 10 \quad 60 - 20 \quad 80 + 10 \quad 100 - 20$$

7

На лісовій ділянці посадили 20 ялинок і 30 дубків. Скільки всього дерев посадили?

8

$$10 + 10 \quad 40 + 30 \quad 80 - 10 \quad 100 - 40$$

$$30 + 10 \quad 20 + 60 \quad 90 - 50 \quad 100 - 60$$

9

Обчисли. Назви найбільшу суму.

$$10 + 30 \quad 80 + 10$$

$$60 + 20 \quad 40 + 50$$

$$6 + 40 \quad 70 + 30$$

$$50 + 20 = 70$$

доданок доданок сума

сума

10

Прочитай таблиці додавання та віднімання чисел 4 і 5. Знайди значення виразів.

$1 + 4 = 5$	$5 - 4 = 1$		
$2 + 4 = 6$	$6 - 4 = 2$	$1 + 5 = 6$	$6 - 5 = 1$
$3 + 4 = 7$	$7 - 4 = 3$	$2 + 5 = 7$	$7 - 5 = 2$
$4 + 4 = 8$	$8 - 4 = 4$	$3 + 5 = 8$	$8 - 5 = 3$
$5 + 4 = 9$	$9 - 4 = 5$	$4 + 5 = 9$	$9 - 5 = 4$
$6 + 4 = 10$	$10 - 4 = 6$	$5 + 5 = 10$	$10 - 5 = 5$

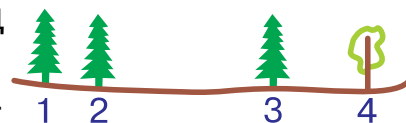
$$\begin{array}{ccc} 6 - 4 & 7 - 4 & 5 + 4 \\ 5 + 5 & 2 + 5 & 4 + 4 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 8 - 5 & 9 - 5 & 7 - 5 \\ 6 + 4 & 10 - 5 & 3 + 5 \end{array}$$

11

Відстань між ялинками під номерами 1 і 2 найменша. Назви номери ялинок, відстань між якими найбільша.

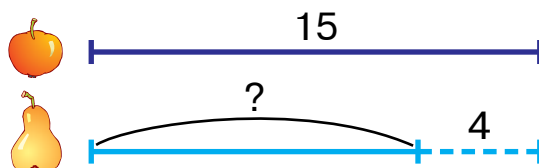

12 Розв'яжіть і порівняйте задачі.

- 1) Було 5 груш, поклали ще 3. Скільки груш стало?
- 2) Було 5 груш, 3 груші з'їли. Скільки груш залишилося?
- 3) Було 5 груш і 3 яблука. Чого менше і на скільки?

13 Склади і розв'яжи задачу за коротким записом.

14 Виконай додавання за допомогою монет.

$$30 + 40$$

$$60 + 30$$

$$30 + 50$$

$$60 - 30$$

$$40 + 40$$

$$40 - 30$$

$$50 + 50$$

$$50 - 40$$

15 Склади і розв'яжи задачу за малюнком.

4

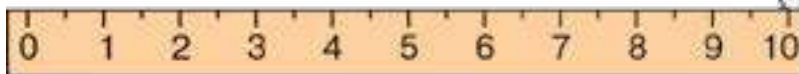

5

Усього ?

16 Пригадай, скільки сантиметрів в одному дециметрі.

17 Виміряй довжини відрізків. На скільки сантиметрів зелений відрізок коротший, ніж рожевий?

Щоб знайти, на скільки одне число більше (менше) від іншого, треба від більшого числа відняти менше.

18 →	$3 + 4$	$8 - 4$	$5 + 5$	$9 - 5$
	$30 + 40$	$80 - 40$	$50 + 50$	$90 - 50$

19 → Виконай дії у числовому ланцюжку. Перевір, чи однакові числа на початку та в кінці ланцюжка.

$50 + 30 \rightarrow \square\square - 40 \rightarrow \square\square + 30 \rightarrow \square\square - 20 \rightarrow \square\square$

20 → Запиши за зразком.

Зразок.

$18 = 10 + 8$

$46 = \square\square + \square$

$81 = \square\square + \square$

$95 = \square\square + \square$

$79 = \square\square + \square$

21 → Розв'яжіть і порівняйте задачі.

- 1) У кошику було 50 жолудів, а каштанів — на 40 більше. Скільки каштанів було в кошику?
- 2) У кошику було 50 жолудів, а горіхів — на 40 менше. Скільки горіхів було в кошику?
- 3) У кошику було 50 лісових і 40 волоських горіхів. На скільки більше лісових горіхів, ніж волоських, було в кошику?

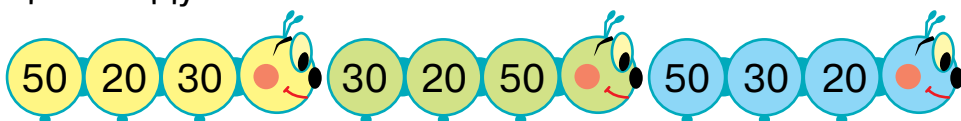
22 → Накресли відрізок, на 2 см довший за даний.

23 → У вазі лежало 30 синіх і 20 жовтих слив. Яких слив було більше і на скільки?

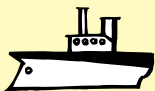
24 →	$80 - 30$	$90 - 40$	$12 - 1$	$14 - 4$
→	$60 - 40$	$80 - 70$	$10 + 6$	$13 + 1$

25 → На якій іграшці сума записаних чисел буде найбільшою? найменшою? Про який закон додавання це нагадує?

26

5

Вітрильників
на 3 більше

?

27

Прочитай таблиці додавання та віднімання чисел 6 і 7. Знайди значення виразів.

$1 + 6 = 7$	$7 - 6 = 1$		
$2 + 6 = 8$	$8 - 6 = 2$	$1 + 7 = 8$	$8 - 7 = 1$
$3 + 6 = 9$	$9 - 6 = 3$	$2 + 7 = 9$	$9 - 7 = 2$
$4 + 6 = 10$	$10 - 6 = 4$	$3 + 7 = 10$	$10 - 7 = 3$

$8 - 6$	$10 - 6$	$3 + 6$
$9 - 7$	$10 - 7$	$1 + 7$

$9 - 6$	$2 + 7$	$1 + 6$
$7 - 6$	$8 - 7$	$3 + 7$

28

Під деревом росте 7 грибів, а на пеньку — 9. Де більше грибів і на скільки?

29

$$\begin{array}{c} \text{різниця} \\ \underbrace{\quad \quad \quad} \\ 9 \quad - \quad 3 \quad = \quad 6 \end{array}$$

зменшуване від'ємник різниця

Обчисли. Підкресли від'ємники.

$16 + 1$

$10 + 6$

$16 - 6$

$16 - 1$

$10 - 6$

$16 - 10$

30

Усно. Які числа відсутні в таблиці?

Доданок	20	50	30	50	40		
Доданок	30	50	60			30	40
Сума				60	80	60	90

31

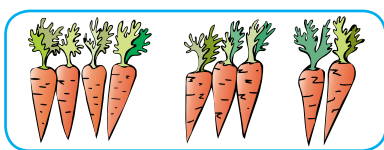
Дев'ять грибів грають у піжмурки з грибником. Сім грибів він знайшов. Скільки грибів ще ховається?

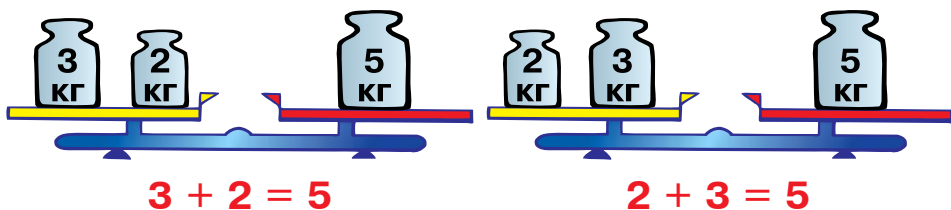
32 → $20 + 30 \rightarrow \square\square - 10 \rightarrow \square\square + 40 \rightarrow \square\square - 60 \rightarrow \square\square$

33 → Зайчик, мишеня і білочка утворювали число 9. Запишіть дії звірят у вигляді виразів. Обчисліть. Чим відрізняються ці рівності?

34 → Чим відрізняються ці терези?

Числа можна додавати в будь-якому порядку.

Від перестановки доданків сума не змінюється.

35 → Накресли відрізки, переставивши їх місцями. Виміряй лінійкою, чи змінилась їх загальна довжина.

36 → Прочитай таблиці додавання та віднімання чисел 8 і 9. Знайди значення виразів.

$1 + 8 = 9$	$9 - 8 = 1$		
$2 + 8 = 10$	$10 - 8 = 2$	$1 + 9 = 10$	$10 - 9 = 1$

$$10 - 8$$

$$1 + 9$$

$$10 - 9$$

$$2 + 8$$

$$9 - 8$$

$$1 + 8$$

37 Розв'яжіть і порівняйте задачі.

6

На 2 менше

Червоних метеликів ?

6

На 2 більше

Гусениць ?

38

$$8 - 3$$

$$9 - 5$$

$$12 - 1$$

$$8 + 2$$

$$5 + 5$$

$$8 - 7$$

$$10 + 6$$

$$6 + 4$$

$$6 - 4$$

$$3 + 4$$

$$14 - 4$$

$$1 + 9$$

39

5

Квадратів
на 3 більше

?

40 Пригадай, скільки копійок у гривні.

100 к. = 1 грн

41 Виконай дії окремо з одиницями, окремо — з десятками.

$$\begin{array}{r} 5 \text{ дес. } 9 \text{ од.} \\ - 3 \text{ дес. } 5 \text{ од.} \\ \hline \end{array}$$

□ дес. □ од.

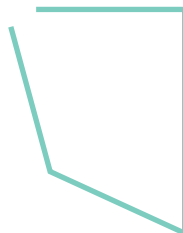
$$\begin{array}{r} 8 \text{ дес. } 6 \text{ од.} \\ - 5 \text{ дес. } 5 \text{ од.} \\ \hline \end{array}$$

□ дес. □ од.

$$\begin{array}{r} 9 \text{ дес. } 7 \text{ од.} \\ - 4 \text{ дес. } 5 \text{ од.} \\ \hline \end{array}$$

□ дес. □ од.

42 Пригадай, яку лінію називають ламаною. Виміряй довжину кожного відрізка ламаної і додай одержані числа. Це буде довжина ламаної.

43 → Що означає цифра 2 в записі чисел: 12, 22, 28, 92?

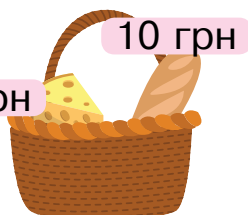
44 → Запиши всі числа, більші від 4, але менші від 12.

45 → Чи вистачить цих грошей на кожну покупку?

1)

20 грн

2)

20 грн

40 грн

46 → Виконай дії окремо із сантиметрами, окремо — з дециметрами.

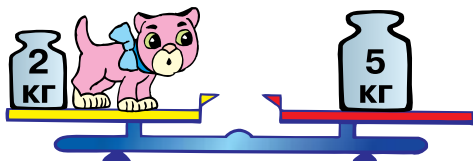
$$\begin{array}{r} + 5 \text{ дм } 3 \text{ см} \\ + 1 \text{ дм } 6 \text{ см} \\ \hline \square \text{ дм } \square \text{ см} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} - 8 \text{ дм } 5 \text{ см} \\ - 7 \text{ дм} \\ \hline \square \text{ дм } \square \text{ см} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} - 9 \text{ дм } 9 \text{ см} \\ - 7 \text{ см} \\ \hline \square \text{ дм } \square \text{ см} \end{array}$$

47 → Батьки купили Оленці конструктор за 30 гривень і машинку за тією самою ціною. Скільки гривень витратили батьки на іграшки?

48 →

$$2 + \square = 5$$

$$5 - 2 = \square$$

Щоб знайти невідомий доданок, треба від суми відняти відомий доданок.

49 → $4 + \square\square = 14$

$$1 + \square\square = 16$$

$$\square + 5 = 10$$

$$\square + 10 = 18$$

$$2 + \square = 9$$

$$1 + \square = 8$$

50 →

60

?

Усього
100 вертольотів

- 51 → Випишіть спочатку одноцифрові числа, потім — двоцифрові.

8, 12, 96, 55, 5, 10, 62, 81.

- 52 →
$8 + 2$	$10 - 9$	$8 + 1$	$9 + 1$
$80 + 20$	$100 - 90$	$80 + 10$	$90 + 10$

- 53 → *Доповни умову за малюнком і розв'яжи задачу.*

У ведмедика всього 9 кавунів.

Скільки кавунів у ящику?

- 54 →
$50 + \square\square = 80$	$\square\square + 20 = 40$	$30 + \square\square = 50$
$60 + \square\square = 90$	$\square\square + 70 = 90$	$40 + \square\square = 80$

- 55 → До 40 папуг прилетіли друзі, й усіх птахів стало 60. Скільки друзів прилетіло до папуг?

40

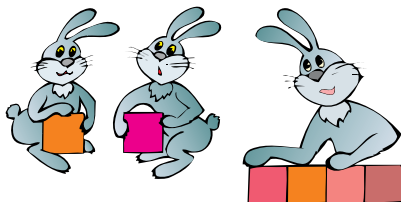
?

**Стало
60 птахів**

- 56 → Запиши всі числа, більші від 6, але менші від 16.

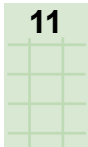
- 57 → Коли зайченята дали татові 4 кубики, в них залишилося 2 кубики. Скільки кубиків було у зайченят спочатку?

$$\square - 4 = 2$$

$$2 + 4 = \square$$

Щоб знайти невідоме зменшуване, треба до різниці додати від'ємник.

58

$\square - 8 = 1$

$\square - 2 = 5$

$\square - 3 = 4$

$\square\square - 80 = 10$

$\square\square - 20 = 50$

$\square\square - 30 = 40$

59

Коли у шкільній їдальні для приготування компоту використали 40 яблук, то залишилося ще 50 яблук. Скільки яблук було в їдальні спочатку?

Було? **Використали**40 **Залишилося**50

60

Із кожного виразу на обчислення суми склади два вирази на обчислення різниці за зразком.

$32 + 43 = 75$

$26 + 42 = \square\square$

$45 + 31 = \square\square$

$75 - 32 = \square\square$

$\square\square - 26 = \square\square$

$\square\square - \square\square = \square\square$

$75 - 43 = \square\square$

$\square\square - 42 = \square\square$

$\square\square - \square\square = \square\square$

61

Застосовуючи переставний закон дії додавання, знайди значення виразів.

$5 + 4 + 2 + 5$

$3 + 5 + 7 + 5$

$8 + 5 + 2 + 4$

$20 + 2 + 60 + 8$

$4 + 80 + 2 + 10$

$70 + 6 + 20 + 1$

62

На уроці образотворчого мистецтва 6 учнів отримали по 2 кольорові олівці. Скільки всього олівців отримали учні?

63

$\square\square - 30 = 30$

$\square\square - 40 = 20$

$\square\square\square - 50 = 50$

$\square - 3 = 3$

$\square - 4 = 2$

$\square\square - 5 = 5$

64

Коли Олег взяв із вази 4 яблука, там залишилося ще 5 яблук. Скільки яблук було у вазі спочатку?

Було? **Взяв**4 **Залишилося**5

65

Що спільного у виразах на плашках однакового кольору?

$15 + 1$

$2 + 6$

$6 + 10$

$10 + 3$

$13 - 3$

$14 - 1$

$17 - 1$

$1 + 7$

$10 - 2$

$6 + 4$

$12 + 1$

$18 - 8$

66

Якщо у виразі без дужок є тільки дії додавання та віднімання, то їх виконують у тому порядку, в якому вони записані.

$8 + 2 - 1$

$60 - 20 - 20$

$4 + 6 + 4$

$70 - 30 + 40$

$3 + 6 + 1$

$90 - 10 - 40$

$6 - 4 + 2$

$50 + 50 - 10$

67

Розв'яжіть і порівняйте задачі.

1) Квочка висиділа 5 жовтих курчат і 4 чорних.

Скільки всього курчат висиділа квочка?

2) У квочки 9 курчат: 5 жовтих, а решта — чорні.

Скільки чорних курчат у квочки?

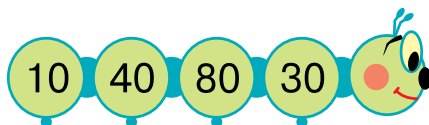
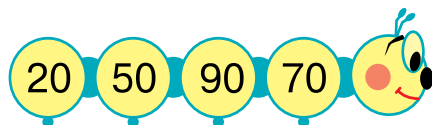
3) На подвір'ї гуляло 9 курчат: декілька жовтих і 4 чорних. Скільки жовтих курчат гуляло на подвір'ї?

68

Доповни до 10 числа: 7, 2, 9, 1, 5, 4, 6, 3.

69

На якій іграшці написано найбільше серед даних чисел число?

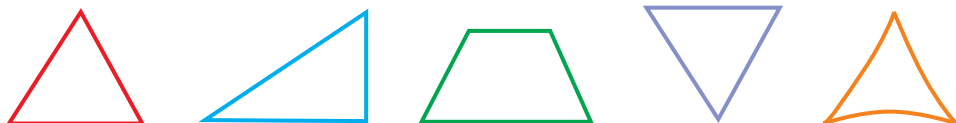

70

Шоколадну плитку, яка має 12 частин, розділили порівну між двома (трьома, чотирма, шістьма) дітьми. Скільки частин шоколадної плитки отримала кожна дитина?

71 →	$30 \square 10$	$58 \square 85$	$60 \square 100 - 40$
	$40 \square 40$	$100 \square 10$	$8 \square 100 - 20$

72 → Зображені фігури, крім двох, — трикутники. Які з них не трикутники і чому?

73 →	$5 + 3 + 1$	$50 - 20 + 10$	$70 + 10 - 40$
	$2 + 4 + 2$	$80 - 40 - 10$	$20 + 60 - 80$

74 → Коробка цукерок коштує 48 грн, а пачка печива на 8 грн дешевша. Скільки гривень коштує пачка печива?

75 → $20 + 70 \rightarrow \square\square - 10 \rightarrow \square\square - 10 \rightarrow \square\square - 50 \rightarrow \square\square$

76 → До свята приготували 58 подарунків. Коли частину з них роздали дітям, то залишилося ще 25 подарунків. Скільки подарунків роздали дітям?

$$58 - \square\square = 25$$

$$58 - 25 = \square\square$$

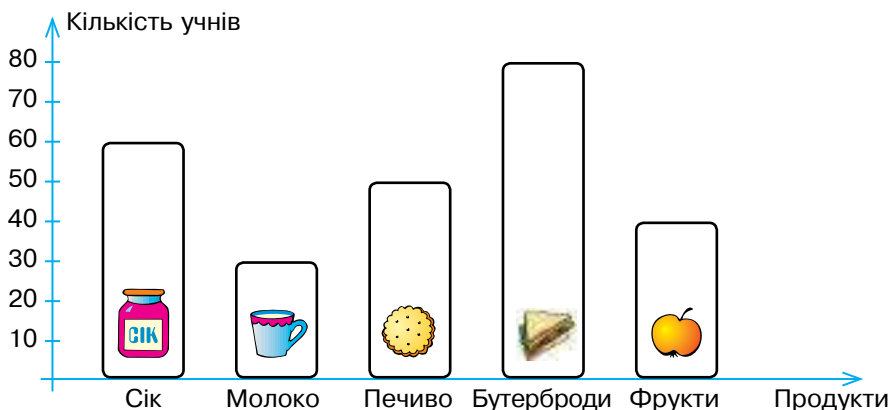
Щоб знайти невідомий від'ємник, треба від зменшуваного відняти різницю.

77 →	$35 - \square = 30$	$86 - \square\square = 6$	$95 - \square = 94$
	$26 - \square = 20$	$60 - \square\square = 30$	$70 - \square\square = 40$

78 →	Було	Поїхало	Залишилося
	40	?	10

- 79 Розглянь діаграму, що ілюструє, скільки учнів купили зображені продукти у шкільному буфеті протягом дня.

Дай відповіді на запитання.

- 1) Скільки учнів купили сік? молоко? печиво? бутерброди? фрукти?
- 2) Який продукт купила найбільша кількість учнів?
- 3) Скільки всього учнів купили молоко і печиво?

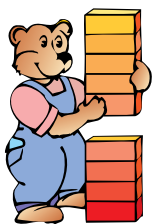
80

$89 - \square\square = 9$	$44 - \square = 40$	$78 - \square\square = 8$
$89 - \square = 80$	$44 - \square = 43$	$100 - \square\square = 70$

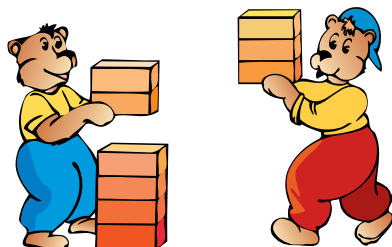
- 81 У магазині було 28 чайних сервізів. Коли декілька з них продали, то в магазині залишилося 20 таких сервізів. Скільки чайних сервізів продали в магазині?

- 82 На останній сторінці обкладинки вміщено числовий ряд від 1 до 100. Знайди в цьому ряду круглі числа (10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100). Скільки чисел розташовано між сусідніми круглими числами? Використовуючи круглі числа, склади і запиши чотири вирази на додавання та віднімання. Знайди значення цих виразів.

83 → Числа можна додавати частинами.

$$4 + 5 = 9$$

$$4 + 2 + 3 = 9$$

84 → Порівняйте вирази. Які з них легше обчислювати?

$20 + 50$

$20 + 30 + 20$

$20 + 40$

$20 + 20 + 20$

$50 + 40$

$50 + 10 + 30$

$40 + 30$

$40 + 10 + 20$

85 → Прочитай рівності в кожному стовпчику.

$19 + 1 = 20$

$21 - 1 = 20$

$99 + 1 = 100$

$39 + 1 = 40$

$49 - 1 = 48$

$70 - 1 = 69$

Як отримати число, що йде за числом 49? передуюче числу 60?

86 → Назви числа, що передують кожному з поданих, і числа, що йдуть за ними: 40, 100, 19, 54, 89.

87 → Валя знайшла 3 гриби, Галя — 7, а мама — 10. Які запитання треба поставити, щоб розв'язанням задачі були такі вирази:

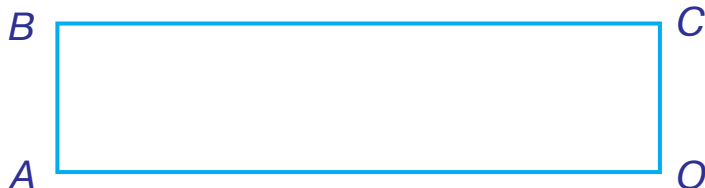
$7 + 3;$

$3 + 7 + 10;$

$10 - 3;$

$7 - 3?$

88 → Виміряй і запиши довжину кожної сторони чотирикутника.

89	Доданок	10	90	50	30	20	70
	Доданок	40	10	30	20	60	20
	Сума						

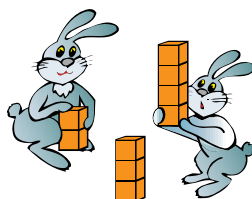
90 В автобусі їхало 20 пасажирів. На першій зупинці зайшло 5 пасажирів, а на другій зупинці — 4. Скільки пасажирів їде в автобусі?

91 $9 + 10 \rightarrow \square\square + 20 \rightarrow \square\square + 30 \rightarrow \square\square - 60 \rightarrow \square$

92 Числа можна віднімати частинами.

$$9 - 6 = 3$$

$$9 - 2 - 4 = 3$$

93 Порівняйте вирази. Які з них легше обчислювати?

$60 - 40$	$60 - 10 - 30$
$80 - 60$	$80 - 30 - 30$

$70 - 50$	$70 - 30 - 20$
$90 - 70$	$90 - 40 - 30$

94 $1 \text{ дм} = 10 \text{ см}$ $1 \text{ м} = 10 \text{ дм}$ $6 \text{ дм} = \square\square \text{ см}$
 $4 \text{ дм} = \square\square \text{ см}$ $5 \text{ м} = \square\square \text{ дм}$ $8 \text{ м} = \square\square \text{ дм}$

95 $50 + 7 \square 7 + 50$ $16 - 1 \square 15 + 1$
 $16 - 6 \square 10 + 6$ $35 - 30 \square 35 - 3$

96 Склади задачу на віднімання числа 6 зі словами «було», «полетіло», «залишилося» і розв'яжи її.

97 $80 - 70$ $100 - 50$ $12 - 2$ $45 - 5$
 $90 - 40$ $60 - 30$ $10 - 4$ $45 - 40$

98 У книжці 64 сторінки. Марічка прочитала спочатку 4 сторінки, а потім — 10 сторінок. Скільки сторінок книжки їй залишилося прочитати?

ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ ЧИСЕЛ У МЕЖАХ 100 ІЗ ПЕРЕХОДОМ ЧЕРЕЗ РОЗРЯД

99

До числа 3 додати суму чисел 2 і 4.

Це записують так: $3 + (2 + 4)$.

Прокоментуй, як можна додати суму до числа.

$$3 + (2 + 4) = 3 + 6 = 9$$

$$3 + (2 + 4) = (3 + 2) + 4 = 5 + 4 = 9$$

$$3 + (2 + 4) = (3 + 4) + 2 = 7 + 2 = 9$$

100

Повтори таблиці додавання та віднімання числа 2.

За допомогою малюнка і схематичних записів поясни, як знайшли значення виразів $9 + 2$ і $11 - 2$.

$$1 + 2 = 3$$

$$3 - 2 = 1$$

$$2 + 2 = 4$$

$$4 - 2 = 2$$

$$3 + 2 = 5$$

$$5 - 2 = 3$$

$$4 + 2 = 6$$

$$6 - 2 = 4$$

$$5 + 2 = 7$$

$$7 - 2 = 5$$

$$6 + 2 = 8$$

$$8 - 2 = 6$$

$$7 + 2 = 9$$

$$9 - 2 = 7$$

$$8 + 2 = 10$$

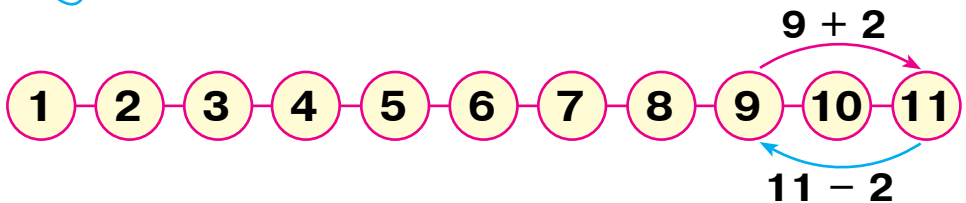
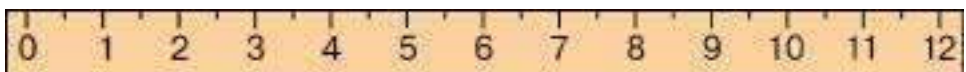
$$10 - 2 = 8$$

$$9 + 2 = \square\square$$

$$11 - 2 = \square$$

$$9 + 2 = 10 + 1 = 11$$

$$11 - 2 = 11 - 1 - 1 = 9$$

101 → Було 11 повітряних кульок. Дві з них луснули. Скільки кульок залишилось?

102 →

$9 + 2$	$10 + 3$	$11 - 2$	$10 - 3$	$7 + 2 + 2$
$6 + 2$	$10 - 2$	$6 + 4$	$12 - 2$	$12 - 1 - 2$

103 →

$\begin{array}{r} 6 \text{ дм } 9 \text{ см} \\ - 3 \text{ дм } 5 \text{ см} \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 5 \text{ дм } 7 \text{ см} \\ + 3 \text{ дм } 2 \text{ см} \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 8 \text{ дм } 9 \text{ см} \\ - 7 \text{ дм } 4 \text{ см} \\ \hline \end{array}$
□ дм □ см	□ дм □ см	□ дм □ см

104 → Розв'яжіть і порівняйте задачі.

10

4

На скільки більше

, ніж

?

10

4

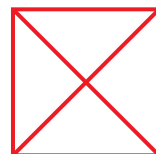

і

разом
?

105 → Полічи, скільки на малюнку зелених трикутників; червоних трикутників; усього трикутників.

106 →

$10 + (2 + 4)$	$9 + 2$	$5 + 4 + 2$
$20 + (3 + 5)$	$11 - 2$	$13 - 2 - 2$

107 → Оленка намалювала 9 малюнків, а Петрик — на 2 малюнки більше. Скільки малюнків намалював Петрик?

108 → Від числа 10 відняти суму чисел 5 і 3.
Це записують так: $10 - (5 + 3)$.
Прокоментуй, як можна відняти суму від числа.

$$10 - (5 + 3) = 10 - 8 = 2$$

$$10 - (5 + 3) = (10 - 5) - 3 = 5 - 3 = 2$$

$$10 - (5 + 3) = (10 - 3) - 5 = 7 - 5 = 2$$

109 Повтори таблиці додавання і віднімання числа 3. За допомогою схематичних записів поясни, як знайшли значення виразів $8 + 3$, $11 - 3$; $9 + 3$, $12 - 3$.

$1 + 3 = 4$		$4 - 3 = 1$
$2 + 3 = 5$	$8 + 3 = 8 + 2 + 1 = 10 + 1 = 11$ 	$5 - 3 = 2$
$3 + 3 = 6$	$11 - 3 = 11 - 1 - 2 = 10 - 2 = 8$ 	$6 - 3 = 3$
$4 + 3 = 7$	$9 + 3 = 9 + 1 + 2 = 10 + 2 = 12$ 	$7 - 3 = 4$
$5 + 3 = 8$		$8 - 3 = 5$
$6 + 3 = 9$	$12 - 3 = 12 - 2 - 1 = 10 - 1 = 9$ 	$9 - 3 = 6$
$7 + 3 = 10$		$10 - 3 = 7$
$8 + 3 = \square\square$		$11 - 3 = \square$
$9 + 3 = \square\square$		$12 - 3 = \square$

110 $5 + 5 \square 12 - 1$ $8 + 3 \square 11 - 1$ $11 - 2 \square 12 - 3$
 $9 + 3 \square 8 + 2$ $6 + 4 \square 9 + 2$ $13 - 3 \square 3 + 7$

111 Розв'яжіть і порівняйте задачі.

- 1) Галка знайшла 9 монет, а сорока — на 3 монети більше. Скільки монет знайшла сорока?
- 2) Галка заховала на даху 12 скелець, а сорока — на 3 скельця менше. Скільки скелець заховала сорока?
- 3) Галка і сорока знайшли 12 перлин. Сорока взяла 3 перлини, а решта дісталася галці. Скільки перлин дісталася галці?

112 $1 \text{ дм } 2 \text{ см} = \square\square \text{ см}$ $4 \text{ дм} + 5 \text{ см} = \square\square \text{ см}$
 $1 \text{ дм } 8 \text{ см} = \square\square \text{ см}$ $1 \text{ дм } 1 \text{ см} - 1 \text{ см} = \square \text{ дм}$

113 Знайди суму довжин найбільшого та найменшого відрізків ламаної.

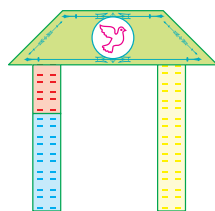

- 114 Висоту червоної колони позначили буквою **Ч**, синьої — буквою **С**, жовтої — буквою **Ж**. Перевір, чи правильно записано рівність і нерівності.

$$\mathbf{Ч + С = Ж}$$

$$\mathbf{С < Ж}$$

$$\mathbf{Ж > Ч}$$

- 115 $10 - (2 + 4)$ $12 - 3$ $11 - 3$
 $10 - (1 + 6)$ $9 + 3$ $8 + 3$

- 116 Батьки купили дітям 12 фломастерів. Сергійко взяв собі 3 фломастери, а решту віддав молодшій сестричці. Скільки фломастерів дісталось сестричці?

- 117 Усно. Збільш на 3 числа: 1, 5, 7, 8, 9, 10.

118 $1 + 4 = 5$

$$2 + 4 = 6 \quad 7 + 4 = 7 + 3 + 1 = 10 + 1 = 11$$

$$3 + 4 = 7 \quad \begin{array}{c} \diagup \diagdown \\ 3 \quad 1 \end{array} \quad 7 + 4 = 11$$

$$4 + 4 = 8 \quad \img alt="10 dots: 8 green, 2 brown."/>$$

$$5 + 4 = 9 \quad 8 + 4 = 8 + 2 + 2 = 10 + 2 = 12$$

$$6 + 4 = 10 \quad \begin{array}{c} \diagup \diagdown \\ 2 \quad 2 \end{array} \quad 8 + 4 = 12$$

$$\img alt="10 dots: 9 green, 1 brown."/>$$

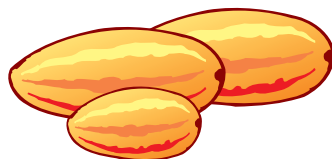
$$9 + 4 = 9 + 1 + 3 = 10 + 3 = 13$$

$$\begin{array}{c} \diagup \diagdown \\ 1 \quad 3 \end{array}$$

$$9 + 4 = 13$$

- 119 В одному кіоску було 7 динь, а в другому — на 4 дині більше. Скільки динь було в другому кіоску?

120 $6 + 4$ $8 + 2$ $8 + 4$

$$7 + 4$$
 $8 + 3$ $5 + 5$

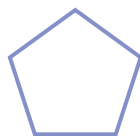
$$9 + 4$$
 $0 + 10$ $9 + 2$

$$9 + 1$$
 $4 + 4$ $4 + 5$

121 $\rightarrow$ $1 \text{ дм} + 2 \text{ см} = \square\square \text{ см}$ $1 \text{ дм } 9 \text{ см} - 9 \text{ см} = \square \text{ дм}$
 $1 \text{ дм} + 5 \text{ см} = \square\square \text{ см}$ $1 \text{ дм } 7 \text{ см} - 7 \text{ см} = \square \text{ дм}$

122 $\rightarrow$ Чим відрізняються ці геометричні фігури?

123 $\rightarrow$ $8 + 3 + 2$ $8 + 2 + 5$ $10 - 1 + 4$
 $9 + 4 - 3$ $8 + 4 - 2$ $15 - 5 - 1$

124 $\rightarrow$

9

4

**Усього тварин
?**

125 $\rightarrow$ $9 + 4 \rightarrow \square\square - 3 \rightarrow \square\square - 2 \rightarrow \square + 4 \rightarrow \square\square - 3 \rightarrow \square$

126 $\rightarrow$

$5 - 4 = 1$

$6 - 4 = 2$

$11 - 4 = 11 - 1 - 3 = 10 - 3 = 7$

$7 - 4 = 3$

1 3

$11 - 4 = 7$

$8 - 4 = 4$

$9 - 4 = 5$

$12 - 4 = 12 - 2 - 2 = 10 - 2 = 8$

$10 - 4 = 6$

2 2

$12 - 4 = 8$

$13 - 4 = 13 - 3 - 1 = 10 - 1 = 9$

3 1

$13 - 4 = 9$

127 $\rightarrow$

$13 - 3 - 1$

$11 - 4$

$13 + 1 + 1$

$10 - 4 - 2$

$12 - 2 - 2$

$12 - 4$

$18 + 1 + 1$

$10 - 4 - 1$

128 $\rightarrow$

Розв'яжіть і порівняйте задачі.

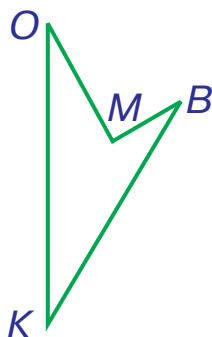
1) Іринці 11 років, а її сестричка Оленка на 4 роки молодша. Скільки років Оленці?

2) Оленці 7 років, це на 4 роки менше, ніж її сестричці Іринці. Скільки років Іринці?

3) Оленці 7 років, а її сестричка Іринка на 4 роки старша. Скільки років Іринці?

129 $\begin{array}{r} 9 \text{ дм } 4 \text{ см} \\ - 2 \text{ дм } 3 \text{ см} \\ \hline \square \text{ дм } \square \text{ см} \end{array}$

$\begin{array}{r} 5 \text{ дм } 7 \text{ см} \\ + 2 \text{ дм } 1 \text{ см} \\ \hline \square \text{ дм } \square \text{ см} \end{array}$

130 Поділи чотирикутник на два трикутники одним відрізком. Скількома способами це можна зробити?

131 $11 - 1 - 3$ $13 - 4$ $16 - 1 - 1$ $10 - 2 - 4$

132 Склади за малюнками задачі та розв'яжи їх.

На яблуні — ?

На ? більше

4 яблука

13 яблук

133 Обчисліть. Підкресліть найбільшу різницю однією рисою, а найменше зменшуване — двома.

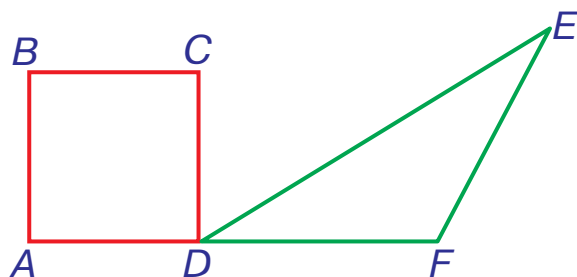
$13 - 4$ $16 + 1$ $12 - 4$
 $11 - 1$ $12 - 3$ $15 - 1$

$10 + 6$ $11 - 2$ $11 - 4$
 $9 + 4$ $10 - 7$ $12 - 2$

134 Числа, величини, геометричні фігури часто позначають буквами латинського алфавіту. Ознайомся з латинськими літерами, що вживаються найчастіше.

Aa	а	Kk	ка	Ss	ес
Bb	бе	Ll	ель	Tt	те
Cc	це	Mm	ем	Vv	ве
Dd	де	Nn	ен	Xx	ікс
Ee	е	Oo	о	Yy	ігрек
Ff	еф	Pp	пе	Zz	зет

- 135 → У трикутника і чотирикутника є одна спільна точка. Якою буквою вона позначена?

- 136 → На подвір'ї було 13 каченят. Четверо каченят пішло до річки. Скільки каченят залишилося на подвір'ї?

137 →

У ящику	5	4	1	0	a
Поза ящиком	2	2	2	2	2
Усього	7	6	3	2	$a + 2$

Невідоме число в математиці часто замінюють літерою. Якщо в ящику a яблук, а поза ящиком 2 яблука, то всього яблук $a + 2$.
 $a + 2$ — це **вираз зі змінною**.

138 →

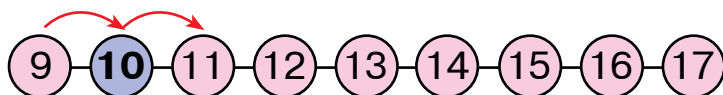
a	3	5	8	9	10
$a + 3$					

a	3	5	8	10	12
$a - 3$					

- 139 → Виконай додавання за допомогою числового ряду за поданим зразком.

1)

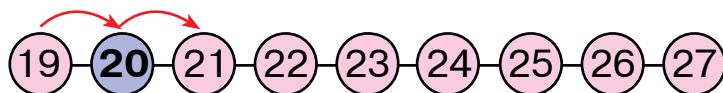

$$9 + 2 = 9 + 1 + 1 = 11$$

$$9 + 3 = 9 + \square + \square = \square\square$$

$$9 + 4 = 9 + \square + \square = \square\square$$

2)

$$19 + 2 = 19 + 1 + 1 = 21$$

$$19 + 3 = 19 + \square + \square = \square\square$$

$$19 + 4 = 19 + \square + \square = \square\square$$

140

Встав пропущене слово і розв'яжи задачу.

На галявині паслося 12 гусенят і 3 каченят. На скільки гусенят, ніж каченят, паслося на галявині?

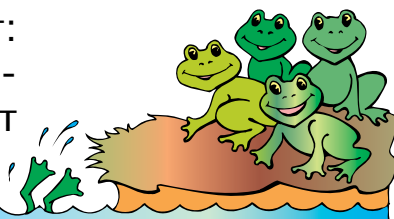
141

a	0	2	4	5	10
$a + 5$					

a	4	9	11	12	13
$a - 4$					

142

У мамі-жаби є 11 жабенят: 4 сидять на березі, а інші пірнули у воду. Скільки жабенят у воді?

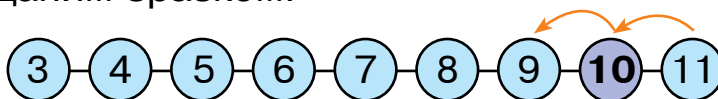

143

Виконай віднімання за допомогою числового ряду за поданим зразком.

1)

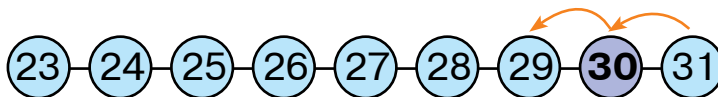

$$11 - 2 = 11 - 1 - 1 = 9$$

$$11 - 3 = 11 - \square - \square = \square$$

$$11 - 4 = 11 - \square - \square = \square$$

2)

$$31 - 2 = 31 - 1 - 1 = 29$$

$$31 - 3 = 31 - \square - \square = \square\square$$

$$31 - 4 = 31 - \square - \square = \square\square$$

144

$15 - 10 \quad 11 - 2 \quad 10 - 9$

$15 - 1 \quad 11 - 10 \quad 10 - 5$

$6 + 4 \quad 9 + 2 \quad 8 + 2$

$8 + 10 \quad 8 + 1 \quad 9 + 4$

145

**Усього
звірів
?**

146

$3 \text{ дм} + 5 \text{ дм}$

$4 \text{ дм} + 3 \text{ дм}$

$5 \text{ дм} + 4 \text{ дм}$

$30 \text{ см} + 50 \text{ см}$

$40 \text{ см} + 30 \text{ см}$

$50 \text{ см} + 40 \text{ см}$

147

Знайди серед поданих фігур трикутники. Де на цьому малюнку многокутники?

148

Накресли трикутник. Познач найдовшу сторону зірочкою, а найкоротшу — кружечком.

149

Склади і запиши всі можливі вирази на додавання з відповідями 3 і 5. Яких виразів більше?

150

$10 + 4$

$9 + 4$

$10 - 3$

$11 - 3$

$6 + 4$

$8 + 3$

$14 - 4$

$13 - 4$

$7 + 3$

$5 + 4$

$9 - 4$

$12 - 4$

151

Марійка вибирала найгарнішу сиріжку. Їй сподобались 5 червоних, 4 жовті та 2 зелені красуні-сиріжки. Скільки сиріжок сподобалось Марійці?

152 Назви числа від найбільшого до найменшого.
2, 15, 6, 20, 3, 8, 11, 19.

153 $1 + 5 = 6$ $6 + 5 = 11$
 $2 + 5 = 7$ $7 + 5 =$
 $3 + 5 = 8$ $8 + 5 =$
 $4 + 5 = 9$ $9 + 5 =$
 $5 + 5 = 10$

154 Збільшть число 9 на: 2; 3; 4; 5.
Збільшть число 8 на: 1; 5; 2; 10.

155 $5 \text{ дм} - 4 \text{ дм}$ $8 \text{ дм} - 4 \text{ дм}$ $9 \text{ дм} - 5 \text{ дм}$
 $50 \text{ см} - 40 \text{ см}$ $80 \text{ см} - 40 \text{ см}$ $90 \text{ см} - 50 \text{ см}$

156 У зоопарку мавпи отримали протягом дня 46 бананів, а ананасів — на 15 менше.

- 1) Скільки ананасів отримали мавпи?
- 2) Скільки всього фруктів одержали мавпи?

Спочатку знайди відповідь на перше запитання, а потім — на друге.

157 Накресли ламану з 2 відрізків: перший завдовжки 5 см, а другий — 9 см. Знайди довжину ламаної.

158 Склади і запиши всі можливі вирази, в яких зменшуване дорівнювало б 7.

159 До обіду маса ведмежати була 10 кг, а після обіду — 14 кг. Скільки кілограмів важив обід ведмежати?

160 → $8 + 5 \rightarrow \square\square - 4 \rightarrow \square + 5 \rightarrow \square\square - 4 \rightarrow \square\square - 2 \rightarrow \square$

161 → Обчисліть. Підкресліть найбільший від'ємник однією рисою, а найбільшу різницю — двома.

$8 + 5$	$10 - 4$	$12 - 3$
$4 + 6$	$13 - 4$	$10 - 5$

$8 + 4$	$13 - 3$	$6 + 5$
$7 + 5$	$11 - 3$	$8 - 1$

162 →

$6 - 5 = 1$		$11 - 5 = 6$
$7 - 5 = 2$		$12 - 5 = \square$
$8 - 5 = 3$		$13 - 5 = \square$
$9 - 5 = 4$		$14 - 5 = \square$
$10 - 5 = 5$		

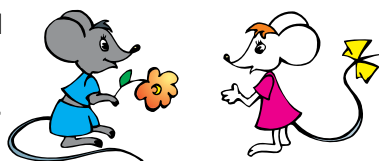
163 →

$12 - 1$	$14 - 5$	$9 + 4$	$10 + 4$	$13 - 5$
$8 + 3$	$6 + 4$	$7 + 5$	$11 - 5$	$11 - 4$

164 → Накресли відрізок, на 5 см коротший від даного.

A B

165 → До 5 білих мишенят прийшли в гості сірі. Разом їх стало 12. Скільки сірих мишенят прийшло в гості?

166 → Сад обгородили парканом. Яку лінію утворив паркан: пряму, криву чи ламану?

167 →

$12 - 5$	$14 - 5$	$8 + 5$
$14 + 1$	$7 + 5$	$10 + 5$

$11 - 5$	$13 - 5$	$9 + 5$
$15 - 5$	$6 + 5$	$16 - 1$

168

Було
12
м'ячів

5

Решта — Скільки ?

169

Знайди суму чисел 5 і 6, переставивши доданки.
Яке правило ти використаєш?

170

Знайди суми, додаючи числа частинами.

$6 + 6$

$6 + 7$

$6 + 8$

$6 + 9$

$6 + 4 + 2$

$6 + 4 + 3$

$6 + 4 + 4$

$6 + 4 + 5$

171

$1 + 6 = 7$

$4 + 6 = 10$

$7 + 6 = 13$

$2 + 6 = 8$

$5 + 6 = 11$

$8 + 6 = 14$

$3 + 6 = 9$

$6 + 6 = 12$

$9 + 6 = 15$

172

$3 + 6 \square 8 + 6$

$7 + 6 \square 8 + 5$

$6 + 6 \square 5 + 6$

$13 - 5 \square 9 + 6$

$11 - 5 \square 11 + 5$

$16 - 1 \square 16 - 6$

173

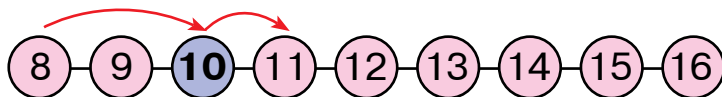
Склади задачу на додавання числа 6 зі словами
«було», «прилетіли», «стало» і розв'яжи її.

174

Виконай додавання за допомогою числового ряду
за поданим зразком.

1)

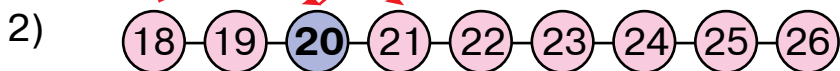

$8 + 3 = 8 + 2 + 1 = 11$

$8 + 5 = 8 + \square + \square = \square\square$

$8 + 4 = 8 + \square + \square = \square\square$

$8 + 6 = 8 + \square + \square = \square\square$

$$18 + 3 = 18 + 2 + 1 = 21$$

$$18 + 5 = 18 + \square + \square = \square\square$$

$$18 + 4 = 18 + \square + \square = \square\square$$

$$18 + 6 = 18 + \square + \square = \square\square$$

175 ➔ Невідоме число позначили літерою a . Що більше: $a + 2$, $a - 2$ чи $a + 5$?

176 ➔ $8 + 4 \square 6 + 6$

$12 - 3 \square 14 - 5$

$11 + 2 \square 6 + 7$

$11 - 4 \square 12 - 5$

$13 - 5 \square 6 + 8$

$11 - 5 \square 8 - 2$

177 ➔ Марійці заплели у коси 7 листочків, а Оксані — 6. Скільки всього листочків у косах дівчат?

178 ➔ Знайди значення виразів у першому рядку, а тоді з їх допомогою обчисли вирази в другому рядку.

$5 + 6$

$6 + 6$

$7 + 6$

$8 + 6$

$9 + 6$

$11 - 6$

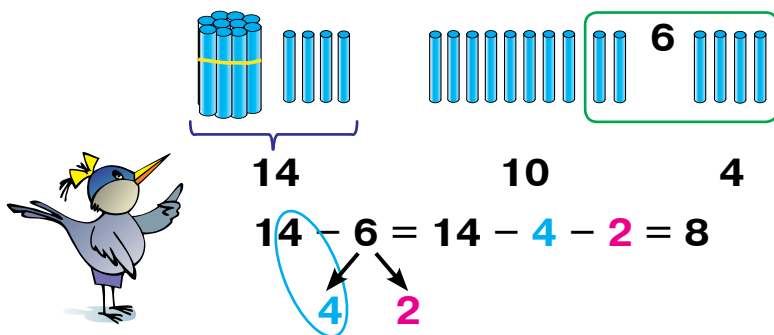
$12 - 6$

$13 - 6$

$14 - 6$

$15 - 6$

179 ➔ За допомогою малюнка і схематичного запису поясни, як знайшли значення виразу $14 - 6$.

180

$7 - 6 = 1$	$10 - 6 = 4$	$13 - 6 = 7$
$8 - 6 = 2$	$11 - 6 = 5$	$14 - 6 = 8$
$9 - 6 = 3$	$12 - 6 = 6$	$15 - 6 = 9$

181

На дереві сиділо 6 гав і 8 галок. Усі гави і стільки ж галок полетіли.

- 1) Скільки птахів полетіло?
- 2) Скільки галок залишилось на дереві?
- 3) Скільки гав залишилось на дереві?

182

$$9 + 6 \rightarrow \bigcirc\bigcirc - 5 \rightarrow \bigcirc\bigcirc + 4 \rightarrow \bigcirc\bigcirc - 6 \rightarrow \bigcirc + 1 \rightarrow \bigcirc$$

183

$$14 - 5 \bigcirc 5 + 4 \quad 10 + 4 \bigcirc 9 + 6 \quad 7 + 4 \bigcirc 9 + 3$$

$$6 + 6 \bigcirc 9 + 3 \quad 4 + 5 \bigcirc 15 - 5 \quad 7 + 3 \bigcirc 14 - 5$$

184

Заєць нижчий від лиса на 7 см, але вищий від білки на 6 см. На скільки сантиметрів білка нижча, ніж лис? Зобрази графічно.

185

Встав пропущене слово і розв'яжи задачу.

Над клумбою літало 6 метеликів і 14 жуків. На скільки жуків, ніж метеликів, літало над клумбою?

186

Обчисли. Підкресли найменшу суму.

$5 + 6$	$14 - 6$	$11 - 6$	$13 - 6$	$10 + 3$	$8 + 4$
$7 + 4$	$13 - 5$	$10 + 4$	$15 - 6$	$10 - 3$	$9 + 5$

187

Паслося

6

Прийшло

?

Стало

13

188

Обчисли, помінявши доданки місцями.

$$1 + 7 \quad 2 + 7 \quad 3 + 7 \quad 4 + 7 \quad 5 + 7 \quad 6 + 7$$

189

$1 + 7 = 8$	$4 + 7 = 11$	$7 + 7 = 14$
$2 + 7 = 9$	$5 + 7 = 12$	$8 + 7 = 15$
$3 + 7 = 10$	$6 + 7 = 13$	$9 + 7 = 16$

190

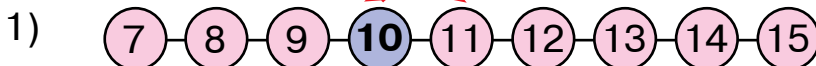
Запиши вирази і знайди їх значення.

1) Від суми чисел 7 і 4 відняти число 3.

2) Різницю чисел 11 і 4 збільшити на 7.

191

Виконай додавання за допомогою числового ряду за поданим зразком.

$$7 + 4 = 7 + 3 + 1 = 11$$

$$7 + 6 = 7 + \square + \square = \square\square$$

$$7 + 5 = 7 + \square + \square = \square\square$$

$$7 + 7 = 7 + \square + \square = \square\square$$

$$47 + 4 = 47 + 3 + 1 = 51$$

$$47 + 6 = 47 + \square + \square = \square\square$$

$$47 + 5 = 47 + \square + \square = \square\square$$

$$47 + 7 = 47 + \square + \square = \square\square$$

192

Доданок**Доданок****Сума**

$$8 + 7 = 15$$

Від суми відними перший доданок. Що отримаєш?

193

$$\square + 5 = 14$$

$$6 + \square = 11$$

$$4 + \square = 13$$

$$\square + 3 = 12$$

$$6 + \square = 13$$

$$\square + 10 = 12$$

194

Цвіло

8

Посадили

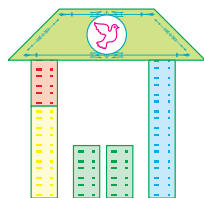
7

Стало

?

- 195 → Про висоту колон цієї споруди склали рівність: $\mathbf{Ч + Ж = С}$.
Чи буде правильною така рівність:
 $\mathbf{Ч + Ж + З = С + З}$?

- 196 → *Доповни умову і розв'яжи задачу.*
На галявині росло 12 грибів,
а грибники знайшли на 6 грибів
 . Скільки грибів знайшли
грибники?

- 197 → Обчисли. Підкресли найбільшу суму.

$5 + 7$	$8 + 7$	$10 + 7$
$4 + 7$	$8 + 4$	$6 + 7$

$3 + 7$	$9 + 7$	$9 + 3$
$2 + 7$	$8 + 5$	$1 + 7$

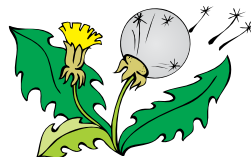
- 198 → Знайди значення виразів у першому рядку, а тоді з їх допомогою обчисли вирази у другому рядку.

$4 + 7$	$5 + 7$	$6 + 7$	$7 + 7$	$8 + 7$	$9 + 7$
$11 - 7$	$12 - 7$	$13 - 7$	$14 - 7$	$15 - 7$	$16 - 7$

- 199 →
$8 - 7 = 1$	$11 - 7 = 4$	$14 - 7 = 7$
$9 - 7 = 2$	$12 - 7 = 5$	$15 - 7 = 8$
$10 - 7 = 3$	$13 - 7 = 6$	$16 - 7 = 9$

- 200 →
a	15	12	11	16	10	17	7
$a - 7$							
$a + 2$							

- 201 → Кульбабка випустила 2 парашутики. Один пролетів відстань 7 дм, другий — на 6 дм далі. Скільки дециметрів пролетів другий парашутик?

- 202 → $9 + 7 \rightarrow \square\square - 1 \rightarrow \square\square - 7 \rightarrow \square + 6 \rightarrow \square\square - 5 \rightarrow \square$

203

Зменшуване**Від'ємник****Різниця**

$$15 - 7 = 8$$

Що знайдемо, якщо до різниці додамо від'ємник?
Що знайдемо, якщо від зменшуваного віднімемо різницю?

204

$$\begin{array}{llll} \square - 6 = 9 & \square - 7 = 8 & \square - 5 = 9 & \square - 7 = 5 \\ \square + 4 = 12 & 15 - \square = 6 & 13 - \square = 5 & \square + 10 = 14 \end{array}$$

205

Встав пропущене слово і розв'яжи задачу.

Бабуся спекла 7 пиріжків з яблуками і 12 — з вишнями. На скільки пиріжків з вишнями, ніж з яблуками, спекла бабуся?

206

Розташуй літери у порядку зростання чисел і прочитай слова.

30	90	100	24		65	85	35	15
Р	О	С	Т		С	Т	И	Л

207

Чим подібні ці фігури? Як їх називають? Чому?

208

$10 + 6$	$14 - 7$	$12 - 7$	$12 - 5$	$8 + 7$	$15 + 1$
$15 - 6$	$16 - 10$	$13 - 7$	$14 - 5$	$4 + 7$	$15 - 7$

209

Іринка спіймала 7 рибок, а рибкам вдалося зняти з гачка 15 черв'ячків. На скільки більше черв'ячків зняли з гачка риби, ніж дівчинка спіймала рибок?

210 → Знайди суми, переставивши доданки місцями.

$$3 + 8 \quad 4 + 8 \quad 5 + 8 \quad 6 + 8 \quad 7 + 8$$

211 → Знайди суми $8 + 8$ і $9 + 8$, додаючи число 8 частинами.

$1 + 8 = 9$	$4 + 8 = 12$	$7 + 8 = 15$
$2 + 8 = 10$	$5 + 8 = 13$	$8 + 8 = 16$
$3 + 8 = 11$	$6 + 8 = 14$	$9 + 8 = 17$

213 → $8 + 8$	$8 + 5$	$6 + 8 - 4$	$3 + 8 + 4$
$7 + 8$	$8 + 4$	$9 + 8 - 10$	$5 + 8 - 3$

214 → Котові дали 9 фрикадельок, а собаці — на 8 фрикадельок більше. Скільки фрикадельок отримав собака?

215 → $\square\square + 9 = 89$	$\square\square - 40 = 50$	$87 - \square\square = 26$
$15 - \square = 10$	$74 + \square = 78$	$\square\square - 32 = 42$

216 → Запиши якомога більше двоцифрових чисел, використовуючи такі цифри: 8, 5, 1. (Цифри можуть повторюватись.)

217 → Накресли ламану завдовжки 15 см із трьох відрізків (ланок).

218 → Обчисли. Підкресли найбільшу різницю однією рисою, а найбільшу суму — двома.

$13 - 6$	$8 + 8$	$12 - 10$	$14 - 6$
$12 - 5$	$6 + 8$	$12 - 7$	$13 - 7$
$5 + 8$	$6 + 5$	$15 - 7$	$7 + 8$

219 → У горщиках на підвіконні проросло 15 паростків. Гороху було 6 паростків, а решта — паростки квасолі.

→ Скільки паростків квасолі проросло?

220 Обчисліть другий вираз кожної пари з допомогою першого виразу.

$3 + 8$	$4 + 8$	$5 + 8$
$11 - 8$	$12 - 8$	$13 - 8$

$6 + 8$	$7 + 8$	$9 + 8$
$14 - 8$	$15 - 8$	$17 - 8$

221

$9 - 8 = 1$	$12 - 8 = 4$	$15 - 8 = 7$
$10 - 8 = 2$	$13 - 8 = 5$	$16 - 8 = 8$
$11 - 8 = 3$	$14 - 8 = 6$	$17 - 8 = 9$

222 Накресли смужку завдовжки 13 см і зафарбуй у ній 8 см. Виміряй довжину решти смужки.

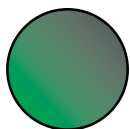
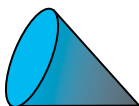
223 Одна команда з міні-футболу забила суперникам 5 голів, а друга — на 2 голи більше.

- 1) Скільки голів забила друга команда?
- 2) Скільки всього голів забили у цьому матчі?

224 $16 - 8 \rightarrow \square + 7 \rightarrow \square\square - 6 \rightarrow \square + 8 \rightarrow \square\square - 1 \rightarrow \square\square$

225 Кулю можна котити і прямо, і по колу, і взагалі — як завгодно. Яку ще фігуру можна котити прямо, а яку — по колу?

226

$8 + 5 \square 13$	$13 - 8 \square 8 - 3$	$12 + 4 \square 15$
$5 + 3 \square 5 + 4$	$10 + 2 \square 10 - 2$	$16 - 8 \square 14$

227 На одній ялинці 14 шишок, а на другій — на 8 шишок менше. Скільки шишок на другій ялинці?

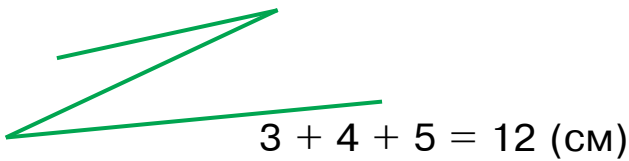
228

a	13	15	19	17	14
$a - 8$					

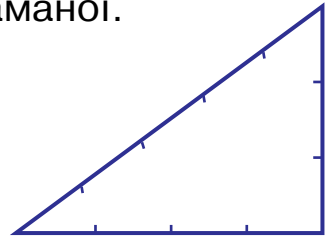

ПЕРИМЕТР МНОГОКУТНИКА

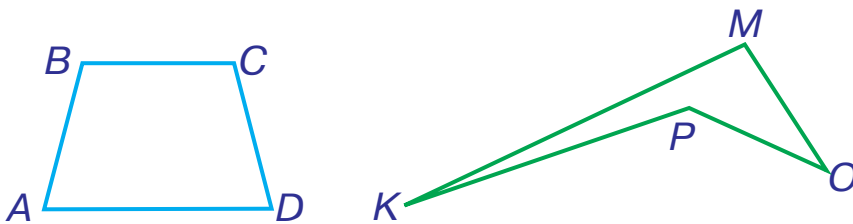
- 229 → Із відрізків ламаної накреслили трикутник. Прокоментуй, як знайшли довжину ламаної.

Довжина ламаної 12 см.

- 230 → Знайди суму довжин сторін чотирикутників.

Периметр многокутника — це сума довжин його сторін.

- 231 → Обчисліть. Підкресліть найбільшу суму однією рискою, а найменшу різницею — двома.

$5 + 7$	$8 - 6$	$4 + 8$
$16 - 8$	$8 + 6$	$17 - 8$

$6 + 7$	$7 + 6$	$6 + 6$
$15 - 6$	$8 + 5$	$9 + 8$

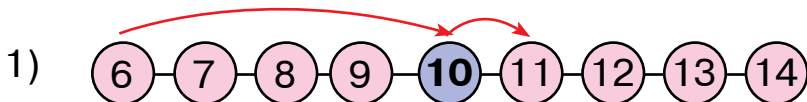
- 232 → На озері плавало 15 лебедів. Коли декілька лебедів полетіло, то на озері залишилося 8 лебедів. Скільки лебедів полетіло?

- 233 → $7 + 6 \rightarrow \square\square - 8 \rightarrow \square + 6 \rightarrow \square\square - 8 \rightarrow \square + 4 \rightarrow \square$

- 234 → Виконай додавання за допомогою числового ряду за поданим зразком.

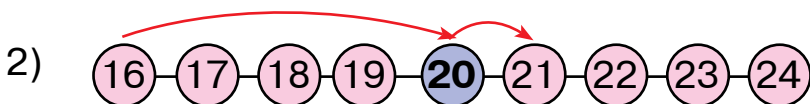

$$6 + 5 = 6 + 4 + 1 = 11$$

$$6 + 7 = 6 + \square + \square = \square\square$$

$$6 + 6 = 6 + \square + \square = \square\square$$

$$6 + 8 = 6 + \square + \square = \square\square$$

$$16 + 5 = 16 + 4 + 1 = 21$$

$$16 + 7 = 16 + \square + \square = \square\square$$

$$16 + 6 = 16 + \square + \square = \square\square$$

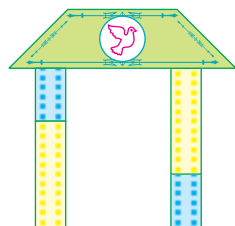
$$16 + 8 = 16 + \square + \square = \square\square$$

235

Про висоту колон цієї споруди склали рівність: **Ж + С = С + Ж**.

Чи буде правильною така рівність:

Ж + Ж = С + С?

236

Додай число 8 до чисел: 6, 8, 9, 1, 10, 0.

237

Було

12

Приїхав

ще 1

Від'їхали

3

Залишилося

?

238

Обчисли деякі з цих виразів, переставляючи місцями доданки, а решту — додаючи числа частинами.

$$2 + 9$$

$$4 + 9$$

$$6 + 9$$

$$8 + 9$$

$$3 + 9$$

$$5 + 9$$

$$7 + 9$$

$$9 + 9$$

239

$$1 + 9 = 10$$

$$4 + 9 = 13$$

$$7 + 9 = 16$$

$$2 + 9 = 11$$

$$5 + 9 = 14$$

$$8 + 9 = 17$$

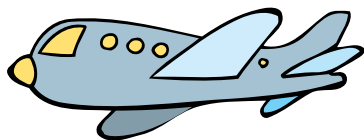
$$3 + 9 = 12$$

$$6 + 9 = 15$$

$$9 + 9 = 18$$

240

У літаку летять 8 звірят і 9 птахів. Скільки всього тварин летить у літаку?

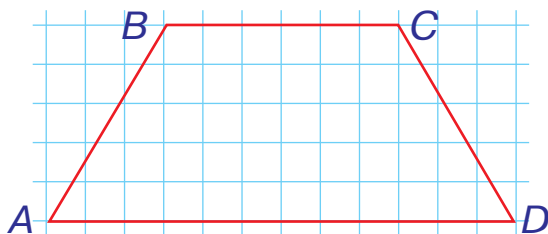
241 → $5 + 9 \square 8 + 6$ $14 - 8 \square 15 - 7$ $5 + 5 \square 9 + 1$
 $12 - 3 \square 15 - 6$ $8 + 9 \square 9 + 9$ $7 + 8 \square 6 + 9$

242 → $9 + 7 \rightarrow \square\square - 8 \rightarrow \square + 6 \rightarrow \square\square - 8 \rightarrow \square + 3 \rightarrow \square$

243 → Запиши вирази і знайди їх значення.

- 1) Від числа 14 відняти число 6.
- 2) До числа 7 додати число 9.

244 → Три сторони чотирикутника $ABCD$ однакові за довжиною. Не вимірюючи лінійкою, знайди периметр цього чотирикутника.

245 → Одну вежу склали із 5 кубиків, а другу — із 7. Кубики переклали так, щоб вежі стали однакові. Скільки кубиків тепер у кожній вежі?

246 → Запиши вирази і знайди їх значення.

- 1) Знайти суму чисел 8 і 9.
- 2) Знайти різницю чисел 15 і 8.

247 → Півник з'їв 5 зерняток, а курочка — решту 9. Скільки зерняток було в них спочатку?

248 → Обчисліть другий вираз кожної пари з допомогою першого виразу.

$2 + 9$	$3 + 9$	$4 + 9$
$11 - 9$	$12 - 9$	$13 - 9$

$6 + 9$	$7 + 9$	$8 + 9$
$15 - 9$	$16 - 9$	$17 - 9$

249

$10 - 9 = 1$

$13 - 9 = 4$

$16 - 9 = 7$

$11 - 9 = 2$

$14 - 9 = 5$

$17 - 9 = 8$

$12 - 9 = 3$

$15 - 9 = 6$

$18 - 9 = 9$

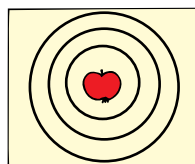

250

Стрілець у тирі зробив 16 пострілів і влучив 9 разів. Скільки разів стрілець не влучив?

251

a	10	15	19	17	14
$a - 9$					

252

Накресли відрізок, на 9 см коротший від даного.

253

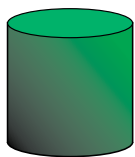
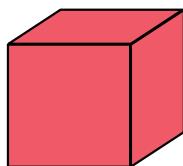
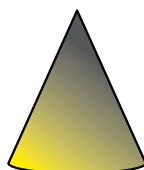
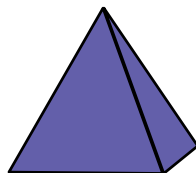

Коли Андрій прочитав декілька сторінок книжки, йому залишилося прочитати ще 8 сторінок. Скільки сторінок у книжці?

Чи можна розв'язати цю задачу? Яких даних не вистачає? Доповніть умову і розв'яжіть задачу.

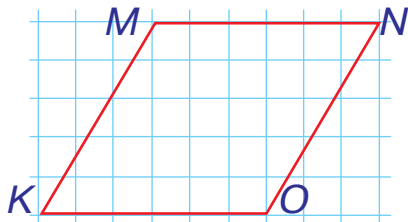
254

Які з цих фігур можна покотити, якщо покласти їх на бік?

255

Усі сторони чотирикутника $KMNO$ однакові за довжиною. Знайди периметр чотирикутника. Чи можна це зробити, не маючи лінійки?

256

12

На 9 менше

?

257 $\rightarrow$ $5 + 9 - 4$ $8 + 9 - 7$ $16 - 9 + 0$ $14 - 9 - 5$
 $\rightarrow$ $9 + 9 - 10$ $7 + 9 - 1$ $17 - 9 + 1$ $15 - 9 - 6$

ЗАДАЧІ НА ДВІ ДІЇ

258 $\rightarrow$ У Петрика було 6 синіх машинок, а червоних — на 4 більше. Скільки всього машинок мав Петрик?

План розв'язування

- 1) Скільки червоних машинок мав Петрик?
- 2) Скільки всього машинок було у Петрика?

Розв'язання

1) $6 + 4 = 10$ (м.) — червоних;

2) $6 + 10 = 16$ (м.)

Відповідь: у Петрика було всього 16 машинок.

259 $\rightarrow$ $14 + 1$ $15 - 5$ $13 - 4$ $3 + 2$ $11 - 8$
 $4 + 4$ $9 + 2$ $10 + 3$ $8 + 6$ $5 - 1$

260

На клумбі розцвіло 8 синіх квіток і 7 жовтих. Дев'ять квіток узяли на букет. Скільки квіток залишилося на клумбі?

План розв'язування

- 1) Скільки квіток розцвіло на клумбі?
- 2) Скільки квіток залишилося на клумбі?

261

Виконай додавання за допомогою числового ряду за поданим зразком.

- 1)

$$5 + 6 = 5 + 5 + 1 = 11$$

$$5 + 7 = 5 + \square + \square = \square\square$$

$$5 + 8 = 5 + \square + \square = \square\square$$

$$5 + 9 = 5 + \square + \square = \square\square$$

- 2)

$$55 + 6 = 55 + 5 + 1 = 61$$

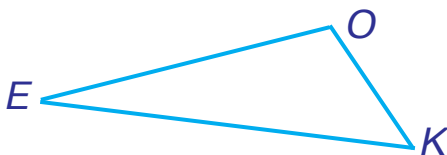
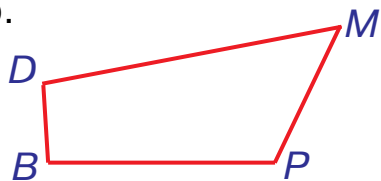
$$55 + 7 = 55 + \square + \square = \square\square$$

$$55 + 8 = 55 + \square + \square = \square\square$$

$$55 + 9 = 55 + \square + \square = \square\square$$

262

Знайди периметри цих фігур.

263

$$5 + 9 \square 8 + 6$$

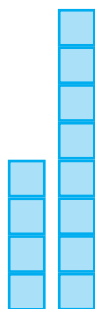
$$12 - 6 \square 15 - 8$$

$$6 + 9 \square 7 + 7$$

$$14 - 8 \square 15 - 7$$

$$7 + 9 \square 8 + 8$$

$$4 + 8 \square 9 + 3$$

264

Одну вежу склали із 4 кубиків, а другу — із 8. Кубики переклали так, щоб вежі стали однакові. Скільки кубиків тепер у кожній вежі?

265 → $5 + 7 \rightarrow \square\square + 1 \rightarrow \square\square - 9 \rightarrow \square + 8 \rightarrow \square\square - 7 \rightarrow \square$

266 → На дошці було 5 чорних і 6 білих шашок. Кіт скинув 4 шашки. Скільки шашок залишилося на дошці?

План розв'язування

- 1) Скільки всього шашок було на дошці?
- 2) Скільки шашок залишилося?

267 → Усно. Збільш число 9 на: 5, 7, 9, 10.
Зменш число 11 на: 3, 6, 8, 9.

268 → На грядці росло 12 кавунів. Першого дня зірвали 5 кавунів, а другого — 4. Скільки кавунів залишилося на грядці?

Перший спосіб

- 1) Скільки кавунів зірвали першого і другого дня?
- 2) Скільки кавунів залишилося?

Другий спосіб

- 1) Скільки кавунів залишилося після того, як зірвали 5 кавунів?
- 2) Скільки кавунів залишилося після того, як зірвали ще 4 кавуни?

269 → Порівняй величини у випадках, де це можливо зробити.

13 см 22 см 38 м 64 м 84 л 84 л
45 см 45 кг 26 кг 35 кг 95 см 85 кг

270 → На ялинці 7 шишок, а на сосні — на 3 більше. Скільки шишок на двох деревах?

271 →	Число	8	10	10	15	9	7
	Число	7	9	10	1	6	5
	Сума						
	Різниця						

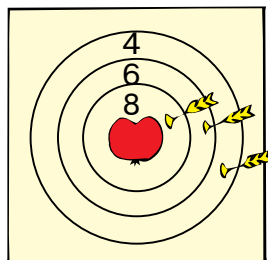

272 → Серед чисел 2, 5, 10, 7, 6 вибери два числа, сума яких найбільша; різниця яких найбільша.

273 → Знайди периметр чотирикутника.

274 → Склади задачу за малюнком і розв'яжи її.

275 →

$5 + 8$	$4 + 7$	$13 - 6$
$8 + 8$	$11 - 3$	
$16 - 6$	$10 - 5$	$7 - 3$

276 → Пригадай, який запис називають виразом; рівністю. Як можна прочитати вирази, рівності різними способами?

Використовуючи числа 13, 7 і 4, склади і запиши числові вирази, значення яких дорівнює 16.

277 → Виконай віднімання за допомогою числового ряду за поданим зразком.

1)

3	4	5	6	7	8	9	10	11
---	---	---	---	---	---	---	----	----

$$11 - 3 = 11 - 1 - 2 = 8$$

$$11 - 4 = 11 - \square - \square = \square$$

$$11 - 5 = 11 - \square - \square = \square$$

$$11 - 6 = 11 - \square - \square = \square$$

2)

53	54	55	56	57	58	59	60	61
----	----	----	----	----	----	----	----	----

$$61 - 3 = 61 - 1 - 2 = 58$$

$$61 - 4 = 61 - \square - \square = \square$$

$$61 - 5 = 61 - \square - \square = \square$$

$$61 - 6 = 61 - \square - \square = \square$$

278 Розв'яжи задачу окремими діями, а потім склади вираз.

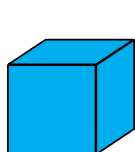
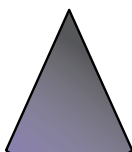
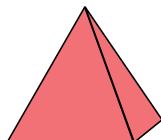
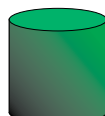
Усього
кактусів
?

279 $2 + 9 \square 13 - 1$ $15 - 5 \square 17 - 8$ $6 + 9 \square 8 + 5$

$16 - 8 \square 14 - 6$ $18 + 1 \square 20 - 1$ $4 + 9 \square 5 + 6$

280 Які з цих фігур можна перевернути догори дном і вони залишаться стояти?

281 Доповніть умову і розв'яжіть задачу за поданим виразом.

На гілці сиділо 8 пташок. Спочатку до них 3 пташки, а потім 2 пташки. Скільки пташок стало на гілці?

$$8 + 3 + 2$$

282 Знайди периметр трикутника, довжини сторін якого 3 см, 4 см, 5 см.

$4 + 8$	$16 - 8$	$12 + 1$	$18 - 9$	$15 - 1$	$14 - 7$
$7 + 9$	$15 - 9$	$12 - 8$	$16 - 10$	$16 - 7$	$10 + 3$

284 У цирку виступають 4 тигри, 5 левів, а леопардів стільки, скільки левів і тигрів разом. Скільки всього звірів виступає в цирку?

285 ➔ Поясни, як за допомогою таблиці виконали дії.

$$5 + 3 = 8$$

$$17 - 8 = 9$$

$$17 - 9 = 8$$

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

286 ➔ Знайди значення виразів за допомогою таблиці.

$7 + 8$	$15 - 6$	$8 + 9$
$14 - 6$	$12 - 7$	$6 + 8$

$4 + 9$	$16 - 7$	$7 + 9$
$14 - 5$	$13 - 4$	$6 + 7$

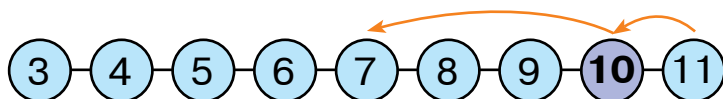
287 ➔ Поясни, чому в таблиці тільки раз зустрічаються числа 2 і 18, а число 10 є в багатьох клітинках.

288 ➔ За допомогою таблиці обчисли вирази $5 + 8$ і $8 + 5$. Порівняй результати.

289 ➔ Виконай віднімання за допомогою числового ряду за поданим зразком.

1)

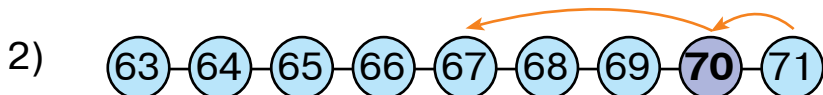

$$11 - 4 = 11 - 1 - 3 = 7$$

$$11 - 5 = 11 - \square - \square = \square$$

$$11 - 6 = 11 - \square - \square = \square$$

$$11 - 7 = 11 - \square - \square = \square$$

$$71 - 4 = 71 - 1 - 3 = 67$$

$$71 - 5 = 71 - \square - \square = \square\square$$

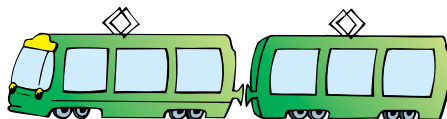
$$71 - 6 = 71 - \square - \square = \square\square$$

$$71 - 7 = 71 - \square - \square = \square\square$$

290 → У трамваї їхало 12 пасажирів. На зупинці троє пасажирів вийшло, а 6 — зайшло у трамвай. Скільки пасажирів поїхало далі?

291 →

a	13	15	19	17	14
$a - 9$					

292 → Розв'яжи задачу, склавши вираз.

Було	Прийшло	Пішло	Залишилося
5	4	3	?

293 →

1 дм = $\square\square$ см	+	1 дм 5 см	+	3 м 6 дм
1 дм 1 см = $\square\square$ см		6 дм 2 см		5 м 3 дм
1 м = $\square\square$ дм		$\square$ дм $\square$ см		$\square$ м $\square$ дм
1 м 5 дм = $\square\square$ дм				

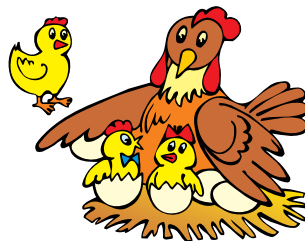
294 → Під курку підклали 15 яєць. Із 6 яєць вилупилися півники, а з 4 яєць — курочки. Скільки яєць залишилося?

Перший спосіб

- 1) Скільки курчат вилупилось?
- 2) Скільки яєць залишилося?

Другий спосіб

- 1) Скільки яєць залишилося, коли вилупилися півники?
- 2) Скільки яєць залишилося, коли вилупилися ще й курочки?

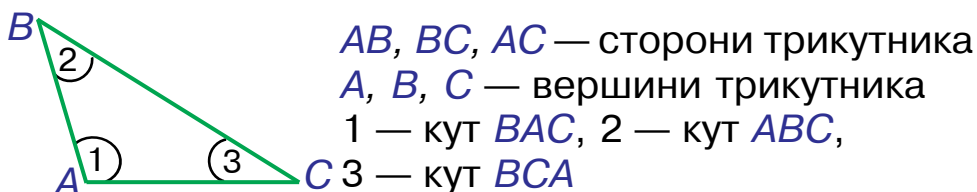

- 295 → Для гри потрібно 8 фішок, 2 кубики і 10 карток.
- 1) Скільки фішок і кубиків потрібно для гри?
 - 2) На скільки більше потрібно карток, ніж фішок?
 - 3) Скільки треба додати кубиків, щоб їх стало стільки ж, скільки й фішок?
 - 4) Скільки треба забрати карток, щоб їх стало стільки ж, як і кубиків?
 - 5) Чого більше: карток чи фішок і кубиків разом?

296 →

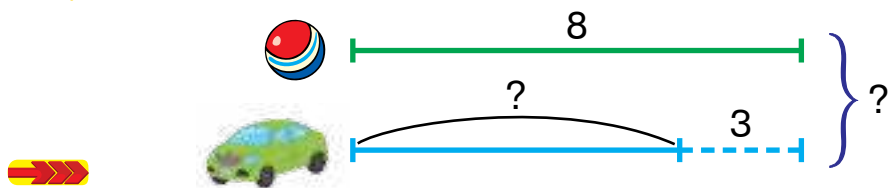
$8 - 2 + 6$	$12 - 7 + 6$	$8 + 4 - 9$	$11 - 4 + 8$
$6 + 7 - 5$	$16 - 8 + 4$	$8 + 3 - 6$	$12 - 3 + 6$
$6 + 9 - 7$	$15 - 9 + 5$	$9 + 7 - 8$	$16 - 9 + 7$

- 297 → Скільки в трикутнику кутів? вершин? сторін?

- 298 → Збільш на 4 числа: 8, 10, 12.
 Зменш на 3 числа: 10, 12, 15.

- 299 → Склади і розв'яжи задачу за коротким записом.

300 →

$12 + 2$	$5 + 5$	$4 + 6$	$16 - 6$	$15 - 6$	$14 - 6$
$11 + 8$	$9 + 4$		$13 - 3$	$12 - 4$	

301

Виконай віднімання за допомогою числового ряду за поданим зразком.

$$11 - 5 = 11 - 1 - 4 = 6$$

$$11 - 6 = 11 - \square - \square = \square$$

$$11 - 7 = 11 - \square - \square = \square$$

$$11 - 8 = 11 - \square - \square = \square$$

$$81 - 5 = 81 - 1 - 4 = 76$$

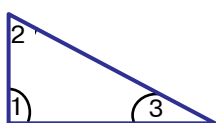
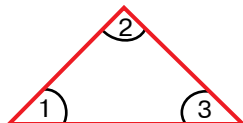
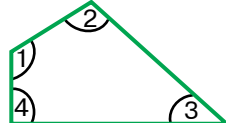
$$81 - 6 = 81 - \square - \square = \square \square$$

$$81 - 7 = 81 - \square - \square = \square \square$$

$$81 - 8 = 81 - \square - \square = \square \square$$

302

У косинця один кут прямий, а два інші — непрямі.

За допомогою косинця знайди прямі кути в цих фігурах.

303

У зимовому саду було 8 вазонів із синіми квітами, 9 — з червоними, а з жовтими — стільки, скільки з синіми і червоними квітами разом. Скільки вазонів із жовтими квітами було в саду?

304

Доповніть умову і розв'яжіть задачу за поданим виразом.

Біля морського причалу стояло 9 яхт. Зранку до причалу 2 яхти, а після обіду 4 яхти. Скільки яхт залишилося біля причалу?

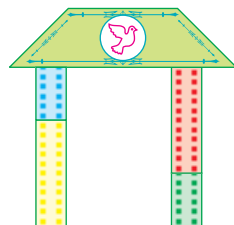
$$9 + 2 - 4$$

305 → $9 + 6$ $8 + 5$ $6 + 4$ $2 + 5$ $15 - 9$
 $16 - 8$ $10 - 8$ $17 - 1$ $13 - 4$ $7 + 10$

306 → Висоту колон цієї споруди порівняли і з'ясували, що $3 < Ж$.

Чи правильною буде така нерівність:
С > Ч?

307 → Запиши вирази і знайди їх значення.

- 1) Від числа 12 відняти число 6.
- 2) Знайти суму чисел 7 і 5.
- 3) Збільшити число 12 на 5.

308 → Довжина мотузки 8 м, а канат на 5 м довший. Яка довжина каната?

309 → Усно. Збільш число 7 на: 5, 7, 9, 10.
 Зменш число 12 на: 3, 6, 8, 9.

310 → Якщо у виразі є дужки,
 то спочатку виконують дії в дужках.

Прочитай букви в порядку виконання дій у виразі.
 Яке слово в тебе вийшло? Знайди значення виразу.

У Д Б

$$2 + (8 + 3) - 8$$

311 → $(5 + 3) + 6$ $(14 - 6) + 8$ $(7 + 5) - 4$
 $5 + (3 + 6)$ $14 - (6 + 8)$ $7 + (5 - 4)$

312 → Вісімнадцять жабок бавилися фарба-ми. Білими стали 8 жабок, синіми — 2, а решта залишилися зеленими. Скільки жабок залишилися зеленими?

Розв'яжи задачу двома способами.

313 → $17 - 9$ $8 + 9$ $13 - 4$ $14 - 5$ $13 + 1$ $14 - 7$
 $13 - 8$ $9 + 5$ $11 - 4$ $12 + 1$ $18 - 9$ $14 - 9$

314 → $6 + 8$ $12 - 6$ $15 - 5$ $8 + 7$ $4 + 8$
 $13 - 9$ $17 - 9$ $10 + 3$ $7 + 10$ $14 - 7$

315 → Склади і розв'яжи задачу за планом та виразом.

План розв'язування

1) Яка маса другої гири?

2) Яка маса третьої гири?

$$16 - 4 - 2$$

316 → На тарілці було 12 пиріжків. Коли 7 пиріжків з'їли, на тарілку поклали ще 5. Скільки пиріжків стало на тарілці?

317 → $15 - 8$ $14 - 6$ $8 + 7$ $19 - 10$ $9 - 6$ $10 - 5$

ПРЯМОКУТНИК

318 → Використовуючи дужки, запиши вирази і знайди їх значення.

1) Від числа 12 відняти суму чисел 6 і 3.

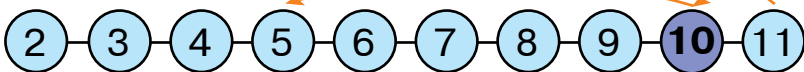
2) До числа 8 додати різницю чисел 6 і 3.

3) Від різниці чисел 14 і 9 відняти число 2.

319 → $9 - 4 + 5$ $16 - 8 - 6$ $4 + 6 - 5$ $18 - 10 - 2$
 $9 - (4 + 5)$ $16 - (8 - 6)$ $4 + (6 - 5)$ $18 - (10 - 2)$

320 → Виконай віднімання за допомогою числового ряду за поданим зразком.

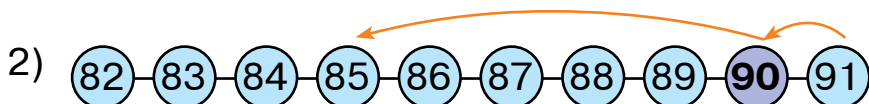
1)

$$11 - 6 = 11 - 1 - 5 = 5$$

$$11 - 7 = 11 - \square - \square = \square$$

$$11 - 8 = 11 - \square - \square = \square$$

$$11 - 9 = 11 - \square - \square = \square$$

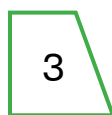
$$91 - 6 = 91 - 1 - 5 = 85$$

$$91 - 7 = 91 - \square - \square = \square\square$$

$$91 - 8 = 91 - \square - \square = \square\square$$

$$91 - 9 = 91 - \square - \square = \square\square$$

321 → Знайди у фігурах прямі кути. Досліди, в якій фігурі всі кути прямі.

Чотирикутник, у якого всі кути прямі, називають **прямокутником**.

322 →

$5 + 8$	$9 + 9$	$18 - 10$	$13 - 3$	$14 - 9$
$15 - 8$	$10 + 5$	$11 - 2$	$8 + 6$	$7 + 4$

323 → Збільш ширину і зменш довжину даного прямокутника $KLMN$ на 1 см. З'ясуй, чи зміниться його периметр.

KL, MN — ширина прямокутника $KLMN$
 LM, KN — довжина прямокутника $KLMN$

324 →

$5 + 8$	$\square$	$7 + 5$	$14 - 6$	$\square$	$14 - 1$	$7 + 9$	$\square$	$9 + 9$
$9 + 6$	$\square$	$17 - 1$	$13 + 1$	$\square$	$8 + 4$	$8 + 5$	$\square$	$8 + 8$

325

7

На 3 більше

?

5

Разом

326

Обчисли з перевіркою за зразком.

$$42 + 36$$

$$62 + 10$$

$$73 + 5$$

$$\text{Зразок. } 24 + 32 = 56$$

Перевірка

$$56 - 32 = 24 \quad 56 - 24 = 32$$

327

$$52 + 3$$

$$58 - 4$$

$$51 + 5$$

$$57 - 5$$

$$56 + 2$$

$$59 - 6$$

$$53 + 4$$

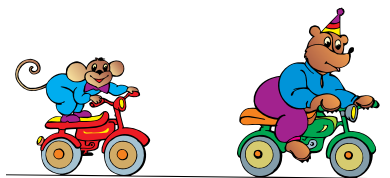
$$58 - 6$$

328

Із двох простих задач складіть складену і розв'яжіть її.

1) У цирку на мотоциклах їздило 8 мавп, а ведмедів — на 2 більше. Скільки ведмедів-мотоциклістів у цирку?

2) У цирку на мотоциклах їздило 8 мавп і 10 ведмедів. Скільки звірів-мотоциклістів у цирку?

329

a	2	3	4	5	10
$a + a$					

330

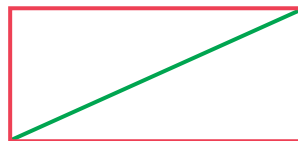
Прочитай букви в порядку виконання дій у виразі. Яке слово у тебе вийшло? Знайди значення виразу.

И С Н

$$40 - (20 - 10) + 50$$

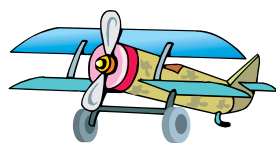
331

Прямокутник розділили на два трикутники. Чи можна такий самий прямокутник розділити на два прямокутники? На чотири прямокутники?

332 ➔ Доповни умову і розв'яжи задачу за поданим виразом.

На аеродромі було 12 літаків. До обіду 4 літаки, а після обіду 3 літаки. Скільки літаків залишилося на аеродромі?

$$12 - 4 - 3$$

333 ➔

a	8	10	12	14	17
$a - 8$					

a	0	2	3	7	8
$8 - a$					

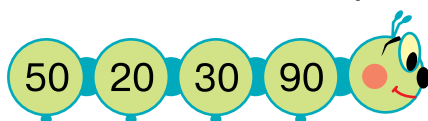
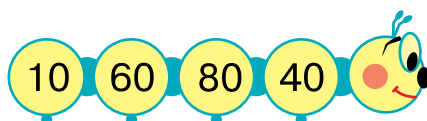
334 ➔

$47 + 1$	$35 - 5$	$88 - 8$
$56 - 1$	$35 - 30$	$88 - 80$

$32 + 1$	$48 - 8$	$92 - 2$
$99 - 1$	$48 - 40$	$92 - 90$

335 ➔

Знайди різницю між найбільшим і найменшим числом на кожній іграшці.

336 ➔

Для спортзалу купили 36 волейбольних м'ячів, а футбольних — на 6 м'ячів менше. Скільки всього м'ячів купили для спортзалу?

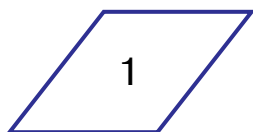
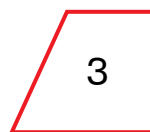
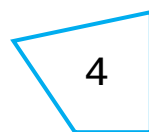

337 ➔

a	81	10	25	5	90	16	70	40
$a + 10$								

338 ➔

Серед цих фігур тільки один прямокутник. Чому інші фігури — не прямокутники?

339 ➔

$$\begin{array}{l} 58 + 1 \\ 27 - 1 \\ 28 - 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 98 - 1 \\ 98 - 8 \\ 98 + 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 49 + 1 \\ 49 - 9 \\ 40 + 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 23 + 1 \\ 23 - 3 \\ 20 + 3 \end{array}$$

340 ➡ В одному мішку 8 днів, у другому — на 2 дні більше, а в третьому — 9 днів. Скільки днів у другому і третьому мішках разом?

341 ➡

$2 + 10$	$6 + 6$	$12 + 7$	$15 - 7$	$13 - 4$	$13 - 6$
$8 + 4$	$8 + 3$		$17 - 8$	$12 - 8$	

342 ➡ За допомогою цифр 2, 4, 5 запиши 9 двоцифрових чисел. Прочитай їх.

343 ➡ Пригадай, як додавати і віднімати двоцифрові числа.

$$\begin{array}{c} + \\ 34 + 22 \\ + \end{array}$$

$34 + 22$

$66 - 25$

$68 - 44$

$52 - 20$

$28 - 13$

$37 + 21$

$39 - 21$

$61 + 29$

344 ➡ Доповніть умову і розв'яжіть задачу за поданим виразом.

На очереті сиділо 11 бабок.

Спочатку 4 бабки,

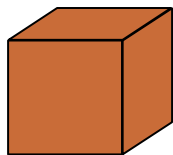
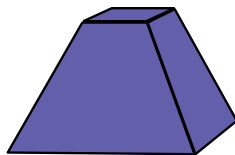
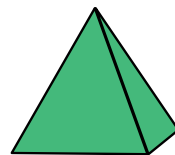
а потім 3 бабки .

Скільки бабок стало на очереті?

$11 - 4 + 3$

345 ➡ У якого з цих геометричних тіл всі грані — прямокутники?

346 ➡

$20 + 7$	$49 - 40$	$51 - 1$
$48 - 8$	$4 + 70$	$59 + 1$

$80 - 1$	$100 - 0$	$35 - 5$
$99 + 1$	$30 + 1$	$40 + 5$

- 347 → Князь Олег купив щит за 5 давньоруських гривень, шолом був на 3 гривні дешевший, ніж щит, а меч коштував стільки, скільки щит і шолом разом. Скільки гривень коштував меч? Скільки гривень коштував увесь обладунок?

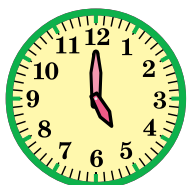
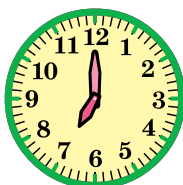
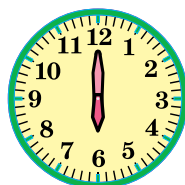
348 →

$9 + 3$	$8 + 5$	$9 + 2$	$13 - 5$	$12 - 5$	$18 - 6$
$6 + 7$	$7 + 6$		$14 - 6$	$11 - 4$	

349 →

$23 - 22$	$63 - 32$	$49 - 37$	$64 - 53$
$13 + 13$	$23 + 22$	$21 + 68$	$31 + 47$

- 350 → Котру годину показує кожен годинник?

- 351 → Два віслючки взяли з городу по 8 гарбузів кожен, а на городі залишилося на 30 гарбузів більше, ніж вони взяли. Скільки гарбузів залишилося на городі?

- 352 → У трьох кошиках 80 груш. У перших двох — по 20 груш. Скільки груш у третьому кошику?

80

- 353 → Розстав дужки так, щоб порядок виконання дій допоміг прочитати слово «лящ».

Я Л Щ

$\square + \square - \square + \square$

- 354 → Накресли прямокутник, сторонами якого є дані відрізки. Знайди його периметр.

- 355 → $54 + 23$ $68 - 23$ $79 - 31$ $27 + 42$
 $37 + 21$ $44 - 42$ $92 - 11$ $83 - 43$

- 356 → У трьох човнах було 18 моряків. У першому човні їх було 8, у другому — 6. Скільки моряків було в третьому човні?

КВАДРАТ

- 357 → $15 + 3$ $3 + 8$ $12 + 5$ $12 - 5$ $16 - 8$ $14 - 7$
 $13 + 4$ $7 + 2$ $17 - 6$ $18 - 9$

- 358 → Обчисли з перевіркою за зразком.

$68 - 12$

$54 - 30$

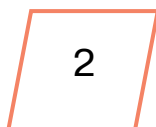
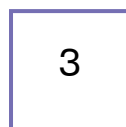
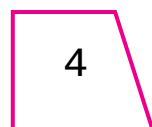
$96 - 3$

Зразок. $48 - 13 = 35$

Перевірка

$48 - 35 = 13 \quad 35 + 13 = 48$

- 359 → Знайди серед цих фігур прямокутник з однаковими сторонами.

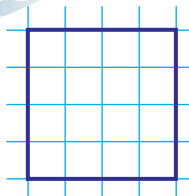

Квадрат — це прямокутник, у якого всі сторони рівні.

Чому фігури 1 і 2 — не квадрати?

- 360 → Накресли такий квадрат, як на малюнку. Познач його літерами латинського алфавіту і знайди периметр.

361

$5 + 7 \quad 12 + 30 \quad 54 - 50$

$6 + 4 \quad 18 + 21 \quad 62 + 27$

$33 + 40 \quad 55 - 5 \quad 22 + 41$

$55 + 3 \quad 30 + 6 \quad 55 - 50$

362

Коли від мотузки відрізали 2 шматки завдовжки 10 м і 20 м, з'ясувалося, що довжина залишку на 40 м більша, ніж загальна довжина цих шматків. Знайди довжину залишку.

363

Розстав дужки так, щоб порядок виконання дій допоміг прочитати слово «вуж».

$$\begin{array}{cccc} & \text{Ж} & \text{В} & \text{У} \\ \square & - & \square & - & \square & - & \square \end{array}$$

364

$32 + 24$

$43 + 15$

$48 - 41$

$95 - 53$

$12 + 27$

$46 - 31$

$42 + 44$

$78 - 40$

365

У бібліотеці було 67 книжок із казками. Коли частину з них узяли читачі, то в бібліотеці залишилося ще 42 такі книжки. Скільки книжок із казками взяли в бібліотеці читачі?

366

$8 + 3$

$9 + 6$

$12 + 2$

$11 - 7$

$16 - 9$

$13 - 2$

$7 + 7$

$3 + 9$

$17 - 8$

$15 - 7$

367

Знайди значення виразів.

$15 - (9 - 3)$

$100 - 20 - 50$

$12 + (60 - 40)$

368

a	3	8	10	15	20
$48 - a$					

a	1	11	21	30	41
$48 + a$					

369 → Розстав дужки так, щоб порядок виконання дій допоміг прочитати слово «сова».

$$\begin{array}{ccccccc} & \mathbf{В} & & \mathbf{А} & & \mathbf{С} & & \mathbf{О} \\ \square & + & \square & - & \square & + & \square & - & \square \end{array}$$

370 → Розгляньте, як розв'язали задачу за допомогою виразу.

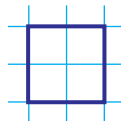
У магазині було 13 маленьких телевізорів, а великих — на 12 більше. Скільки всього телевізорів було в магазині?

$$(13 + 12) + 13 = 38 \text{ (т.)}$$

Розв'яжіть задачі, склавши вирази.

- 1) У магазині було 38 телевізорів. Продали 18 телевізорів, а зі складу привезли ще 6. Скільки телевізорів стало в магазині?
- 2) У трьох вантажівках привезли 49 холодильників. Скільки холодильників було в третій вантажівці, якщо у двох перших вантажівках привезли по 13 холодильників?

371 → Накресли в зошиті 4 такі квадрати. Поділи перший квадрат на 2 трикутники; другий — на 2 прямокутники; третій — на трикутник і чотирикутник; четвертий — на трикутник і п'ятикутник.

372 → У вагоні поїзда їхало 25 пасажирів. На зупинці 12 пасажирів вийшло, а 33 — зайшло. Скільки пасажирів стало у вагоні?

373 →	$25 + 14$	$99 - 1$	$56 + 33$	$87 - 80$	$45 + 22$	$48 + 51$
	$36 + 33$	$95 - 5$	$44 + 20$	$56 + 3$	$62 + 31$	$45 + 44$

УСНЕ ДОДАВАННЯ ТА ВІДНІМАННЯ ЧИСЕЛ У МЕЖАХ 100 ІЗ ПЕРЕХОДОМ ЧЕРЕЗ РОЗРЯД

374

$30 + 40$

$50 + 30$

$20 + 80$

$10 + 50$

$70 + 20$

$40 + 10$

$30 + 60$

$20 + 40$

375

$$\begin{array}{r} 30 + 40 \\ \swarrow \quad \searrow \\ 38 + 49 \\ \nwarrow \quad \nearrow \\ 8 + 9 \end{array} = \square\square$$

1) Додаємо десятки: $30 + 40 = 70$.

2) Додаємо одиниці: $8 + 9 = 17$.

3) Додаємо суми: $70 + 17 = 87$.

Отже, $38 + 49 = 87$.

376

Усно поясни, як знайти суму чисел 18 і 46.

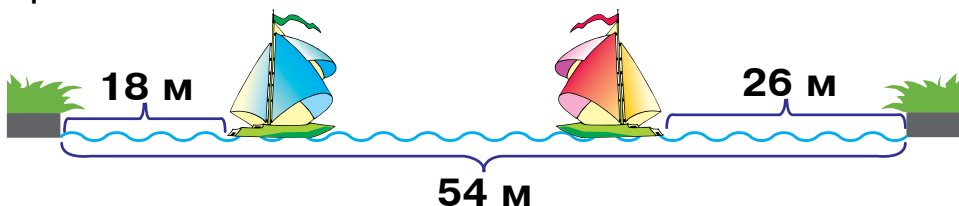
377

$17 + 36 \quad 18 + 24 \quad 49 + 22 \quad 36 + 12 \quad 45 + 28$

$48 + 12 \quad 54 + 38 \quad 72 + 19 \quad 18 + 64 \quad 62 + 29$

378

Відстань між берегами 54 м. Один кораблик проплив 18 м, а другий — 26 м. Яка відстань між корабличками?

379

Скільки всього грошей на малюнку?

380

a	29	48	67	79
$a + 14$				

381

Акула Каракула замість риби проковтнула 28 пластикових пляшок, 16 консервних бляшанок, а поплавців стільки, скільки пляшок і бляшанок разом.

Скільки неїстівних предметів проковтнула акула?

- 382 → 1) Збільш числа на 14. 2) Зменш числа на 40.

15	11	12	14	17	19
----	----	----	----	----	----

83	60	45	90	72	50
----	----	----	----	----	----

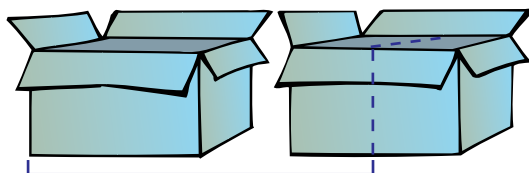
- 383 → Усно поясни, як знайти значення виразу $38 + 45$.

- 384 → У відрі 15 л води, в бочці — на 37 л більше, ніж у відрі, а в цистерні — на 28 л більше, ніж у бочці. Скільки літрів води у цистерні?

- 385 → $15 + 38$ $16 + 24$ $57 + 36$ $48 + 29$ $55 + 38$
 $66 + 25$ $51 + 19$ $69 + 17$ $54 + 27$ $39 + 55$

- 386 → Методом підбору знайди два числа, сума яких дорівнює 20, а різниця дорівнює 10.

- 387 → У ящику і в половині ящика 6 банок соку. Скільки банок соку в ящику?

6 банок

- 388 → $27 + 45$ $65 + 29$ $4 + 23$ $47 + 18$ $72 + 19$

- $12 + 35$ $11 + 41$ $52 - 40$ $91 - 80$ $94 - 90$

- 389 → Першого дня спортсмен-стрілець використав 28 куль, другого дня — на 15 куль більше, ніж першого, а третього — на 9 куль більше, ніж другого.

- Скільки куль використав стрілець третього дня?

- 390 → 1) Збільш числа на 60. 2) Збільш числа на 8.

15	11	12	14	17	19
----	----	----	----	----	----

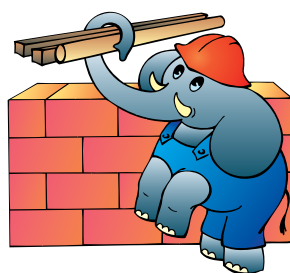
3	6	10	7	5	4
---	---	----	---	---	---

- 391 → Знайди у числовому ряду декілька пар послідовних чисел.

Послідовними називають числа, що відрізняються одне від одного на одиницю.

392 → Сума двох послідовних чисел дорівнює 9. Назви ці числа.

393 → Слон подає нагору дві балки масою 28 кг кожна і трубу масою 37 кг. Скільки кілограмів вантажу піднімає слон?

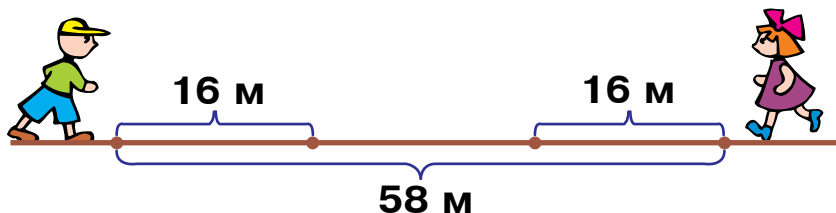
394 → Накресли квадрат зі стороною, на 3 см довшою від відрізка АВ. Знайди периметр квадрата.

A B

395 → $57 + 24$ $58 + 37$ $54 + 16$ $92 - 41$
 $32 + 59$ $52 - 31$ $53 + 45$ $72 + 19$

396 → $5 \text{ дм} = \square \square \text{ см}$ $4 \text{ м } 2 \text{ дм} = \square \square \text{ дм}$
 $56 \text{ дм} = \square \text{ м } \square \text{ дм}$ $3 \text{ дм } 8 \text{ см} = \square \square \text{ см}$

397 → Оля й Олег стояли на відстані 58 м одне від одного. Вони вирушили назустріч одне одному і обое пройшли по 16 м. Яка відстань між ними тепер?

398 → $4 \text{ дм} \square 3 \text{ м}$ $5 \text{ дм } 6 \text{ см} \square 60 \text{ см}$
 $3 \text{ см} \square 3 \text{ дм}$ $6 \text{ м } 3 \text{ дм} \square 60 \text{ дм}$
 $82 \text{ дм} \square 2 \text{ м } 8 \text{ дм}$ $1 \text{ м } 5 \text{ дм} \square 15 \text{ дм}$

399 → Щоб пофарбувати яхту, треба 49 л фарби. Маляр має дві банки фарби, по 25 л у кожній. Скільки літрів фарби залишиться?

400 $\rightarrow$ $20 + 6 + 30 + 8$ $30 + 5 + 50 + 7$ $10 + 8 + 70 + 9$

401 $\rightarrow$ Розглянь записи і поясни способи обчислення.

$$\begin{array}{l} 55 + 6 = \square\square \\ \swarrow \searrow \\ 50 \quad 5 \\ 5 + 6 = 11 \\ 50 + 11 = 61 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 55 + 6 = \square\square \\ \swarrow \searrow \\ 5 \quad 1 \\ 55 + 5 = 60 \\ 60 + 1 = 61 \end{array}$$

402 $\rightarrow$ Усно поясни, як обчислити $87 + 9$.

403 $\rightarrow$ Оля кинула м'яч на відстань 18 м, що на 9 м ближче, ніж Юрко. На яку відстань кинув м'яч Юрко?

404 $\rightarrow$ $25 + 6$ $18 + 5$ $57 + 8$ $82 + 9$ $61 - 30$
 $45 - 20$ $61 + 20$ $78 + 6$ $57 - 30$ $49 + 8$

405 $\rightarrow$ Периметр трикутника 49 см. Дві його сторони дорівнюють по 14 см кожна. Знайди довжину третьої сторони.

406 $\rightarrow$ Чорнильні плями закрили деякі числа і знаки арифметичних дій. Віднови записи.

$25 \text{ (пляма)} \cdot 2 = 47$

$64 \text{ (пляма)} \cdot 2 = 3 \text{ (пляма)}$

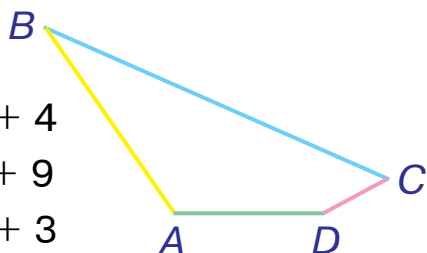
$55 \text{ (пляма)} = 33$

$2 \text{ (пляма)} \cdot 14 = 36$

$52 \text{ (пляма)} \cdot 1 = 2 \text{ (пляма)}$

$11 \text{ (пляма)} = 55$

407 $\rightarrow$ Вимірй довжини сторін чотирикутника $ABCD$ і знайди його периметр.

408 $\rightarrow$ $68 - 11$

$57 + 6$

$27 + 4$

$94 - 23$

$41 - 1$

$23 + 9$

$73 - 31$

$45 + 9$

$38 + 3$

- 409 → Першого дня у магазині продали 12 чашок, а другого — 8. На скільки більше чашок продали першого дня, ніж другого?

- 410 → Числові «мережива» плетуть так: до числа додають певне число, потім до суми — знову те саме число, і так продовжують, доки сума не наблизиться до 100. Наприклад: $26 + 20 \rightarrow 46 + 20 \rightarrow 66 + 20 \rightarrow 86$. $86 + 20 > 100$ — досить, «мереживо» сплетене. Сплети «мереживо»: $15 + 30 \rightarrow \dots$

- 411 → Розглянь запис і поясни спосіб обчислення.
Знайди суму чисел 26 і 4 з коментуванням.

$$53 + 7 = \text{oo}$$

$$3 + 7 = 10$$

$$50 + 10 = 60$$

- 412 → Для шкільної їдальні придбали 36 великих тарілок, малих — на 4 тарілки більше, ніж великих, і 40 чашок. Скільки всього тарілок купили для їдальні? Чи є в умові задачі зайві дані? Які?

- 413 →
$15 + 5$	$26 + 4$	$78 + 2$	$67 + 3$	$49 + 1$
$15 + 50$	$26 + 40$	$78 - 2$	$67 - 3$	$49 + 10$

- 414 → За допомогою числового ряду на обкладинці знайди різниці.

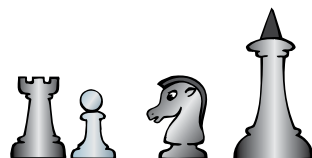
$$30 - 2$$

$$50 - 2$$

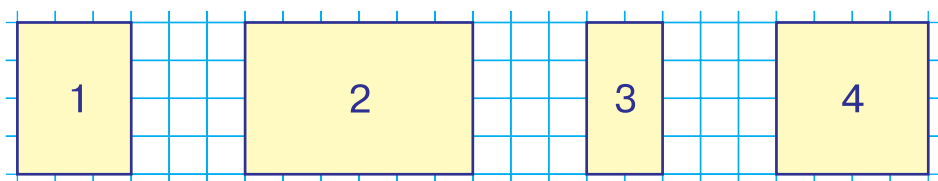
$$70 - 2$$

$$90 - 2$$

- 415 → Оля й Олег протягом місяця зіграли 45 партій у шахи з рахунком 25:15. Скільки партій діти зіграли внічию?

- 416 → Знайди на малюнку прямокутники, в яких ширина більша, ніж довжина.

- 417 → Додай число 6 до чисел: 54, 74, 45, 4, 94.

- 418 → Щоб прикрасити сцену в актовому залі, використали 26 блакитних кульок, а жовтих — на 4 кульки більше. Скільки всього кульок прикрашають сцену?

- 419 → Сплети «мереживо»: $25 + 15 \rightarrow \dots$

- 420 → Розглянь запис і поясни спосіб обчислення.

$$38 + 52 = \text{oo}$$

$$30 + 50 = 80$$

$$8 + 2 = 10$$

$$80 + 10 = 90$$

- 421 → Знайди суму чисел 47 і 23. Прокоментуй.

- 422 →
$14 + 6$	$55 + 5$	$16 + 4$	$38 + 2$	$41 + 9$
$14 + 56$	$55 + 25$	$16 + 24$	$38 + 42$	$41 + 39$

- 423 → *Доповніть задачу запитанням і розв'яжіть її.*

У гумовому басейні було 89 л води. Діти розхлюпали 56 л, але батько долив ще 45 л.

- 424 → Чорнильні плями зіпсували вирази. Обчислити їх неможливо, але дещо зрозуміти можна. Назви вирази, значення яких більше за 50.

$$25 + 5 \text{ (blue star)}$$

$$65 + \text{ (purple star)}$$

$$28 + 1 \text{ (purple star)}$$

$$21 - \text{ (pink star)} 2$$

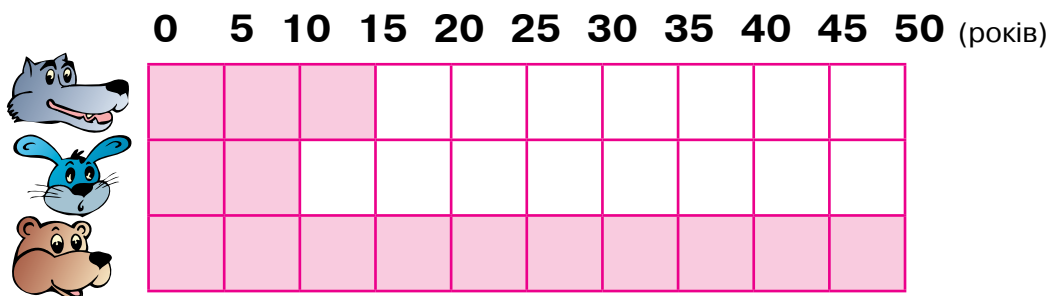
$$7 \text{ (pink star)} - 11$$

$$44 - \text{ (blue star)}$$

$$72 + \text{ (pink star)}$$

$$66 - 3 \text{ (blue star)}$$

- 425 → За даними таблиці порівняй середню тривалість життя вовка, зайця і ведмедя.

- 426 → У шкільному буфеті було 65 дітей. Коли 23 з них поїли і пішли, то прийшло ще 38. Скільки дітей стало в буфеті?

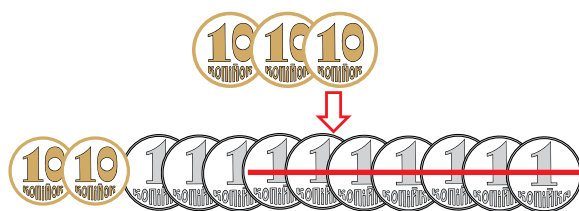
- 427 →
$17 + 3$	$12 + 28$	$42 + 24$	$23 + 25$	$25 + 15$
$17 + 53$	$24 + 36$	$28 + 30$	$23 + 17$	$60 + 15$

- 428 → Полічи десятками від 10 до 100 і від 100 до 10.

- 429 → За числовим рядом на обкладинці підручника знайди різниці.

- $30 - 3$ $50 - 3$ $70 - 3$ $90 - 3$
- Порівняй результати з різницею $10 - 3$.

- 430 → Розглянь малюнок та запис і прочитай пояснення.

$$30 - 7 = \square\square$$

$$10 - 7 = 3$$

$$20 + 3 = 23$$

$$30 - 7 = 23$$

Щоб від 30 відняти 7, треба з трьох десятків узяти один і віднімати від нього. 10 мінус 7 — буде 3. Додамо до двох десятків 3 одиниці — буде 23.

431

$$\begin{array}{rcl} 10 - 4 & 10 - 7 & 10 - 2 \\ 60 - 4 & 40 - 7 & 20 - 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl} 10 - 5 & 10 - 9 & 10 - 8 \\ 50 - 5 & 90 - 9 & 80 - 8 \end{array}$$

432

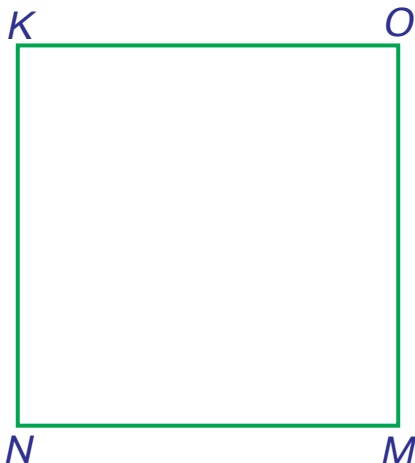
Стонога-небога забруднила всі 100 ніг, але 10 ніг уже помила. На скільки більше в неї брудних ніг, ніж чистих?

433

У дуплі було 50 горішків. Дві білки взяли по 4 горішки кожна. Скільки горішків залишилось у дуплі?

434

Накресли квадрат зі стороною, на 2 см меншою, ніж сторона квадрата $KOMN$.

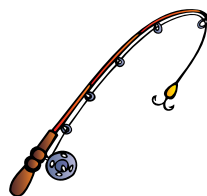

435

$$\begin{array}{rclcl} 40 - 6 & 90 - 1 & 10 - 2 & 30 - 3 \\ 50 - 8 & 80 - 7 & 20 - 9 & 60 - 4 \end{array}$$

436

У спортсмена-рибалки було 30 вудочок. Він подарував друзям 6 вудочок, а собі натомість купив 12 нових. Скільки вудочок стало в рибалки?

437

Сплети «мереживо»: $12 + 15 \rightarrow \dots$

438

Розглянь записи і поясни, як знайшли різницю.

$$\begin{array}{rcl} 42 - 5 & = & \text{oo} \\ \swarrow \quad \searrow & & \\ 30 \quad 12 & & \\ 12 - 5 & = & 7 \\ 30 + 7 & = & 37 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl} 42 - 5 & = & \text{oo} \\ \swarrow \quad \searrow & & \\ 2 \quad 3 & & \\ 42 - 2 & = & 40 \\ 40 - 3 & = & 37 \end{array}$$

439

Знайди різницю чисел 73 і 9. Прокоментуй.

440

$$\begin{array}{lll} 52 - 7 & 48 - 9 & 23 - 6 \\ 16 + 3 & 54 - 8 & 23 + 60 \end{array}$$

$$\begin{array}{lll} 61 - 4 & 67 - 9 & 17 - 8 \\ 92 - 5 & 42 + 30 & 66 - 8 \end{array}$$

441

Ведмедикові за зиму приснилося 18 веселих снів, 28 смачних снів, а цікавих стільки, скільки веселих і смачних разом. Скільки всього снів бачив ведмедик?

442

Запиши вирази і знайди їх значення.

- 1) Від числа 28 відняти різницю чисел 40 і 30.
- 2) Від числа 90 відняти суму чисел 35 і 25.
- 3) До числа 44 додати різницю чисел 63 і 50.

443

Накресли прямокутник, довжина якого на 1 см більша, а ширина на 1 см менша, ніж у квадрата зі сторінки 69.

444

Віднови записи.

$$3 \text{ 🌊} + \text{🌸} 2 = 55 \quad 63 \text{ 🌊} 2 = 4 \text{ 🌸} \quad 38 - \text{🌸} 6 = 1 \text{ 🌸}$$

445

$$\begin{array}{lll} 62 - 8 & 45 - 6 & 46 + 20 \\ 19 - 6 & 92 - 7 & 46 + 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{lll} 12 + 24 & 68 - 9 & 92 - 30 \\ 49 + 6 & 35 + 7 & 92 - 3 \end{array}$$

446

На озері плавало 38 свійських качок, а диких — на 12 більше. Скільки всього качок плавало на озері?

447

$$\begin{array}{ll} 52 - 20 - 2 & 56 - 10 - 6 \\ 52 - 20 - 7 & 56 - 10 - 9 \end{array}$$

$$\begin{array}{ll} 93 - 50 - 3 & 47 - 20 - 7 \\ 93 - 50 - 8 & 47 - 20 - 9 \end{array}$$

448

Розглянь запис і поясни спосіб обчислення.

$$64 - 38 = \text{oo}$$

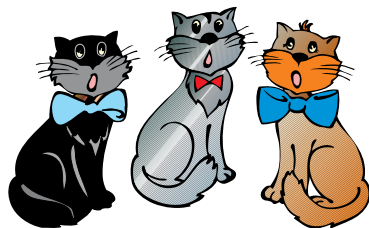
$$64 - 30 = 34$$

$$34 - 8 = 26$$

449

$$\begin{array}{ll} 54 - 28 & 66 - 49 \\ 82 - 24 & 75 - 26 \end{array}$$

- 450 → Коти змагалися у співі. Рудих котів було 39, чорних — на 12 більше, ніж рудих, а сірих — на 11 більше, ніж чорних. Скільки було сірих котів?

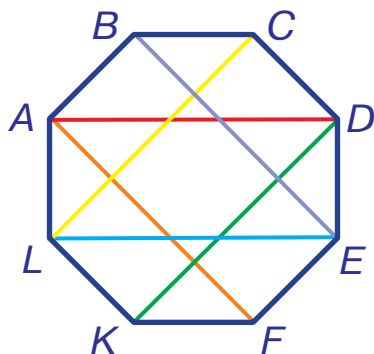

- 451 → Накресли прямокутник зі сторонами 6 см і 3 см. Знайди його периметр.

- 452 → Прочитай букви в порядку виконання дій у виразі. Яке слово вийшло? Знайди значення виразу.

$$\text{А} \quad \text{З} \quad \text{Г} \\ 19 + 2 + (36 - 9)$$

- 453 → Назвіть усі лінії на малюнку, які не є сторонами восьмикутника. Які лінії коротші: ті, що є сторонами фігури, чи ті, що не є її сторонами?

- 454 → $82 - 36$ $33 - 15$ $91 - 44$ $82 - 71$ $42 - 33$
 $73 - 17$ $21 - 12$ $85 - 29$ $44 - 17$ $55 - 19$

- 455 → Батьки купили Олі художню книгу за 95 грн і дві розмальовки по 28 грн. На скільки більше гривень вони заплатили за книгу, ніж за розмальовки?

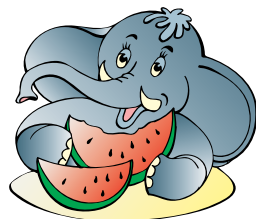
- 456 → Розплети «мереживо»: $100 - 15 \rightarrow \dots$

- 457 → Розглянь запис і поясни спосіб обчислення.

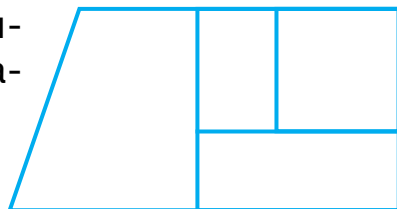
$50 - 35 = \square\square$
$50 - 30 = 20$
$20 - 5 = 15$

- 458 → $20 - 3$ $50 - 6$ $70 - 5$ $90 - 1$ $40 - 8$
 $20 - 13$ $50 - 26$ $70 - 65$ $90 - 41$ $40 - 18$

- 459 → Батько-слон приніс синові 34 кавуни, а мама-слониха — ще 26. Синочок з'їв 31 кавун, а більше не подував. Скільки кавунів залишилося?

- 460 → Скільки на малюнку чотирикутників? прямокутників? квадратів?

- 461 → Від числа 80 відними суму чисел 26 і 17.

- 462 → *Доповніть умову і розв'яжіть задачу за поданою схемою.*

На клумбі було білих і жовтих ромашок. ромашок зірвали. Скільки ромашок залишилося на клумбі?

$$(\square + \square) - \square$$

- 463 → Ведмідь полив 24 кущі малини, ведмедиця — 36, а ведмежатко — на 27 кущів менше, ніж його батьки разом. Скільки кущів малини полило ведмежатко?

- 464 → $88 - 12$ $60 - 25$ $91 - 22$ $39 + 19$ $80 - 18$
 19 + 29 40 + 13 18 + 20 22 + 20 90 - 36

- 465 → Сплети «мереживо»: $7 + 18 \rightarrow \dots$

- 466 → Поясни, як за допомогою числового ряду знайшли різницю $81 - 78$.

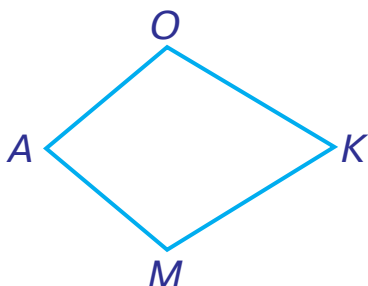
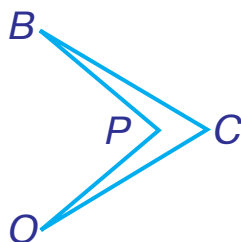
$$81 - 78 = 3$$

467 → Знайдіть значення виразів за допомогою числового ряду на обкладинці.

$$53 - 49 \quad 92 - 88 \quad 61 - 57 \quad 91 - 89 \quad 52 - 48$$

468 → Чим схожі та чим відрізняються ці фігури?

469 →

$$\begin{array}{ccccc} 58 + 8 & 47 + 16 & 93 - 27 & 64 + 18 & 95 - 7 \\ 62 + 9 & 74 - 38 & 52 - 25 & 63 - 36 & 84 - 48 \end{array}$$

470 → Доповніть запитання і розв'яжіть задачу за поданим виразом.

Із першої галявини зібрали 12 грибів, з другої — на 5 грибів менше, ніж з першої, а з третьої — на 15 грибів більше, ніж з другої. Скільки грибів зібрали ?

$$12 - 5 + 15$$

471 →

$$\begin{array}{lll} 25 + 9 = \square\square & 82 + \square\square = 99 & \square\square + 58 = 70 \\ 64 - 7 = \square\square & 64 - \square\square = 37 & \square\square + 23 = 58 \end{array}$$

472 → Діти знайшли скарб, у якому було 48 мідних монет, срібних — на 14 більше, ніж мідних, а золотих — на 29 більше, ніж срібних. Скільки золотих монет знайшли діти?

473 → Виконай завдання за таблицею.
1) Додай числа першого і другого стовпчиків.

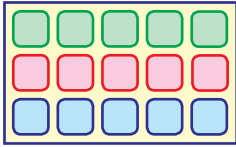
2) Від кожного числа третього рядка відними число 39.

12	41	32	10
31	12	52	60
58	39	40	52

МНОЖЕННЯ І ДІЛЕННЯ

МНОЖЕННЯ

474

$$3 + 3 + 3 + 3 + 3 = 15$$

Додавання однакових доданків можна замінити **множенням**.

$$3 \cdot 5 = 15$$

Крапка ($\cdot$) — знак множення. Рівність на множення читають так: **три помножити на п'ять буде п'ятнадцять**.

475

Заміни додавання множенням за зразком.

Зразок. $2 + 2 + 2 = 2 \cdot 3$

$$4 + 4 + 4 + 4 + 4$$

$$7 + 7$$

$$5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5$$

$$8 + 8 + 8 + 8$$

$$3 + 3 + 3 + 3$$

$$9 + 9 + 9$$

Заміни множення додаванням за зразком.

Зразок. $6 \cdot 3 = 6 + 6 + 6$

$$8 \cdot 4$$

$$5 \cdot 6$$

$$7 \cdot 9$$

$$4 \cdot 3$$

476

За малюнком та поданими виразами складіть і розв'яжіть три різні задачі. Усі задачі починайте словами «Кожен із 5 клоунів має ...».

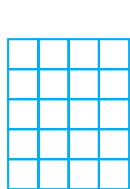
1) $2 \cdot 5$

2) $3 \cdot 5$

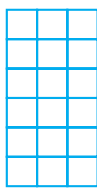
3) $2 \cdot 5$

477 ➔ На скільки $2 \cdot 4$ більше, ніж $2 \cdot 3$? Якщо важко відповісти, заміни обидва вирази додаванням.

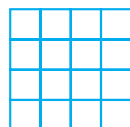
478 ➔ Виконай обчислення з допомогою клітинок.

$5 \cdot 4$

$6 \cdot 3$

$4 \cdot 4$

479 ➔ Кожний крок чоловічка має довжину 2 клітинки. Скільки клітинок пройде чоловічок за 4 кроки?

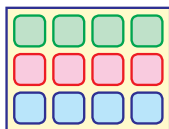

480 ➔ Запам'ятай назви чисел при множенні.

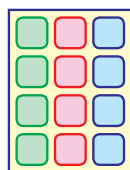
	Добуток			
3	·	4	=	12
Множник		Множник		Добуток

481 ➔

$3 \cdot 4 = 12$

Повернемо малюнок.

$4 \cdot 3 = 12$

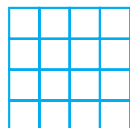
Від перестановки множників добуток не змінюється.

482 ➔ Виконай обчислення за допомогою клітинок.

$\square \cdot \square = \square \square$
 $\square \cdot \square = \square \square$

$\square \cdot \square = \square \square$
 $\square \cdot \square = \square \square$

483 ➔ У тижні 7 днів. Скільки днів у трьох тижнях?

484 ➔ Сплети «мереживо»: $4 + 4 \rightarrow \dots$ до 40.

- 485 → Не виконуючи обчислень, дай відповіді на питання.
- 1) У якій купці більше купюр?
 - 2) У якій купці купюри дорожчі?
 - 3) У якій купці більше грошей?

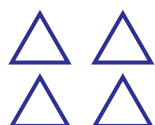
- 486 → Не обчислюючи, визнач, який із добутків найбільший, а який — найменший.

$4 \cdot 3$

$2 \cdot 4$

$2 \cdot 3$

- 487 → Скільки сторін у трикутника? У всіх трикутників? Запиши розв'язання додаванням і множенням.

- 488 → На цій сторінці зображено дві купки купюр. Обчисли кількість грошей у кожній купці додаванням і множенням.

- 489 → Сплети «мереживо»: $2 + 2 \rightarrow \dots$ до 20.

- 490 → Обчисли суми і з їх допомогою склади таблицю множення на 2.

$2 + 2 \quad 3 + 3 \quad 4 + 4 \quad 5 + 5 \quad 6 + 6 \quad 7 + 7$

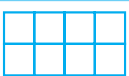
$2 \cdot 2 \quad 3 \cdot 2 \quad 4 \cdot 2 \quad 5 \cdot 2 \quad 6 \cdot 2 \quad 7 \cdot 2$

$8 + 8 \quad 8 \cdot 2 \quad 9 + 9 \quad 9 \cdot 2$

- 491 → Запам'ятай таблицю множення числа 2.

$$\begin{array}{llll} 2 \cdot 2 = 4 & 2 \cdot 4 = 8 & 2 \cdot 6 = 12 & 2 \cdot 8 = 16 \\ 2 \cdot 3 = 6 & 2 \cdot 5 = 10 & 2 \cdot 7 = 14 & 2 \cdot 9 = 18 \end{array}$$

- 492 → Накресли прямокутники за зразком. Порахуй клітинки.

Зразок. $2 \cdot 4 \rightarrow$ $2 \cdot 6 \quad 2 \cdot 3 \quad 2 \cdot 9 \quad 2 \cdot 5$

493 → Четверо лижниць ідуть по снігу. Скільки лиж у всіх лижниць?

494 → Оля любить ходити «ліліпутськими» кроками. Подивись на ланцюжок її слідів і поясни, як вона це робить. Яку відстань подолає Оля за два кроки? три кроки? п'ять кроків? вісім кроків?

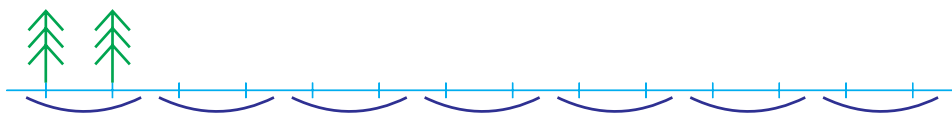

495 → Розв'яжіть і порівняйте задачі.

- 1) На столі 6 тарілок і 2 ложки. Скільки всього предметів на столі?
- 2) На столі 6 тарілок. Біля кожної тарілки лежить по 2 ложки. Скільки всього ложок?
- 3) На столі 6 тарілок. У двох тарілках є ложки. Скільки тарілок без ложок?

496 → Лісник саджає 2 ялинки за день. Скільки ялинок він посадить за тиждень?

497 → Заповни порожні клітинки, використовуючи таблицю множення числа 2.

Множник	2	2	2					
Множник								
Добуток	12	8	18	4	10	6	16	14

498 → Розплети «мереживо»: $20 - 2 \rightarrow \dots$

499 →	a	2	5	8	3	9	6	4	7
	$a \cdot 2$								

- 500 → У країні Ананасії грошова одиниця називається ананас, а в країні Лимонії — лимон. Якщо треба, один ананас міняють на два лимони. Скільки лимонів можна виміняти за два ананаси? чотири ананаси? шість ананасів? вісім ананасів?

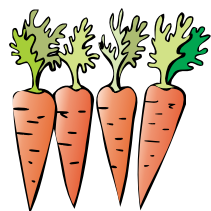

- 501 → За допомогою дії додавання обчисліть вирази на множення.

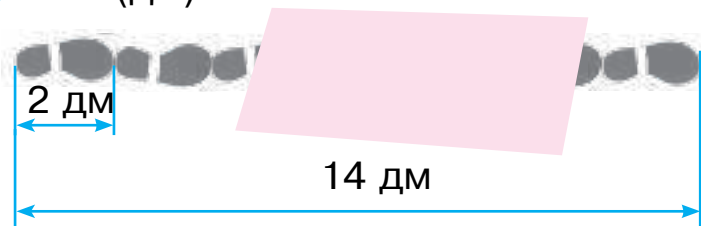
$$\begin{aligned} 20 \cdot 2 &= \square\square + \square\square = \square\square & 36 \cdot 2 &= \square\square + \square\square = \square\square \\ 25 \cdot 2 &= \square\square + \square\square = \square\square & 40 \cdot 2 &= \square\square + \square\square = \square\square \\ 44 \cdot 2 &= \square\square + \square\square = \square\square & 54 \cdot 2 &= \square\square + \square\square = \square\square \end{aligned}$$

- 502 → Два зайці з'їли по 8 морквин, а 2 козулі — по 28 морквин. Скільки морквин з'їли зайці? Скільки морквин з'їли козулі?

- 503 → Оля пройшла «ліліпутськими» кроками 14 дм. Скільки кроків вона зробила?

$$2 \cdot \square = 14 \text{ (дм)}$$

- 504 → Розмісти букви у порядку зростання добутків. Чи обов'язково для цього проводити обчислення? Прочитай слово.

$$50 \cdot 2$$

А

$$2 \cdot 10$$

С

$$30 \cdot 2$$

У

$$15 \cdot 2$$

Е

$$2 \cdot 40$$

Н

$$20 \cdot 2$$

К

$$45 \cdot 2$$

Д

505 ➔ Обчисли.

$2 \cdot \square = 10$

$2 \cdot \square = 18$

$2 \cdot \square = 4$

$2 \cdot \square = 8$

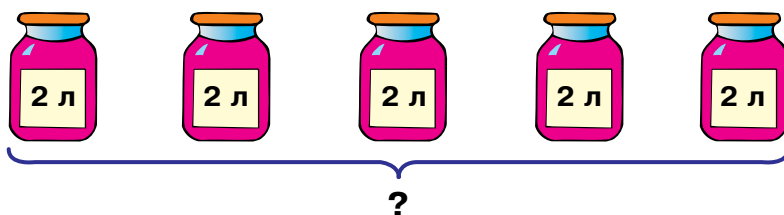
$2 \cdot \square = 16$

$2 \cdot \square = 12$

$2 \cdot \square = 6$

$2 \cdot \square = 14$

506 ➔ Склади і розв'яжи задачу за малюнком.

507 ➔ Усно. Помнож на 2 числа: 8, 4, 9, 6, 2, 7, 5, 3.

508 ➔ Скільки коліс у 8 мотоциклів?

509 ➔ Розв'яжи задачу спочатку дією додавання, а потім — дією множення.

У Петрика й Оленки було по 5 марок. Скільки всього марок мали діти?

510 ➔ Розглянь запис і поясни розв'язання.

$2 \cdot 4 + 3 = \square \square$
$2 \cdot 4 = 8$
$8 + 3 = 11$

Якщо у виразі без дужок є дії множення і додавання або віднімання, то спочатку виконують дію множення.

511 ➔

$2 \cdot 9 + 5$	$9 + 2 \cdot 6$	$2 \cdot 8 + 3$	$4 + 2 \cdot 2$
$2 \cdot 4 - 3$	$10 - 2 \cdot 3$	$2 \cdot 7 - 5$	$8 + 2 \cdot 5$

512 ➔ Турист має гроші лимони й ананаси. Скільки всього лимонів буде в туриста, якщо він поміняє кожен ананас на 2 лимони?

- 513 → Випиши спочатку букви, що стоять біля відповідей з таблиці множення числа два, а потім — решту букв. Отримаєш два слова.

12	17	4	7	18	6	19	14	9	15
М	Ш	А	О	С	К	Л	А	О	М

- 514 → 1) Подивись на свої ноги. Що таке пара взуття?
2) Скільки пар «ліліпутських» кроків зробила Оля? Яку відстань вона пододала кожною парою?

- 515 → Знайди різницю між сусідніми відповідями в таблиці. Яке це число? Чому?

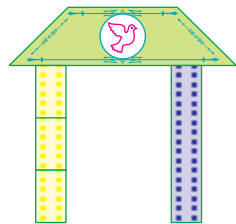
$2 \cdot 2$	$2 \cdot 3$	$2 \cdot 4$	$2 \cdot 5$	$2 \cdot 6$	$2 \cdot 7$	$2 \cdot 8$	$2 \cdot 9$
4	6	8	10	12	14	16	18

- 516 → $5 \cdot 2 + 25$ $62 - 2 \cdot 6$ $2 \cdot 9 + 29$ $23 + 7 \cdot 2$
 $3 \cdot 2 + 32$ $44 - 2 \cdot 4$ $2 \cdot 2 + 18$ $2 \cdot 8 - 14$

- 517 → Доповніть умову задачі й поставте запитання. Розв'яжіть задачу.

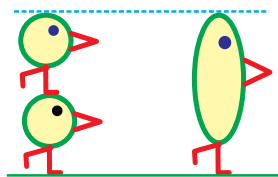

Кожен із трьох жовтих блоків має висоту 2 м, а висота синього блока

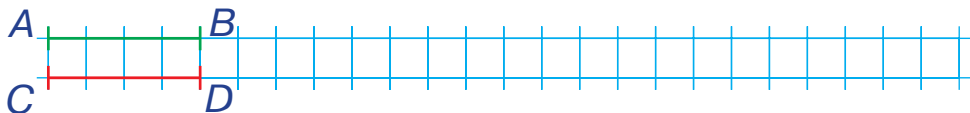
- 518 → Знайди периметр квадрата зі стороною 2 см.

- 519 → Розглянь малюнок. Чи можна стверджувати, що зріст великої пташки в два рази більший, ніж зріст малої?

Щоб збільшити число в 2 рази, треба його помножити на 2.

- 520 ➔ На скільки клітинок треба збільшити відрізок AB , щоб його довжина стала в 2 рази більшою, ніж довжина відрізка CD ?

- 521 ➔ $2 \cdot 8 + 48$ $70 - 2 \cdot 2$ $2 \cdot 4 + 45$ $37 - 2 \cdot 3$
 $2 \cdot 6 + 39$ $18 - 2 \cdot 9$ $2 \cdot 5 + 30$ $47 + 2 \cdot 7$

- 522 ➔ Придумай задачу про колеса мотоцикла й автобуса, використовуючи слова «в 2 рази більше», та розв'яжи її.

ДІЛЕННЯ

- 523 ➔ Шість груш розклали порівну на 3 тарілки. Скільки груш на кожній тарілці?

Це задача на дію **ділення**.

Розв'язання: $6 : 3 = 2$ (гр.)

Відповідь: 2 груші.

$$6 : 3 = 2$$

Двокрапка (:) — знак ділення.

Рівність на ділення читають так:

шість поділити на три буде два.

- 524 ➔ Прочитай рівності.
 $12 : 2 = 6$ $8 : 2 = 4$ $20 : 4 = 5$ $6 : 3 = 2$

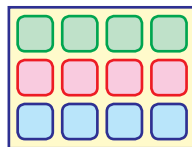
- 525 ➔ Чи можна ці цукерки розділити порівну між двома дітьми? трьома дітьми? чотирма дітьми?

526

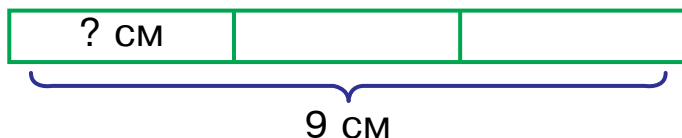

За малюнком складіть і запишіть два вирази на ділення. Знайдіть значення цих виразів.

527

Склади задачу на ділення за малюнком.

528

Дві білки поділили між собою 8 горіхів. Скільки горіхів отримала кожна білка?

529

Виріж смужку завдовжки 4 см і поділи її на дві рівні частини. Виміряй довжину однієї частини смужки. Склади і запиши вираз на ділення.

530

Обчисли.

$$\square \cdot 2 = 8$$

$$\square \cdot 2 = 6$$

$$\square \cdot 2 = 12$$

$$\square \cdot 2 = 16$$

$$\square \cdot 2 = 14$$

$$\square \cdot 2 = 18$$

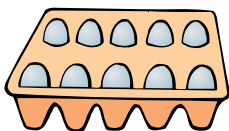
$$\square \cdot 2 = 4$$

$$\square \cdot 2 = 10$$

531

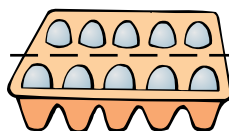
Склади задачі за малюнками.

1)

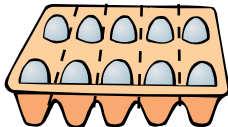
$$5 \cdot 2 = 10$$

2)

$$10 : 2 = 5$$

3)

$$10 : 5 = 2$$

532

Дія ділення — обернена до дії множення. Із кожної рівності на множення можна скласти дві рівності на ділення (якщо множники різні) або одну рівність (якщо множники однакові). Наприклад:

$$2 \cdot 6 = 12$$

$$12 : 2 = 6$$

$$12 : 6 = 2$$

533 → За зразком із попереднього завдання склади рівності на ділення.

$2 \cdot 2 = 4$

$4 : \square = \square$

$3 \cdot 2 = 6$

$6 : \square = \square$

$6 : \square = \square$

$4 \cdot 2 = 8$

$8 : \square = \square$

$8 : \square = \square$

$5 \cdot 2 = 10$

$10 : \square = \square$

$10 : \square = \square$

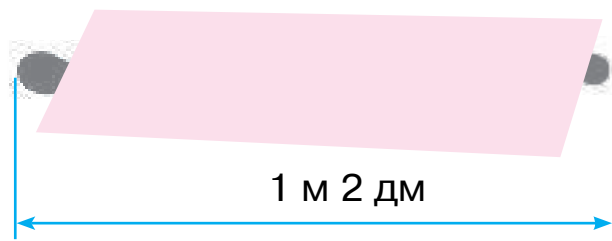
534 → За кожні 2 лимони дають 1 ананас. Скільки ананасів отримають за 18 лимонів?

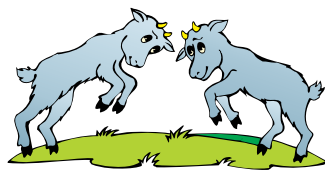
535 → Накресли смужку, в два рази більшу від даної.

536 → Кожен «ліліпутський» крок має довжину 2 дм. Скільки тут «ліліпутських» кроків?

537 → Шестеро козликів хваляться своїми різками. Скільки всього у них різків?

538 → $2 \cdot 7$

$12 : 2$

$10 : 2$

$5 \cdot 2$

$14 : 2$

$8 : 2$

 $9 \cdot 2$

$6 : 2$

$4 : 2$

539 → За таблицею множення числа 2 з'ясуй, як отримали таблицю ділення на 2.

$$2 \cdot 2 = 4$$

$$2 \cdot 3 = 6$$

$$2 \cdot 4 = 8$$

$$2 \cdot 5 = 10$$

$$2 \cdot 6 = 12$$

$$2 \cdot 7 = 14$$

$$2 \cdot 8 = 16$$

$$2 \cdot 9 = 18$$

$$4 : 2 = 2$$

$$6 : 2 = 3$$

$$8 : 2 = 4$$

$$10 : 2 = 5$$

$$12 : 2 = 6$$

$$14 : 2 = 7$$

$$16 : 2 = 8$$

$$18 : 2 = 9$$

540 → У клоуна є 10 черевиків. Скільки пар черевиків він може скласти?

541 →

Якщо у виразі немає дужок, то спочатку виконують дії множення і ділення, а потім — додавання і віднімання.

$$18 : 2 + 16$$

$$14 : 2 - 6$$

$$45 - 2 \cdot 5$$

$$29 + 8 : 2$$

$$2 \cdot 8 - 15$$

$$12 : 2 + 25$$

$$58 + 6 : 2$$

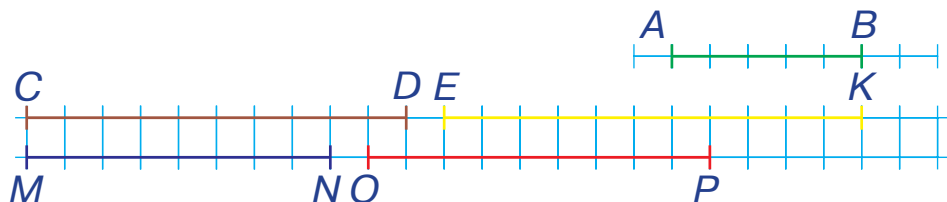
$$35 - 16 : 2$$

542 → Оля зробила 10 «ліліпутських» кроків. Скільки кроків вона зробила лівою ногою?

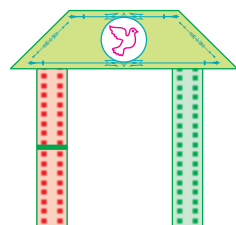

543 → Розплети «мереживо»: $100 - 12 \rightarrow \dots$

544 → Який відрізок у два рази довший, ніж відрізок AB ?

545 → Висота зеленої колони 18 дм. Яка висота половини червоної колони?

546 → $2 \cdot 6$ $7 \cdot 2$ $8 : 2$ $18 : 2$

$4 \cdot 2$ $9 \cdot 2$ $6 : 2$ $14 : 2$

→ $2 \cdot 5$ $8 \cdot 2$ $4 : 2$ $16 : 2$

547 → Усно. Назви пропущені числа.

Множник	2	2	2	2	2	2	2	2
Множник								
Добуток	10	8	12	4	18	6	14	16

548 → Розплети «мереживо»: $99 - 18 \rightarrow \dots$

549 → Порівняй розв'язання і відповіді задач.

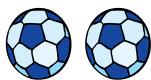
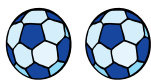
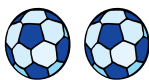
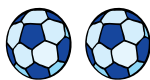
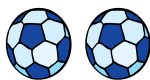
1) Десять м'ячів поділили на 2 однакові групи.
Скільки м'ячів у кожній групі?

$$10 : 2 = 5 \text{ (м.)}$$

Відповідь: 5 м'ячів.

2) Десять м'ячів поділили на групи, по 2 м'ячі в кожній. Скільки груп отримали?

$$10 : 2 = 5 \text{ (гр.)}$$

Відповідь: 5 груп.

550 Розв'яжіть і порівняйте задачі.

1) Рибальський човен коштує 16 лимонів. Скільки таких купюр потрібно, щоб купити човен?

2) За два однакові весла заплатили 16 лимонів. Скільки лимонів коштує одне весло?

551 $2 \cdot 7 - 14$ $45 + 18 : 2$ $2 \cdot 6 + 12$ $42 - 14 : 2$
 $6 : 2 + 17$ $66 - 2 \cdot 4$ $18 : 2 + 28$ $19 + 4 : 2$

552 Кожне число при діленні має свою назву.

	Частка				
	┌───────────┐				
	14	:	2	=	7
	Ділене		Дільник		Частка

553 Назви числа при діленні.

$14 : 2 = 7$

$18 : 3 = 6$

$10 : 5 = 2$

554 У рівності з таблиці множення числа 2 всі числа зашифрували буквами. Яка буква позначає найбільше число?

$$A \cdot B = B$$

555 У крамниці покупцеві розміняли купюру 10 грн монетами по 2 грн. Скільки монет отримав покупець?

556 $2 \cdot 9$ $4 \cdot 2$ $16 : 2$ $10 : 2$

$7 \cdot 2$ $2 \cdot 5$ $12 : 2$ $14 : 2$

$2 \cdot 6$ $8 \cdot 2$ $18 : 2$ $6 : 2$

557 Усно. Назви пропущені числа.

Ділене	10	12	8	14	6	18	4	16
Дільник	2	2	2	2	2	2	2	2
Частка								

558 → Жук має 2 вусики. Скільки жуків мають 12 вусиків?

559 → $2 \cdot 6 \rightarrow \square\square + 4 \rightarrow \square\square : 2 \rightarrow \square : 2 \rightarrow \square - 2 \rightarrow \square$

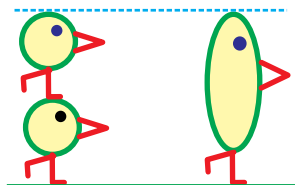
560 → У парку є 6 гойдалок, на кожній з яких може гойдатися двоє дітей. Скільки дітей чекатимуть своєї черги погойдатися, якщо в парк їх прийшло 16?

План розв'язування

- 1) Скільки дітей може гойдатися на гойдалках одночасно?
- 2) Скільки дітей чекатимуть своєї черги погойдатися на гойдалках?

561 → Розглянь малюнок. Чи можна стверджувати, що зріст малої пташки в два рази менший, ніж зріст великої?

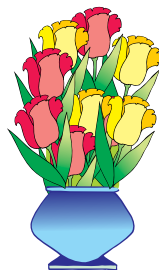

Щоб зменшити число в 2 рази, треба його поділити на 2.

562 → Скільки монет залишиться, якщо їх кількість зменшити у 2 рази? Чи зменшиться при цьому вдвічі кількість грошей?

563 → Два букети, по 5 квіток у кожному, поставили в одну вазу. Скільки квіток у вазі?

564 → $6 \cdot 2$ $5 \cdot 2$ $10 : 2$ $12 : 2$

$9 \cdot 2$ $7 \cdot 2$ $8 : 2$ $18 : 2$

 $2 \cdot 4$ $2 \cdot 8$ $4 : 2$ $14 : 2$

565 → Сплети «мереживо»: $3 + 3 \rightarrow \dots$ до 30.

566 → Запам'ятай таблицю множення числа 3.

$$3 \cdot 2 = 6$$

$$3 \cdot 3 = 9$$

$$3 \cdot 4 = 12$$

$$3 \cdot 5 = 15$$

$$3 \cdot 6 = 18$$

$$3 \cdot 7 = 21$$

$$3 \cdot 8 = 24$$

$$3 \cdot 9 = 27$$

567 → Поясни, чому збігаються відповіді у двох попередніх завданнях.

568 → 1) В Олиного батька довжина «ліліпутського» кроку 3 дм. Тато зробив сім кроків. Яку відстань він подолав?

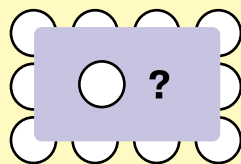
2) Якою ногою (лівою чи правою) тато зробив перший крок? останній крок?

569 → Оленка намалювала 4 квадрати, а кругів — у 3 рази більше. Скільки кругів намалювала Оленка?

**Кругів
у 3 рази більше**

Щоб збільшити число в 3 рази,
треба його помножити на 3.

570 → Розташуй букви у порядку зростання добутків і прочитай слово. Чи обов'язково для цього проводити обчислення?

$3 \cdot 6$ Н	$3 \cdot 9$ Я	$3 \cdot 3$ О	$3 \cdot 7$ И	$3 \cdot 5$ У	$3 \cdot 8$ Ц	$3 \cdot 2$ П	$3 \cdot 4$ Л
------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

$3 \cdot 8$	$6 \cdot 3$	$4 \cdot 3$	$2 \cdot 8$	$7 \cdot 3$	$3 \cdot 3$
$3 \cdot 5$	$5 \cdot 2$	$3 \cdot 2$	$9 \cdot 3$	$2 \cdot 4$	$8 \cdot 2$

572 → Від чоловічка до прапорця 12 клітинок. Скільки клітинок залишиться до прапорця, коли чоловічок зробить 3 стрибки по 3 клітинки?

573 → Усно. Помнож на 3 числа: 8, 4, 9, 6, 2, 7, 5, 3.

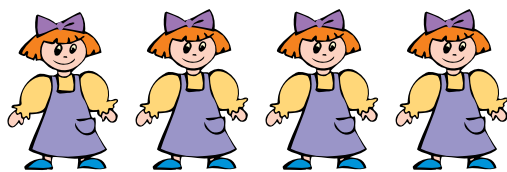
574 → Збільш довжину відрізка AB у 3 рази.

575 → В країні Апельсинії грошова одиниця називається апельсин. Купюру вартістю 3 апельсини можна обміняти на 1 ананас або 2 лимони. У якій купці грошей більше?

576 → Які числа є водночас відповідями з таблиці множення числа 2 і з таблиці множення числа 3?

577 → Склади і розв'яжи задачу за малюнком та планом.

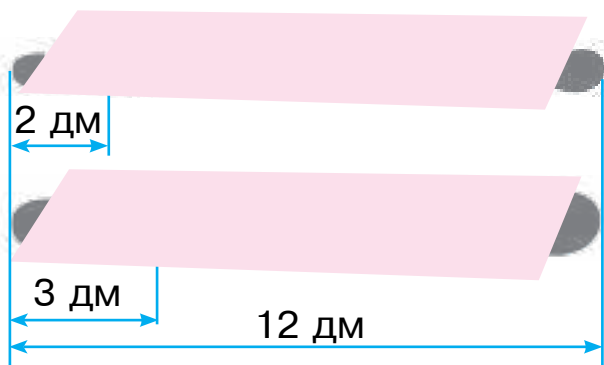
3 грн 3 грн 3 грн 3 грн

5 грн

План розв'язування

- 1) Скільки гривень коштують ляльки?
- 2) На скільки менше гривень коштує машинка, ніж ляльки?

578 → Оля та її тато залишили однакові за довжиною до-
ріжки своїх слідів. Хто з них зробив більше кроків?

579 → Скільки коліс у 7 двоколісних велосипедів?

580 → $6 \cdot 3$ $5 \cdot 3$ $4 \cdot 3$ $16 : 2$

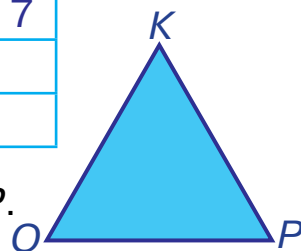
$9 \cdot 3$ $7 \cdot 3$ $3 \cdot 3$ $10 : 2$

581 → $2 \cdot 3$ $3 \cdot 8$ $8 \cdot 2$ $14 : 2$

581 → Усно. Назви пропущені числа.

a	6	3	9	4	2	5	8	7
$a \cdot 2$								
$a \cdot 3$								

582 → Знайди периметр трикутника OKP .

- 583 → Стрибок зеленого чоловічка становить 2 клітинки, а стрибок червоного чоловічка — 3 клітинки. Яка відстань буде між чоловічками, коли зелений зробить 4 стрибки, а червоний — 3?

- 584 → Ранок, день, вечір і ніч становлять **добу**.

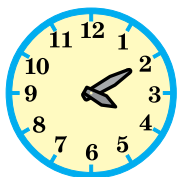
В 1 добі 24 години.
В 1 годині 60 хвилин.

1 доба = 24 год
1 год = 60 хв

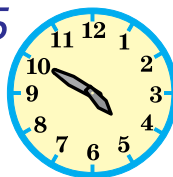
- 585 → Цей годинник показує 3 годину 5 хвилин. На які числа вказуватиме хвилинна стрілка кожного годинника через 10 хвилин?

А

Б

- 586 → У рівності з таблиці множення числа 3 всі числа зашифрували буквами. Яка буква позначає найбільше число?

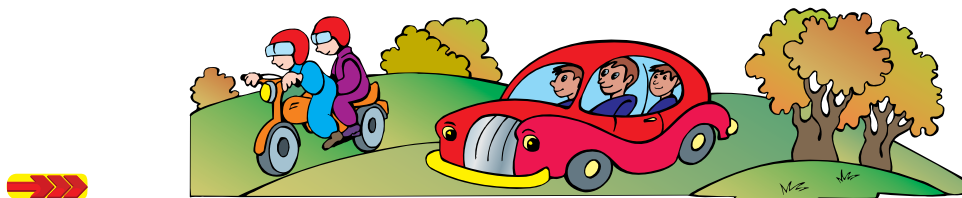
$$A \cdot B = B$$

- 587 → В країні Апельсинії поширені тільки купюри вартістю 3 апельсини. Чи можна такими купюрами заплатити суму 12 апельсинів? 20 апельсинів? 27 апельсинів? 40 апельсинів? 60 апельсинів? 100 апельсинів?

- 588 → $3 \cdot 7 + 29$ $45 + 3 \cdot 9$ $3 \cdot 4 - 12$ $2 \cdot 8 + 42$
 $17 + 16 : 2$ $66 - 5 \cdot 3$ $14 : 2 + 28$ $46 - 8 \cdot 3$

- 589 → Хлопці їдуть у село на 5 мотоциклах, по двоє на кожному, та ще четверо — машиною. Скільки всього хлопців їдуть у село?

590 → $3 \cdot 6 \rightarrow \square\square + 6 \rightarrow \square\square - 12 \rightarrow \square\square : 2 \rightarrow \square : 2 \rightarrow \square$

591 → $2 \cdot \square = 16$ $2 \cdot \square = 14$ $2 \cdot \square = 12$ $2 \cdot \square = 18$
 $3 \cdot \square = 27$ $3 \cdot \square = 15$ $3 \cdot \square = 18$ $3 \cdot \square = 9$

- 592 → Розв'яжи задачу за допомогою схеми. Розв'язання запиши діями з поясненням і виразом.

Мама купила 3 альбоми, по 8 грн кожний, і книжку за 9 грн. Скільки грошей витратила мама?

$$\square \cdot \square \rightarrow \square\square + \square \rightarrow \square\square$$

- 593 → Відстань від чоловічка до прапорця 18 клітинок. Скільки клітинок залишиться подолати чоловічкові, коли він зробить 2 стрибки по 3 клітинки?

- 594 → На стоянці було 5 червоних вантажівок, а зелених — у 3 рази більше. Скільки всього вантажівок було на стоянці?

- 595 → У рівностях із таблиці множення частину чисел замінили буквами. Яке число більше: **Б** чи **В**? Поясни, чому ти так вважаєш.

$$2 \cdot A = B \quad 3 \cdot A = B$$

596 $\rightarrow$ $2 \cdot \square = 14$ $2 \cdot \square = 12$ $3 \cdot \square = 24$ $2 \cdot \square = 8$
 $3 \cdot \square = 18$ $2 \cdot \square = 18$ $3 \cdot \square = 15$ $3 \cdot \square = 9$

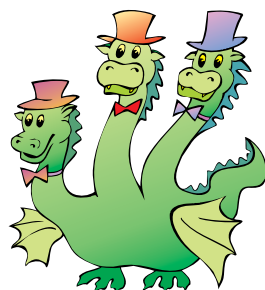
597 $\rightarrow$ Розв'яжи задачу за допомогою схеми. Розв'язання запиши діями з поясненням і виразом.

До свята купили 3 коробки з тістечками, по 6 тістечок у кожній коробці. Десять тістечок з'їли. Скільки тістечок залишилося?

$\square \cdot \square \rightarrow \square\square - \square\square \rightarrow \square$

598 $\rightarrow$ Сім триголових драконів надягли капелюхи. Скільки капелюхів у цих драконів?

599 $\rightarrow$ Сім триголових драконів купили краватки для кожної шиї, але 5 краваток загубили. Скільки краваток залишилося у драконів?

600 $\rightarrow$ $3 \cdot \square = 12$ $3 \cdot \square = 21$ $3 \cdot \square = 24$ $3 \cdot \square = 9$
 $3 \cdot \square = 18$ $3 \cdot \square = 27$ $3 \cdot \square = 15$ $3 \cdot \square = 6$
 $2 \cdot \square = 18$ $2 \cdot \square = 12$ $2 \cdot \square = 16$ $2 \cdot \square = 8$

601 $\rightarrow$ Якщо кожен із чоловічків зробить 3 стрибки по 4 клітинки, то вони зустрінуться. Яка відстань між чоловічками?

602 $\rightarrow$ Обчисли і порівняй відповіді.

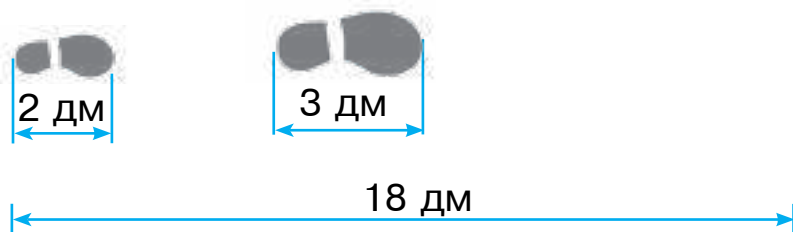
1) Число 4 збільш у 3 рази, а тоді результат збільш на 3.

$\square \cdot \square \rightarrow \square\square + \square \rightarrow \square\square$

2) Число 4 збільш на 3, а тоді результат збільш у 3 рази.

$$\square + \square \rightarrow \square \cdot \square \rightarrow \square\square$$

603 Оля та її тато хочуть пройти «ліліпутськими» кроками так, щоб доріжки їхніх слідів були однакової довжини. Скільки кроків має зробити Оля і скільки — тато?

604 Петро-велет може підняти одночасно 5 гир, а гантелей — у 3 рази більше. На скільки більше гантелей, ніж гир, може підняти Петро?

605

$4 \cdot 3$	$2 \cdot 5$	$5 \cdot 3$	$12 : 2$
$8 \cdot 3$	$3 \cdot 6$	$3 \cdot 3$	$8 : 2$
$2 \cdot 7$	$3 \cdot 9$	$8 \cdot 2$	$16 : 2$

606 Поясни, як за таблицею множення числа 3 склали таблицю ділення на 3.

$3 \cdot 2 = 6$
 $3 \cdot 3 = 9$
 $3 \cdot 4 = 12$
 $3 \cdot 5 = 15$
 $3 \cdot 6 = 18$
 $3 \cdot 7 = 21$
 $3 \cdot 8 = 24$
 $3 \cdot 9 = 27$

$6 : 3 = 2$
 $9 : 3 = 3$
 $12 : 3 = 4$
 $15 : 3 = 5$
 $18 : 3 = 6$
 $21 : 3 = 7$
 $24 : 3 = 8$
 $27 : 3 = 9$

- 607 → Дев'ять жабок розмістилися на листках латаття по троє. Скільки таких листків знадобилося жабкам?

- 608 → $27 : 3 + 14$ $90 - 9 : 3$ $21 : 3 + 21$
 $18 : 3 + 29$ $18 - 6 : 3$ $35 + 15 : 3$

- 609 → У перший вагон поїзда сіло 27 пасажирів, у другий — в три рази менше, ніж у перший, а в третій — на 5 пасажирів більше, ніж у другий. Скільки пасажирів сіло в третій вагон?

Щоб зменшити число в 3 рази, треба його поділити на 3.

610 →

Числа	Знайти
15 і 3	частку
15 і 3	суму
7 і 3	добуток
7 і 3	різницю

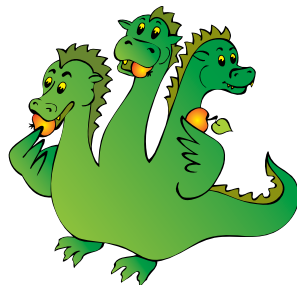
Числа	Знайти
6 і 3	добуток
6 і 3	частку
12 і 3	різницю
12 і 3	суму

- 611 → $2 \cdot 9 \rightarrow \square\square : 3 \rightarrow \square + 6 \rightarrow \square\square : 2 \rightarrow \square : 3 \rightarrow \square$

- 612 → У рівності з таблиці ділення на 3 всі числа зашифрували буквами. Яка буква позначає найбільше число?

$$A : B = B$$

- 613 → Триголовий дракон з'їв 27 яблук — кожна голова порівну. Скільки яблук з'їла кожна голова?

- 614 → $\begin{array}{|c|c|c|c|c|c|c|c|} \hline :3 & 6 & 18 & 24 & 12 & 9 & 27 & 15 & 21 \\ \hline & & & & & & & & \\ \hline \end{array}$

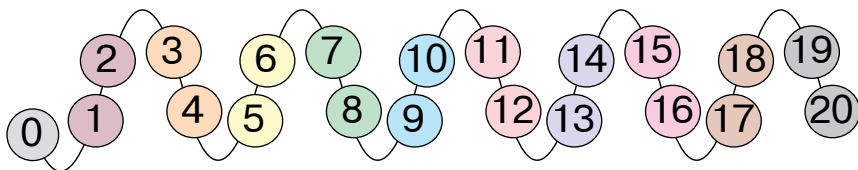
- 615 → 1) Зменш у 3 рази числа: 21, 18, 9, 27, 15, 6.
2) Збільш у 3 рази числа: 7, 2, 4, 9, 6, 5.

616 →

Числа, які діляться на 2, називають
парними. 2, 4, 6, 8, ...
Числа, які не діляться на 2, називають
непарними. 1, 3, 5, 7, ...

Знайди на малюнку парні та непарні числа.

617 →

$$\begin{array}{llll} 40 + 15 : 3 & 9 \cdot 3 - 17 & 27 + 24 : 3 & 8 \cdot 3 + 19 \\ 39 - 12 : 3 & 7 \cdot 3 + 24 & 47 - 21 : 3 & 3 \cdot 6 + 35 \end{array}$$

618 →

Розв'яжи задачу за допомогою схеми. Розв'язання запиши виразом.

Батько зліпив 18 вареників, а донька — у 3 рази менше. Скільки вареників зліпили батько з донькою разом?

$$\square\square : \square \rightarrow \square + \square\square \rightarrow \square\square$$

619 →

В одному центнері 100 кілограмів.
1 ц = 100 кг

$$1 \text{ ц} \square 1 \text{ кг}$$

$$1 \text{ ц} \square 10 \text{ кг}$$

$$1 \text{ ц} \square 100 \text{ кг}$$

$$1 \text{ ц} \square 10 \text{ ц}$$

$$5 \text{ ц} \square 6 \text{ ц}$$

$$6 \text{ ц} \square 6 \text{ кг}$$

620 →

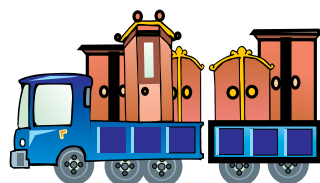
У рівностях із таблиці ділення частину чисел замінили буквами. Яке число більше: **Б** чи **В**? Обґрунтуй свою думку.

$$A : 2 = B$$

$$A : 3 = B$$

621 → На кожній із трьох вантажівок везуть по 3 шафи та ще 2 шафи — на причепі. Скільки всього шаф перевозять?

622 → $12 : 2$ $12 : 3$ $15 : 3$
 $18 : 2$ $18 : 3$ $27 : 3$
 $14 : 2$ $21 : 3$ $16 : 2$

623 → Поділимо кружечки на 2 рівні частини.

$6 : 2 = 3$. Число 3 — це **половина** від числа 6.

Половина — це одна з двох рівних частин цілого.

Знайди половину від чисел: 12, 4, 18.

624 → Поділимо кружечки на 3 рівні частини.

$6 : 3 = 2$. Число 2 — це **третя частина** від числа 6. Третя частина має також назву **третина**.

Знайди третю частину від чисел: 12, 9, 18.

625 → Два однакові відрізки поділили на рівні частини: перший — на дві половини, а другий — на три частини. Що більше: половина чи третя частина?

626 → $24 : 3 + 42$ $73 - 7 \cdot 3$ $18 : 2 + 82$
 $25 - 15 : 3$ $53 + 5 \cdot 3$ $27 : 3 + 51$

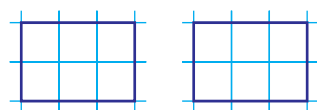
627 → На грядці росло 28 морквин. Три зайці взяли по 6 морквин кожен. Скільки морквин залишилося на грядці?

628 ➔ Випиши спочатку букви біля чисел, що діляться на 2, а потім — біля чисел, що діляться на 3. Отримаєш два слова.

8	9	12	27	16	21	15	18	14	4
Б	К	О	Л	Р	І	Н	О	Д	А

629 ➔ Розділи один прямокутник навпіл, а інший — на три рівні частини. Порівняй кількість клітинок у половині і третині.

630 ➔ Сплети «мереживо»: $4 + 14 \rightarrow \dots$ до 60.

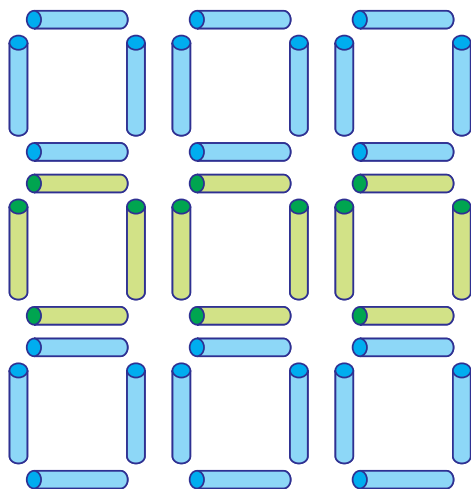
631 ➔

$2 \cdot 3 + 2$	$4 \cdot 3 + 4$	$6 \cdot 3 + 6$	$8 \cdot 3 + 8$
$3 \cdot 3 + 3$	$5 \cdot 3 + 5$	$7 \cdot 3 + 7$	$9 \cdot 3 + 9$

632 ➔ Поясни, чому значення виразів із попереднього завдання збігаються з відповідями таблиці множення числа 4. Запам'ятай цю таблицю.

$4 \cdot 2 = 8$
$4 \cdot 3 = 12$
$4 \cdot 4 = 16$
$4 \cdot 5 = 20$
$4 \cdot 6 = 24$
$4 \cdot 7 = 28$
$4 \cdot 8 = 32$
$4 \cdot 9 = 36$

633 ➔ Скільки потрібно паличок, щоб побудувати 4 такі квадратики, як зображено вище? 6 квадратиків? 9 квадратиків?

- 634 → У країні Кокосії поширені купюри вартістю 4 кокоси. Кожну таку купюру можна обміняти на 1 ананас. Скільки кокосів потрібно, щоб виміняти 3 ананаси? 5 ананасів? 7 ананасів? 9 ананасів?

- 635 → Поділи кружечки на дві частини так, щоб зліва їх було на 4 більше, ніж справа.

- 636 → Розв'яжи задачу за допомогою схеми. Розв'язання запиши виразом.

П'ять машин мають по 4 колеса і ще 7 запасних коліс — у багажниках. Скільки всього коліс у цих машин?

$$\square \cdot \square \rightarrow \square\square + \square \rightarrow \square\square$$

- 637 → Збільш у 4 рази числа: 2, 4, 6, 3, 9, 7.

- 638 → Розв'яжи задачу за допомогою схеми. Розв'язання запиши діями з поясненням.

У кімнаті стоїть 6 стільців і один триногий табурет. На скільки більше ніжок у всіх стільців, ніж у табурета?

→
$$\square \cdot \square \rightarrow \square\square - \square \rightarrow \square\square$$

- 639 → Знайди різницю між сусідніми відповідями в таблиці. Яке це число? Поясни, чому.

2 · 4	3 · 4	4 · 4	5 · 4	6 · 4	7 · 4	8 · 4	9 · 4
8	12	16	20	24	28	32	36

- 640 → За кожні 4 кокоси дають 2 лимони. Скільки лимонів можна отримати за 12 кокосів?

641 → $7 \cdot 4 \rightarrow \square\square - 10 \rightarrow \square\square : 3 \rightarrow \square \cdot 4 \rightarrow \square\square - 17 \rightarrow \square$

- 642 → Навесні маленький дубок був заввишки 8 см, а восени став у 4 рази вищим. Знайди висоту дубка восени.

- 643 → Знайди третю частину від: 6 м, 12 ц, 18 см, 24 дм, 27 грн.

- 644 → Половину всіх гривень, що лежали на столі, закрили паперовою смужкою. Скільки гривень лежало на столі?

645 →

Числа	8 і 4	8 і 4	8 і 4	8 і 4
Знайти	добуток	різницю	частку	суму

646 →

$4 \cdot \square = 12$	$4 \cdot \square = 36$	$3 \cdot \square = 24$	$4 \cdot \square = 32$
$3 \cdot \square = 18$	$3 \cdot \square = 27$	$4 \cdot \square = 28$	$4 \cdot \square = 20$
$4 \cdot \square = 16$	$4 \cdot \square = 24$	$2 \cdot \square = 16$	$3 \cdot \square = 12$

- 647 → Три трактори мають по 4 колеса, причому половина цих коліс — маленькі. Скільки маленьких коліс у тракторів?

- 648 → Усно. Назви пропущені числа.

Множник	4	4	4	4	4	4	4	4
Множник								
Добуток	16	8	36	24	32	20	12	28

649

Порядок виконання дій у виразах з дужками

- 1) Дії в дужках.
- 2) Множення і ділення (по порядку).
- 3) Додавання і віднімання (по порядку).

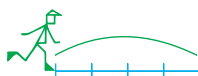
Знайди значення виразів. Номери над знаками арифметичних дій тобі допоможуть.

$$\overset{3}{15} - \overset{2}{15} : \overset{1}{(45 - 42)}$$

$$\overset{1}{(5 - 3)} \cdot \overset{3}{(5 + 3)} \overset{2}{}$$

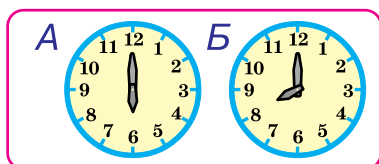
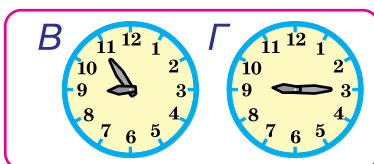
650

Чоловічок повинен пройти 40 клітинок. Скільки клітинок йому залишиться пройти, коли він зробить 6 кроків по 4 клітинки?

651

Котру годину показує годинник справа? Скільки часу минуло між показами годинників А і Б? між показами годинників В і Г?

652

Біля театру 7 жовтих ліхтарів, а зелених — у 4 рази більше. На скільки більше зелених ліхтарів, ніж жовтих, біля театру?

653

Числа	9 і 3	9 і 3	9 і 3	9 і 3
Знайти	добуток	різницю	частку	суму

654

Мама купила 4 альбоми, по 5 грн кожний, і подала в касу купюру 50 грн. Скільки гривень здачі отримала мама?

655

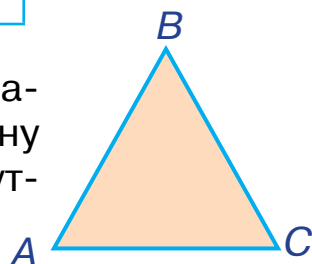
Кожне з чисел 2, 3, 4 збільш у 2, 3, 4 рази.

656 → Усно. Назви пропущені числа.

a	6	3	9	4	2	5	8	7
$a \cdot 2$								
$a \cdot 3$								
$a \cdot 4$								

657 → Усі сторони трикутника ABC однакові за довжиною. Знайди довжину сторони AB , якщо периметр трикутника дорівнює 9 см.

658 → Множення на 4 можна записати як подвійне множення на 2. Знайдіть значення виразів.

$$2 \cdot 2 \cdot 2$$

$$4 \cdot 2 \cdot 2$$

$$6 \cdot 2 \cdot 2$$

$$8 \cdot 2 \cdot 2$$

$$3 \cdot 2 \cdot 2$$

$$5 \cdot 2 \cdot 2$$

$$7 \cdot 2 \cdot 2$$

$$9 \cdot 2 \cdot 2$$

659 → Знайди значення виразів. Номери над знаками арифметичних дій тобі допоможуть.

① ③ ②

$$8 \cdot 4 - 8 : 4$$

① ② ③

$$(8 - 4) : 2 \cdot 4$$

660 → Третю частину всіх грошей, що лежали на столі, закрили паперовою смужкою. Скільки грошей лежало на столі?

661 →

$4 \cdot \square = 24$	$4 \cdot \square = 8$	$4 \cdot \square = 36$	$4 \cdot \square = 32$
$3 \cdot \square = 21$	$3 \cdot \square = 9$	$4 \cdot \square = 16$	$4 \cdot \square = 20$
$4 \cdot \square = 12$	$3 \cdot \square = 6$	$3 \cdot \square = 15$	$3 \cdot \square = 18$

662 $\rightarrow$ $7 \cdot 4 + 42$ $33 - 3 \cdot 3$ $78 - 5 \cdot 4$ $15 : 3 + 75$
 $36 - 4 \cdot 6$ $8 \cdot 4 + 24$ $25 - 3 \cdot 4$ $16 : 2 + 28$

663 $\rightarrow$ Тато купив 4 цукеркові слоники, по 5 грн кожний, і тістечко за 26 грн. На скільки більше гривень коштувало тістечко, ніж цукеркові слоники?

Який із цих виразів є розв'язанням задачі?

$\rightarrow$ а) $5 \cdot 4 + 26$; б) $26 - 5 \cdot 4$; в) $5 \cdot 4$.

664 $\rightarrow$ Поясни, як за таблицею множення числа 4 склали таблицю ділення на 4.

$4 \cdot 2 = 8$

$8 : 4 = 2$

$4 \cdot 3 = 12$

$12 : 4 = 3$

$4 \cdot 4 = 16$

$16 : 4 = 4$

$4 \cdot 5 = 20$

$20 : 4 = 5$

$4 \cdot 6 = 24$

$24 : 4 = 6$

$4 \cdot 7 = 28$

$28 : 4 = 7$

$4 \cdot 8 = 32$

$32 : 4 = 8$

$4 \cdot 9 = 36$

$36 : 4 = 9$

665 $\rightarrow$ На 4 яхтах порівну розмістилися 32 моряки. Скільки моряків сіло на кожну яхту?

666 $\rightarrow$ У баскетболіста Івана кожен «ліліпутський» крок завдовжки 4 дм. Скільки кроків йому потрібно зробити, щоб пройти 8 дм? 16 дм? 24 дм? 36 дм?

- 667 → Чоловічок збирається подолати шлях завдовжки 20 клітинок стрибками по 4 клітинки. Скільки таких стрибків йому доведеться зробити?

- 668 → Знайди значення виразів. Номери над знаками арифметичних дій тобі допоможуть.

$$\begin{array}{ccc} \textcircled{3} & \textcircled{2} & \textcircled{1} \\ 25 - 24 : (24 - 20) & & 3 \cdot 6 : (4 : 2) \end{array}$$

- 669 → Цей квадрат склали із 4 плиток. На-
малюй квадрат, який можна скласти із
16 таких плиток.

- 670 → Випиши спочатку букви біля чисел, що діляться
на 4, а потім — решту букв. Отримаєш два слова.

18	16	22	24	12	6	20	34	36	14	8	30
Г	С	О	В	І	Л	Ч	О	К	В	А	А

- 671 → У лісовій школі вчать 24 учні. Третя частина
з них — зайченята, а решта — єнотики. Скільки
єнотиків навчається у лісовій школі?

672 →

$32 : 4 + 32$	$48 - 16 : 4$	$36 + 24 : 4$
$28 : 4 + 48$	$24 - 36 : 4$	$42 + 12 : 42$
$21 : 3 + 14$	$25 - 8 : 4$	$58 + 20 : 4$

- 673 → Усно. Знайди частки.

Ділене	32	28	8	36	16	12	20	24
Дільник	4	4	4	4	4	4	4	4
Частка								

- 674 → Які числа з таблиць ділення водночас діляться на 2
і на 3? на 3 і на 4? на 2, на 3 і на 4?

675 → Поділимо кружечки на 4 рівні частини.

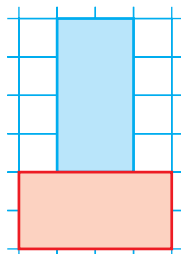

$12 : 4 = 3$. Число 3 — це **четверта частина**, або **чверть** від числа 12.

Чому дорівнюють половина і третина від числа 12? Яка частина найбільша? найменша?

Знайди четверту частину від чисел: 8, 16, 28, 36.

676 → Висота даної вежі 6 клітинок. Скільки клітинок становитиме висота вежі, побудованої із 5 таких червоних і 4 синіх цеглинок?

677 →	Числа	6 і 4	24 і 4	24 і 4
	Знайти	добуток	різницю	частку

678 → Запиши вирази, використавши, де потрібно, дужки. Знайди значення виразів.

1) Суму чисел 10 і 6 поділити на 4.

2) Від добутку чисел 8 і 4 відняти їх частку.

3) Суму чисел 6 і 3 поділити на їх різницю.

679 → Склади і розв'яжи задачу на ділення за малюнком.

680 → $46 - 24 : 4$ $36 : 4 + 28$ $79 - 18 : 2$

$59 - 16 : 4$ $28 : 4 + 43$ $28 + 27 : 3$

→ $42 - 12 : 4$ $2 : 3 + 16$ $41 - 32 : 4$

681 → Усно. Заповни таблицю, назвавши потрібні числа.

a	36	24	16	8	28	32	20	12
$a : 4$								

682 → Чи є в таблиці ділення на 4 рівність, у якій частка більша, ніж ділене? більша, ніж дільник?

- 683 → У двох братів було 12 гривень. Олег узяв собі половину, а Юрко — третю частину від загальної кількості. На скільки більше гривень узяв Олег, ніж Юрко?

План розв'язування

- 1) Скільки гривень узяв Олег?
- 2) Скільки гривень узяв Юрко?
- 3) На скільки більше гривень узяв Олег, ніж Юрко?

- 684 → Випиши спочатку букви біля чисел, що діляться на 4, а потім — біля чисел, що діляться на 3. Отримаєш два слова.

28	16	24	21	9	20	15	12	27
Ч	О	Б	О	Л	І	О	Т	О

- 685 → Випиши літери в порядку виконання дій. Отримаєш два слова.

С	К	І		Т	К	У
□	·	□	+	□	·	□
				□	+	(□ - □) : □

- 686 → $6 \cdot 4 \rightarrow \square\square : 3 \rightarrow \square \cdot 4 \rightarrow \square\square - 20 \rightarrow \square\square : 2 \rightarrow \square$

- 687 → На полиці стояло 40 книжок. Хлопчик 8 разів брав із полиці по 4 книжки. Скільки книжок залишилося на полиці?

688 →	$28 : 4 \cdot 2$	$21 : 3 \cdot 4$	$36 - 20 : 4$
	$8 : 4 : 2$	$16 : 4 \cdot 3$	$18 + 12 : 4$
	$24 : 4 : 3$	$14 : 2 - 7$	$28 - 36 : 4$

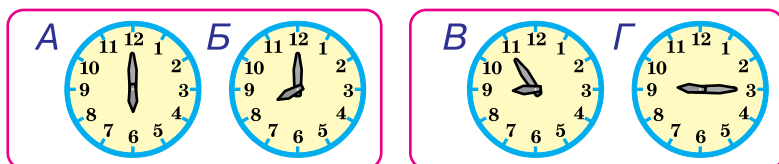
689

a	24	16	28	8	36
Зменш a на 4					
Зменш a в 4 рази					

690

У кожній парі зображених годинників перший показує час до обіду, а другий — час після обіду. Скільки часу минуло між показами годинників А і Б? між показами годинників В і Г?

691

Випиши літери в порядку виконання дій. Отримаєш два слова.

Р З А

$$\square : \square - \square : \square$$

А Д В

$$\square - (\square + \square) : \square$$

692

Олин тато і баскетболіст Іван пройшли «ліліпутськими» кроками по 24 дм. На скільки більше кроків зробив тато, ніж Іван?

693

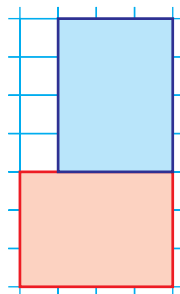
$$6 \cdot 3 \rightarrow \square\square : 2 \rightarrow \square \cdot 4 \rightarrow \square\square - 12 \rightarrow \square\square : 4 \rightarrow \square$$

694

Деякі числа в рівностях замінили буквами. Яке число більше: Б чи В?

$$А : 4 = Б$$

$$А : 3 = В$$

695

Висота цієї вежі 7 клітинок. Скільки клітинок становитиме висота вежі, побудованої із 6 таких червоних і 4 синіх цеглинок?

696 $\rightarrow$ $24 : 4 : 2$ $36 : 4 + 48$ $18 : 3 \cdot 4$
 $32 : 4 : 2$ $20 : 4 + 25$ $27 : 3 \cdot 4$
 697 $\rightarrow$ $16 : 4 : 2$ $16 : 2 + 39$ $15 : 3 \cdot 4$

697 $\rightarrow$ Сплети «мереживо»: $5 + 5 \rightarrow \dots$ до 50.

698 $\rightarrow$ $2 \cdot 4 + 2$ $4 \cdot 4 + 4$ $6 \cdot 4 + 6$ $8 \cdot 4 + 8$
 $3 \cdot 4 + 3$ $5 \cdot 4 + 5$ $7 \cdot 4 + 7$ $9 \cdot 4 + 9$

699 $\rightarrow$ Прочитай таблицю множення числа 5.

$5 \cdot 2 = 10$	$5 \cdot 4 = 20$	$5 \cdot 6 = 30$	$5 \cdot 8 = 40$
$5 \cdot 3 = 15$	$5 \cdot 5 = 25$	$5 \cdot 7 = 35$	$5 \cdot 9 = 45$

Що є спільним у відповідях кожного рядка таблиці?
 Що є спільним у відповідях кожного стовпчика?

700 $\rightarrow$ Поясни, чому відповіді в двох попередніх завданнях збігаються.

701 $\rightarrow$ Восьминогий павучок так змерз, що одягнув на кожну ніжку по 5 шкарпеток. Скільки шкарпеток одягнув павучок?

702 $\rightarrow$ $6 \cdot 5 \rightarrow \square\square - 10 \rightarrow \square\square : 4 \rightarrow \square + 13 \rightarrow \square\square : 3 \rightarrow \square$

703 $\rightarrow$ Випиши літери в порядку виконання дій. Отримаєш два слова.

$\begin{matrix} \text{С} & \text{И} & \text{Р} \\ \square - \square \cdot (\square - \square) \end{matrix}$

$\begin{matrix} \text{М} & \text{У} & \text{С} \\ \square - \square \cdot (\square : \square) \end{matrix}$

704 $\rightarrow$ На скільки клітинок шлях зеленого чоловічка буде довшим, ніж шлях червоного, коли кожен із них зробить по 4 стрибки?

705

$5 \cdot 4$

$5 \cdot 7$

$4 \cdot 8$

$5 \cdot 9$

$2 \cdot 8$

$5 \cdot 5$

$6 \cdot 5$

$7 \cdot 4$

$5 \cdot 3$

$4 \cdot 6$

$4 \cdot 3$

$8 \cdot 5$

706

Одна цукерка коштує 5 грн. Скільки гривень коштують 6 таких цукерок?

5 грн

5 грн

5 грн

5 грн

5 грн

5 грн

707

Обчисли вирази.

$6 \cdot 5 - 6$

$9 \cdot 5 - 9$

$7 \cdot 5 - 7$

$4 \cdot 5 - 4$

$8 \cdot 5 - 8$

$3 \cdot 5 - 3$

$2 \cdot 5 - 2$

$5 \cdot 5 - 5$

Поміркуй! Чому значення цих виразів збігаються з відповідями таблиці множення числа 4?

708

Складіть і розв'яжіть задачу за малюнком.

709

Мандрівник, подорожуючи Індією, побачив шестируку статую. Кожен її палець був прикрашений каблучкою. Скільки всього каблучок на пальцях статуї?

710

Випиши спочатку букви біля відповідей з таблиці множення числа 5, а потім — біля відповідей з таблиці множення числа 4. Отримаєш два слова.

12

25

36

45

15

16

24

32

30

35

О

С

З

К

Е

Е

Р

О

Л

Я

- 711 → Випиши літери в порядку виконання дій. Отримаєш два слова.

$$\begin{array}{ccccc} \textcircled{\text{М}} & \textcircled{\text{Д}} & \textcircled{\text{Е}} & & \textcircled{\text{Л}} & \textcircled{\text{В}} & \textcircled{\text{Е}} \\ (\square - \square) \cdot (\square - \square) & & \square \cdot \square - \square : \square \end{array}$$

- 712 → У першому вагоні трамвая їде 8 пасажирів, а в другому — у 5 разів більше. Скільки пасажирів їде у трамваї?

713 → $18 + 4 \cdot 5$ $48 - 5 \cdot 3$ $5 \cdot 5 + 45$ $9 \cdot 5 - 16$
 $26 + 6 \cdot 5$ $22 - 7 \cdot 5$ $8 \cdot 5 + 28$ $5 \cdot 7 - 18$

- 714 → Торт масою 16 кг розрізали на 4 однакові частини. Знайди масу четвертої частини торта.

- 715 → Усно. Заповни таблицю, назвавши потрібні числа.

Множник	5	5	5	5	5	5	5	5
Множник								
Добуток	45	25	15	35	30	20	10	40

- 716 → Розв'яжи задачу за допомогою схеми. Розв'язання запиши виразом.

У кожному з 5 будиночків заховалося по 4 мишенят і ще 2 мишенят залишилося надворі. Скільки було всіх мишенят?

$$4 \cdot \square \rightarrow \square\square + \square \rightarrow \square\square$$

- 717 → Випиши спочатку букви біля відповідей з таблиці множення числа 5, потім — біля відповідей з таблиці множення числа 4, а тоді — біля відповідей з таблиці множення числа 3. Отримаєш три слова.

27	20	24	35	9	32	12	25	10	18	15
К	М	О	А	Л	Р	Е	С	Л	С	О

718

У країні Бананії поширені тільки купюри вартістю 5 бананів. Якщо потрібну суму неможливо заплатити купюрами, тоді додають справжні банани. Скільки купюр і скільки плодів знадобиться, щоб заплатити суму 15 бананів? 42 банани? 30 бананів? 28 бананів?

719

Випиши літери в порядку виконання дій. Отримаєш два слова.

$$\begin{matrix} \text{К} & \text{Щ} & \text{У} \\ (\square + \square) \cdot (\square + \square) \end{matrix}$$

$$\begin{matrix} \text{Р} & \text{В} & \text{І} \\ \square : \square + \square \cdot \square \end{matrix}$$

720

Висота будинку 9 м, а вежа коло нього у 5 разів вища. На скільки метрів вежа вища за будинок?

721

$$4 \cdot 9 - 35 \quad 32 : 4 \cdot 2 \quad 40 - 16 : 4 \quad 28 - 14 : 2$$

$$3 \cdot 8 + 12 \quad 9 \cdot 3 : 3 \quad (40 - 16) : 4 \quad (28 - 14) : 2$$

722

Усно. Заповни таблицю, назвавши потрібні числа.

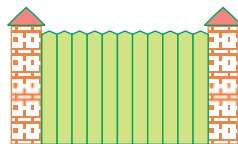
a	2	4	5	3	8	9	6	7
$a \cdot 5$								

723

Брат заплатив за зошит ціною 42 грн 9 купюр по 5 грн. Скільки гривень здачі він отримає?

724

Паркан складається із 5 цегляних стовпчиків шириною 1 м і 4 щитів з дощок шириною 5 м. Яка ширина всього паркана?

725 $5 \cdot \square = 25$ $3 \cdot \square = 21$ $5 \cdot \square = 20$ $4 \cdot \square = 32$
 $4 \cdot \square = 24$ $3 \cdot \square = 12$ $5 \cdot \square = 15$ $5 \cdot \square = 40$

726 На мірній лінійці вказано тільки десятки, а між ними розташовані поділки без чисел. Які числа там повинні бути?

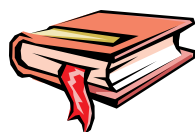

727 Знайди значення виразів. Номери над знаками арифметичних дій тобі допоможуть.

$\textcircled{3} \quad \textcircled{2} \quad \textcircled{1}$
 $48 - 24 : (36 - 30)$

$\textcircled{2} \quad \textcircled{3} \quad \textcircled{1}$
 $2 \cdot 6 : (8 : 2)$

728 У книжці 36 сторінок. Петрик прочитав четверту частину книжки. Скільки сторінок йому залишилося прочитати?

729 $5 \cdot \square = 45$ $5 \cdot \square = 10$ $5 \cdot \square = 35$ $5 \cdot \square = 30$
 $4 \cdot \square = 12$ $4 \cdot \square = 36$ $3 \cdot \square = 15$ $4 \cdot \square = 20$

730 Скільки купюр по 5 грн треба взяти, щоб отримати 15 грн? 20 грн? 30 грн? 35 грн? 45 грн?

731 Поясни, як за таблицею множення числа 5 склали таблицю ділення на 5.

$5 \cdot 2 = 10$
 $5 \cdot 3 = 15$
 $5 \cdot 4 = 20$
 $5 \cdot 5 = 25$
 $5 \cdot 6 = 30$
 $5 \cdot 7 = 35$
 $5 \cdot 8 = 40$
 $5 \cdot 9 = 45$

$10 : 5 = 2$
 $15 : 5 = 3$
 $20 : 5 = 4$
 $25 : 5 = 5$
 $30 : 5 = 6$
 $35 : 5 = 7$
 $40 : 5 = 8$
 $45 : 5 = 9$

732 → Щоб зв'язати одну шкарпетку, бабусі Олі потрібно 5 годин. Скільки шкарпеток зв'яже бабуся Оля за 40 годин? Скільки пар можна скласти з цих шкарпеток?

733 → $25 : 5 + 24$ $15 - 20 : 5$ $(45 - 30) : 5$
 $35 : 5 + 58$ $81 + 45 : 5$ $(75 - 50) : 5$

734 → Два чоловічки повинні пройти шлях завдовжки 20 клітинок. Якому чоловічку доведеться зробити більше кроків?

735 → Чашка чаю коштує 5 грн. Якщо продати весь чай із чайника, можна отримати 45 грн. Скільки чашок чаю в чайнику?

736 → $35 : 5$ $15 : 5$ $25 : 5$ $45 : 5$ $30 : 5$ $20 : 5$
 $24 : 4$ $16 : 4$ $15 : 3$ $28 : 4$ $24 : 3$ $18 : 3$

737 → Із 5 прутиків можна скласти ось таку зірочку. Скільки зірочок можна скласти з 35 прутиків?

738 → Усно. Заповни таблицю, назвавши потрібні числа.

Ділене	30	25	10	45	15	20	35	40
Дільник	5	5	5	5	5	5	5	5
Частка								

739 → У зоопарку живе 25 страусів, а фазанів — у 5 разів менше. На скільки менше фазанів, ніж страусів, живе в зоопарку?

740 → Одне й те саме число поділили на 4 і на 5. У якому випадку отримали більший результат?

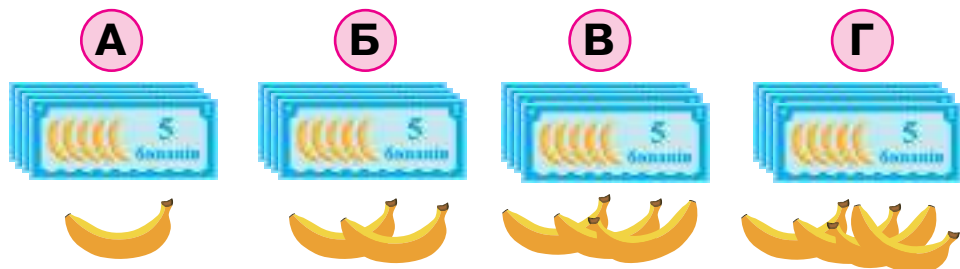
741 → Знайди значення виразів. Номери над знаками арифметичних дій тобі допоможуть.

① ③ ②
 $20 : 4 - 20 : 5$

① ③ ②
 $(34 - 4) : (10 : 2)$

742 → Довжини всіх сторін п'ятикутника однакові, а його периметр дорівнює 20 см. Знайди довжину сторони цього п'ятикутника.

743 → На малюнках, позначених літерами, зображено сто-
 си купюр по 5 бананів і справжні банани, а нижче
 вказано суми, які можна заплатити в Бананії таким
 способом. Визначте, яку суму ілюструє кожен ма-
 люнок, і випишіть попарно літери й відповідні числа.

48 бананів

32 банани

14 бананів

26 бананів

744 → $49 - 35 : 5$ $45 : 5 : 3$ $30 : 5 + 53$ $25 : (12 - 7)$
 $71 + 15 : 5$ $20 : 5 \cdot 4$ $10 : 5 + 29$ $40 : (4 + 1)$

745 → Моторний човен може перевезти
 4 пасажери, а яхта — у 5 разів біль-
 ше. Скільки пасажирів перевезуть
 моторний човен і яхта разом?

746 → Усно. Заповни таблицю, назвавши потрібні числа.

a	6	3	9	4	2	5	8	7
$a \cdot 3$								
$a \cdot 4$								
$a \cdot 5$								

747 На гірськолижному курорті 6 спортсменів з'їжджають з гори на лижах, а на сноубордах — у 5 разів більше. Скільки всього спортсменів катається на гірськолижному курорті?

Який із цих виразів є розв'язанням задачі?

а) $6 + 6 \cdot 5$;

б) $6 \cdot 5$;

в) $6 + 5$.

748 $8 \cdot 5 \rightarrow \square\square - 20 \rightarrow \square\square : 5 \rightarrow \square + 20 \rightarrow \square\square : 3 \rightarrow \square$

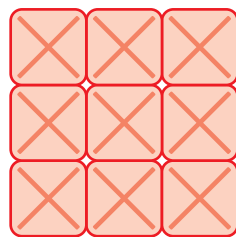
749 У рівностях із таблиці ділення на 5 деякі числа замінили буквами. Відомо, що **А** > **В**. Порівняй числа **Б** і **Г**.

А : 5 = Б

В : 5 = Г

750 Пригадай три рівності з таблиць ділення, у яких дільник дорівнює частці.

751 Із 9 плиток склали квадрат з розмірами 3 x 3. Які розміри матиме квадрат, складений із 25 таких плиток?

752

$5 \cdot \square = 15$	$5 \cdot \square = 35$	$5 \cdot \square = 10$	$5 \cdot \square = 30$
$4 \cdot \square = 16$	$4 \cdot \square = 36$	$5 \cdot \square = 45$	$4 \cdot \square = 12$
$3 \cdot \square = 12$	$3 \cdot \square = 24$	$5 \cdot \square = 20$	$3 \cdot \square = 18$

753

$24 + 35 : 5$	$25 : 5 + 63$	$45 : (10 - 5)$
$24 - 28 : 4$	$18 : 3 + 42$	$18 : (9 - 7)$

754 У музеї було 100 макетів кораблів: 28 вітрильників, 49 пароплавів, а решта — підводні човни. Скільки макетів підводних човнів у музеї?

755 → Усно. Збільш у 5 разів числа: 8, 6, 3, 9, 2, 4, 7, 5.
Зменш у 5 разів числа: 40, 20, 10, 45, 15, 35, 25.

756 → Пригадай, чи змінюється добуток від перестановки множників. Наведи приклади з вивчених таблиць множення.

757 → Знайди добутки, за необхідності переставляючи множники.

$2 \cdot 5 \cdot 3$

$8 \cdot 2 \cdot 2$

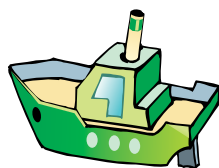
$2 \cdot 2 \cdot 9$

$5 \cdot 4 \cdot 2$

$2 \cdot 6 \cdot 2$

$4 \cdot 3 \cdot 2$

758 → Щоб купити іграшковий кораблик за 28 грн, тато подав у касу 6 купюр по 5 грн. Скільки гривень здачі отримає тато?

759 → Випиши спочатку букви біля чисел, що діляться на 5, а потім — решту букв. Отримаєш два слова.

25
С

32
М

40
А

18
О

21
Р

20
Л

14
О

25
А

16
З

10
Т

760 → Випиши літери в порядку виконання дій. Отримаєш два слова.

$$\begin{matrix} \text{Р} & \text{К} & \text{А} \\ (\square + \square) - (\square + \square) \end{matrix}$$

$$\begin{matrix} \text{И} & \text{Л} & \text{С} \\ \square : (\square + \square) \cdot \square \end{matrix}$$

761 → $3 \cdot 5 \cdot 3$

$3 \cdot 2 \cdot 5$

$40 : 5 \cdot 3$

$7 \cdot 2 \cdot 2$

$4 \cdot 3 \cdot 3$

$32 : 4 \cdot 2$

762 → Клоуни показали по 4 вистави на трьох стадіонах, а в цирку — на 32 вистави більше, ніж на стадіонах. Скільки вистав показали клоуни в цирку?

763 → Сплети «мереживо»: $6 + 6 \rightarrow \dots$ до 60.

764 → У трикутній коробці 6 цукерок. Скільки цукерок у трьох таких коробках?

765 → Половину таблиці множення числа 6 можна отримати, переставляючи множники.

$$6 \cdot 2 = \square\square \quad 6 \cdot 3 = \square\square \quad 6 \cdot 4 = \square\square \quad 6 \cdot 5 = \square\square$$

Другу половину таблиці складіть за допомогою цукерок у таких коробках, використовуючи дію додавання.

$$6 \cdot 6 = \square\square \quad 6 \cdot 7 = \square\square \quad 6 \cdot 8 = \square\square \quad 6 \cdot 9 = \square\square$$

766 → $5 \cdot 5 + 5$ $3 \cdot 5 + 3$ $9 \cdot 5 + 9$ $8 \cdot 5 + 8$
 $6 \cdot 5 + 6$ $7 \cdot 5 + 7$ $2 \cdot 5 + 2$ $4 \cdot 5 + 4$

Чому значення цих виразів збігаються з відповідями таблиці множення числа 6?

767 → Аби прибити підкову, треба 6 цвяхів. Скільки цвяхів потрібно, щоб підкувати коня?

768 → $3 \cdot \square = 21$ $3 \cdot \square = 18$ $4 \cdot \square = 12$ $3 \cdot \square = 24$
 $5 \cdot \square = 25$ $5 \cdot \square = 20$ $3 \cdot \square = 27$ $2 \cdot \square = 18$

769 → «Срібна» підківка на щастя коштує 3 грн, а «золота» — 8 грн. На скільки гривень дешевше коштують 3 «золоті» підківки, ніж 9 «срібних»?

770 → $8 \cdot 6$ $3 \cdot 6$ $4 \cdot 6$ $2 \cdot 6$ $7 \cdot 6$ $6 \cdot 6$
 $7 \cdot 5$ $4 \cdot 8$ $9 \cdot 6$ $5 \cdot 9$ $8 \cdot 5$ $9 \cdot 4$

771 → Кожен із 6 якорів для моторних човнів важить 6 кг. Яка маса всіх якорів разом?

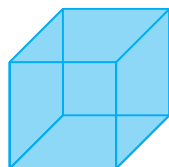

772 → Розплети «мереживо»: $60 - 6 \rightarrow \dots$ до 0.

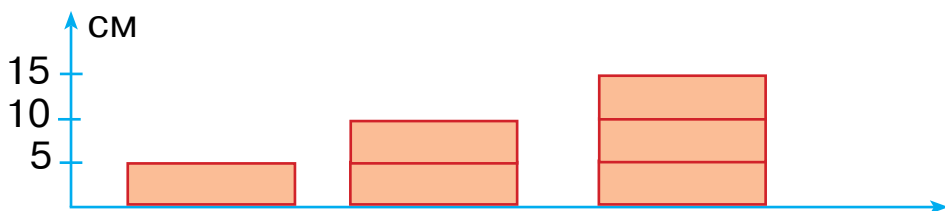
773 → Усно. Збільш у 3 рази числа: 6, 3, 8, 7, 9.
Збільш у 6 разів числа: 5, 2, 7, 9, 4.

774 → $6 \cdot \square = 48$ $6 \cdot \square = 12$ $6 \cdot \square = 24$ $6 \cdot \square = 54$
 $6 \cdot \square = 42$ $6 \cdot \square = 18$ $6 \cdot \square = 30$ $6 \cdot \square = 36$

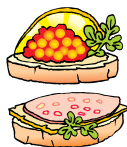
775 → Щоб виготовити кубик зі скла, потрібно 6 скляних квадратів. Скільки скляних квадратів знадобиться для виготовлення 7 кубиків?

776 → Яка висота коробки із 6 цукерками? Яка висота кожного стоса коробок? Скільки цукерок у цих стосах?

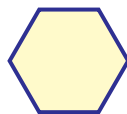

777 → На свято брат із сестрою зробили 8 бутербродів з ікрою, а з ковбасою — у 6 разів більше. Скільки всього бутербродів зробили діти?

778 → $3 \cdot 6 + 23$ $48 - 4 \cdot 6$ $9 \cdot 6 - 35$ $60 - 7 \cdot 6$
 $6 \cdot 6 + 36$ $18 + 7 \cdot 6$ $2 \cdot 6 + 49$ $27 + 8 \cdot 6$

779 → Довжина кожної сторони такого шестикутника 7 дм. Знайди його периметр.

780 →

a	7	2	9	4	6	5	3	8
$a \cdot 6$								

781 → У рівності з таблиці множення всі числа замінили буквами: $\mathbf{A} \cdot \mathbf{B} = \mathbf{B}$. Яке з цих чисел найбільше? Якою арифметичною дією можна знайти число $\mathbf{A}$? число $\mathbf{B}$?

782 → Обчисли за зразком.

Зразок. $2 \cdot \square = 10$
 $10 : 2 = 5$

$5 \cdot \square = 40$

$\square \cdot 4 = 36$

$\square \cdot 5 = 25$

$3 \cdot \square = 21$

Щоб знайти невідомий множник, треба добуток поділити на відомий множник.

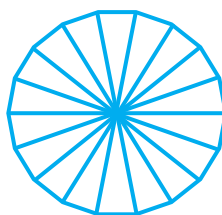
783 → Запиши вирази. Над знаками арифметичних дій вкажи порядок їх виконання. Знайди значення виразів.

$\square \quad \square \quad \square$
 $14 - 5 \cdot (8 - 6)$

$\square \quad \square \quad \square$
 $4 \cdot (12 - 7) + 3$

$\square \quad \square \quad \square$
 $4 + 6 \cdot (11 - 5)$

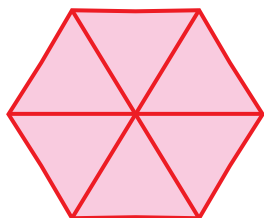
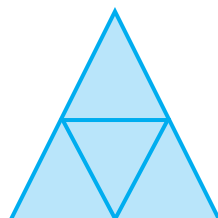
784 → У паперової квітки 18 пелюсток. Скільки пелюсток залишиться незафарбованими, якщо розфарбувати кожен третю пелюстку?

785 → Склади і розв'яжи задачу за малюнком.

786 → Шість шестикутників розрізали на маленькі трикутники і склали з них більші трикутники, як зображено на малюнку. Скільки таких трикутників отримали?

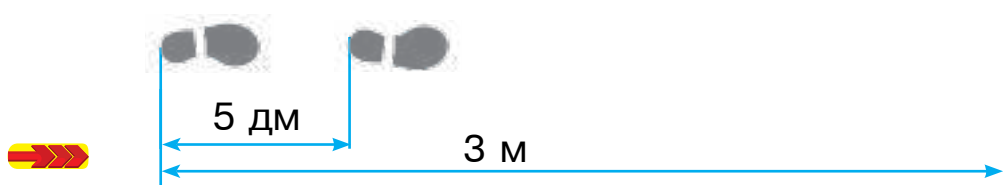

787 → $4 \cdot \square = 24$
 $\square \cdot 2 = 12$

$\square \cdot 3 = 18$
 $2 \cdot \square = 14$

$5 \cdot \square = 35$
 $\square \cdot 4 = 20$

- 788 → У Катрусі довжина кроку дорівнює 5 дм. Скільки кроків вона має зробити, щоб пройти 3 м?

- 789 → Усно. Зменш у 3 рази: 9 см, 27 ц, 15 м, 24 грн.
Збільш у 4 рази: 2 ц, 7 м, 4 грн, 9 см, 6 дм.

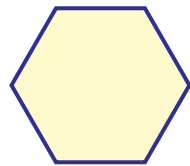
- 790 → Запиши вирази і знайди їх значення.
1) Число 7 збільшити у 6 разів, а тоді добуток збільшити на 8.
2) Число 7 збільшити на 8, а тоді суму зменшити у 3 рази.

791 →

a	2	4	3	6	5
$a \cdot 5$					
$a \cdot a$					

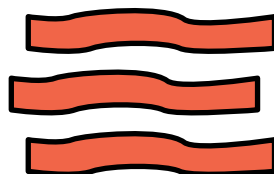
- 792 → Шестикутник можна скласти із 6 паличок. Помір-
куй, чи можна скласти:

- 3 шестикутники із 20 паличок;
- 5 шестикутників із 30 паличок;
- 9 шестикутників із 50 паличок.

- 793 → $6 \cdot \square = 36$ $6 \cdot \square = 18$ $6 \cdot \square = 54$ $6 \cdot \square = 12$
 $6 \cdot \square = 42$ $6 \cdot \square = 48$ $6 \cdot \square = 30$ $6 \cdot \square = 24$

- 794 → Три однакові стрічки, завдовжки
6 дм кожна, з'єднали в одну, а по-
тім розрізали її навпіл. Яка довжи-
на половини стрічки?

- 795 → $42 + 3 \cdot 6$ $8 \cdot 6 - 34$ $60 - 9 \cdot 6$ $7 \cdot 6 - 29$
 $28 + 6 \cdot 6$ $7 \cdot 6 + 16$ $19 + 2 \cdot 6$ $4 \cdot 6 + 37$

796 ➡ У чайному сервізі 6 чашок. На скільки більше чашок у 7 таких сервізах?

797 ➡ Із рівності $6 \cdot 5 = 30$ склади дві рівності на ділення.

798 ➡ Поясни, як за допомогою таблиці множення числа 6 склали таблицю ділення на 6.

$$6 \cdot 2 = 12$$

$$6 \cdot 3 = 18$$

$$6 \cdot 4 = 24$$

$$6 \cdot 5 = 30$$

$$6 \cdot 6 = 36$$

$$6 \cdot 7 = 42$$

$$6 \cdot 8 = 48$$

$$6 \cdot 9 = 54$$

$$12 : 6 = 2$$

$$18 : 6 = 3$$

$$24 : 6 = 4$$

$$30 : 6 = 5$$

$$36 : 6 = 6$$

$$42 : 6 = 7$$

$$48 : 6 = 8$$

$$54 : 6 = 9$$

799 ➡ У ящик склали коробки з цукерками, по 6 цукерок у кожній. Скільки коробок помістилося в ящику, якщо всього в них було 42 цукерки?

Складіть і розв'яжіть три подібні задачі, змінюючи загальну кількість цукерок.

800 ➡ Із поданих чисел можна утворити 6 рівностей з таблиці ділення на 6. Запиши ці рівності.
7, 36, 9, 18, 5, 42, 3, 48, 6, 54, 8, 30.

801 ➡ У крамниці було 28 велосипедів. Четверту частину велосипедів продали. Скільки велосипедів залишилося в крамниці?

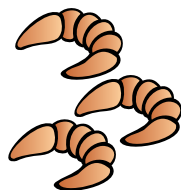
802 ➡ $18 : 6$ ☐ $14 : 2$ $30 : 6$ ☐ $48 : 6$ $21 : 3$ ☐ $32 : 4$
 $25 : 5$ ☐ $45 : 5$ $35 : 5$ ☐ $28 : 4$ $54 : 6$ ☐ $42 : 6$

803 ➡ $42 : 6$ $40 : 5$ $48 : 6$ $35 : 5$ $54 : 6$ $36 : 4$
 $18 : 6$ $45 : 5$ $24 : 4$ $24 : 6$ $18 : 3$ $15 : 5$

804

Мама спекла 12 рогаликів. Половину рогаликів вона дала Галинці, а третю частину — Петрикові. Скільки всього рогаликів отримали діти?

План розв'язування

- 1) Скільки рогаликів отримала Галинка?
- 2) Скільки рогаликів отримав Петрик?
- 3) Скільки всього рогаликів отримали діти?

805

a	18	48	24	36	12	54
$a : 6$						

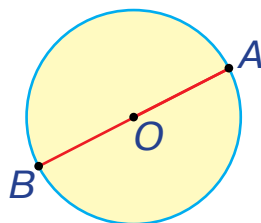
806

Чи можуть у парного числа бути парні «сусіди»?

807

На малюнку зображено круг.

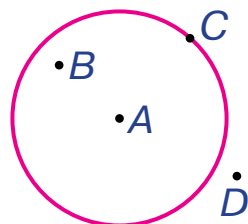
Лінію, яка є межею круга, називають **колом**.

На малюнку круг зображено жовтим кольором, а коло — блакитним. Точка O — **центр** кола. Відрізок OA — **радіус** кола. Відрізок AB — **діаметр** кола.

808

Якою буквою позначена точка, що лежить у центрі кола? поза колом? на колі? всередині кола?

809

На скільки третя частина від числа 24 більша, ніж четверта частина від цього ж числа?

810

Постав запитання так, щоб задача розв'язувалася двома діями. Розв'яжи задачу.

У магазині іграшок продали 6 моделей паровозів, а моделей вагонів — у 8 разів більше.

811

$$\begin{array}{ccc} 35 : 5 & 24 : 6 & 18 : 3 \\ 40 : 5 & 28 : 4 & 14 : 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 15 : 5 & 36 : 6 & 20 : 5 \\ 27 : 3 & 32 : 4 & 54 : 6 \end{array}$$

812

На автомийці за день помили 9 автобусів, легковиків — у 4 рази більше, ніж автобусів, а вантажівок — у 6 разів менше, ніж легкових автомобілів. Скільки вантажівок помили на автомийці?

813

Сплети «мереживо»: $7 + 7 \rightarrow \dots$ до 70.

814

1) П'ять рівностей із таблиці множення числа 7 можна отримати, переставляючи множники.

$7 \cdot 2$

$7 \cdot 3$

$7 \cdot 4$

$7 \cdot 5$

$7 \cdot 6$

2) Решту рівностей складіть за допомогою коробок із 7 цукерками, використовуючи дію додавання.

$7 \cdot 7$

$7 \cdot 8$

$7 \cdot 9$

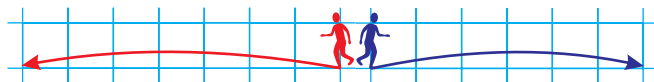

815

a	2	4	7	9	3	6	5	8
$a \cdot 6$								
$a \cdot 7$								

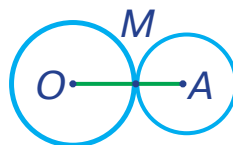
816

Двоє чоловічків вийшли з однієї точки у протилежних напрямках, причому червоний чоловічок зробив 4 кроки, а синій — 7 кроків. Скільки клітинок їх тепер розділяє? (Задача на 3 дії.)

817

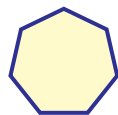
Радіус більшого кола 5 см, а радіус меншого — 3 см. Знайди відстань між центрами цих кіл.

818 ➔ Обчисливши ці вирази, отримаєш відповіді з таблиці множення певного числа. Якого саме?

$$\begin{array}{cccc} 5 \cdot 7 - 5 & 3 \cdot 7 - 3 & 9 \cdot 7 - 9 & 8 \cdot 7 - 8 \\ 6 \cdot 7 - 6 & 7 \cdot 7 - 7 & 2 \cdot 7 - 2 & 4 \cdot 7 - 4 \end{array}$$

819 ➔ Довжина кожної сторони такого семикутника 7 см. Знайди його периметр.

820 ➔ Тато купив 7 марок по 7 грн. Скільки гривень у нього залишилося, якщо він мав 100 грн?

821 ➔ Усно. Зменш у 6 разів: 36 м, 42 дм, 54 ц, 48 грн. Збільш у 7 разів: 6 грн, 7 ц, 4 см, 2 м, 8 дм.

822 ➔ Розглянь записи.

$$1 \cdot 3 = 1 + 1 + 1 = 3 \quad 1 \cdot 5 = 1 + 1 + 1 + 1 + 1 = 5$$

Поміняй множники місцями. Зроби висновок.

$$3 \cdot 1 = \square$$

$$5 \cdot 1 = \square$$

При множенні будь-якого числа на 1 в добуток отримуємо те саме число.

$$a \cdot 1 = a$$

823 ➔ $1 \cdot 5$ $6 \cdot 1$ $1 \cdot 20$ $1 \cdot 100$ $56 \cdot 1$

824 ➔ Із кожної рівності на множення склади дві рівності на ділення. Зроби висновок.

$$1 \cdot 2 = 2 \quad 6 \cdot 1 = 6 \quad 4 \cdot 1 = 4 \quad 1 \cdot a = a$$

Якщо число ділимо на 1, то в частці отримуємо те саме число.

$$a : 1 = a$$

Якщо число ділимо на те саме число, то в частці отримуємо 1.

$$a : a = 1$$

825 ➔ $7 : 1$ $6 : 6$ $10 : 1$ $25 : 1$ $10 : 10$

826 Кожен із 7 гномів повісив на дверях своєї хатинки по 6 дзвіночків, а решту 14 дзвіночків вони віддали Білосніжці. Скільки дзвіночків було у гномів?

827 $5 \cdot 7 + 38$ $72 - 9 \cdot 1$ $3 : 3 + 29$ $80 - 8 \cdot 7$
 $7 : 7 + 19$ $57 + 1 \cdot 7$ $7 : 1 + 11$ $45 + 2 \cdot 7$

828 Розгадай числовий ребус: **AA : A = AA**.

829 $10 : \square = 10$ $9 : \square = 1$ $10 \cdot \square = 10$ $8 : \square = 8$

830 На двох жучках-сонечках було по 6 крапочок, а ще на трьох — по 7 крапочок. Скільки крапочок було на всіх сонечках?
 (Задача на 3 дії.)

831 Чи можуть у непарного числа бути непарні «сусіди»?

832 Поясни, як за допомогою таблиці множення числа 7 склали таблицю ділення на 7.

$$7 \cdot 2 = 14$$

$$7 \cdot 3 = 21$$

$$7 \cdot 4 = 28$$

$$7 \cdot 5 = 35$$

$$7 \cdot 6 = 42$$

$$7 \cdot 7 = 49$$

$$7 \cdot 8 = 56$$

$$7 \cdot 9 = 63$$

$$14 : 7 = 2$$

$$21 : 7 = 3$$

$$28 : 7 = 4$$

$$35 : 7 = 5$$

$$42 : 7 = 6$$

$$49 : 7 = 7$$

$$56 : 7 = 8$$

$$63 : 7 = 9$$

49 цукерок

833 На малюнку зображено стос коробок, по 7 цукерок у кожній, і вказано загальну кількість цукерок у цих коробках. Скільки коробок у стосі?

Склади і розв'яжи три подібні задачі, змінюючи загальну кількість цукерок.

834 → Знайди висоту стоса коробок, зображених у попередньому завданні, якщо висота кожної коробки 4 см.

835 → На скільки половина від числа 14 більша, ніж половина від числа 8?

836 → Із поданих чисел можна утворити 6 рівностей з таблиці ділення на 7. Запиши ці рівності.
28, 9, 35, 6, 56, 4, 14, 8, 42, 5, 63, 2.

837 → *Поміркуй!* Чи може коло з радіусом 2 см вміститися всередині квадрата зі стороною 5 см?

838 → У гаманці було 49 білих монеток, а жовтих — у 7 разів менше. Скільки всього монеток було в гаманці?

839 →

$42 : 7$	$42 : 6$	$35 : 7$
$14 : 7$	$14 : 2$	$28 : 7$

$35 : 5$	$21 : 7$	$21 : 3$
$28 : 4$	$49 : 7$	$63 : 7$

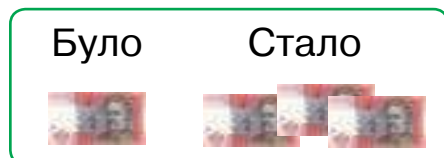
840 → У магазині іграшок стояло 9 візочків для ляльок, а маленьких велосипедиків — у 7 разів більше. На скільки більше було велосипедиків, ніж візочків?

841 → Яка фраза відповідає першому малюнку? другому малюнку?

У 3 рази більше

На 3 грн більше

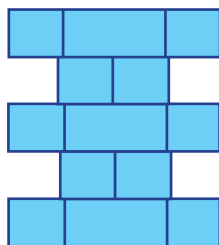
842 → Запиши вирази та знайди їх значення.

- 1) Число 56 зменшити в 7 разів, а тоді результат збільшити у 2 рази.
- 2) Від добутку чисел 4 і 7 відняти 7.
- 3) Число 63 поділити спочатку на 7, а потім — на 3.

843

1) Розгляньте на малюнку складені у стос шестикутні коробки з цукерками. Поясніть, чому в одних коробок видно 2 бічні грані, а в інших — 3.

2) Скільки всього цукерок буде в цьому стосі, якщо покласти ще 2 коробки? зняти 2 коробки? (У кожній коробці по 7 цукерок.)

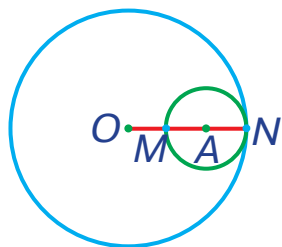
844

Заповни таблицю.

Множник								
Множник								
Добуток	28	14	36	49	21	56	24	63

845

Радіус великого кола 10 см, а радіус малого — 3 см. Знайди відстань між центрами цих кіл.

846

На театральній завісі сяяло 28 зірок, а місяців — у 7 разів менше. На скільки більше зірок, ніж місяців, сяяло на завісі?

847

Знайди різницю між найбільшою і найменшою часткою з таблиці ділення на 7; таблиці ділення на 6; таблиці ділення на 5. Зроби висновок.

848

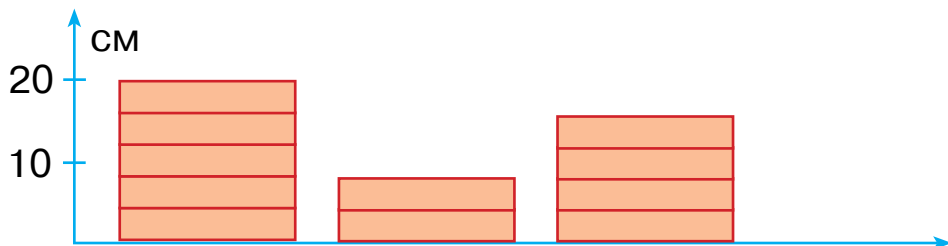
У дитячому садку було 42 зелені іграшкові телефони, червоних — у 7 разів менше, ніж зелених, а синіх — на 7 більше, ніж червоних. Скільки синіх іграшкових телефонів було в дитячому садку?

- 849 → Не користуючись таблицею множення, запиши пари множників до поданих чисел.

42	45	48	49	54	56
<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/>

- 850 → За малюнком знайди висоту однієї коробки з цукерками. Визнач висоту другого та третього стосів таких коробок.

- 851 → Добуток $5 \cdot 0$ не можна замінити додаванням однакових доданків.

При множенні будь-якого числа на 0 у добутку отримуємо 0.

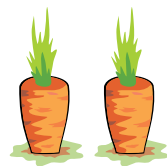
$$a \cdot 0 = 0$$

$1 \cdot 0$ $0 \cdot 6$ $52 \cdot 0$ $0 \cdot 36$ $0 \cdot 0$

- 852 → $5 \text{ см} \cdot 1 = \square \text{ см}$ $2 \text{ дм } 5 \text{ см} \cdot 1 = \square \text{ дм } \square \text{ см}$
 $3 \text{ дм} : 1 = \square \text{ дм}$ $4 \text{ дм } 8 \text{ см} : 1 = \square \text{ дм } \square \text{ см}$

- 853 → На першій грядці виросло 36 морквин, на другій — 14, а на третій — стільки, скільки на перших двох разом. Скільки морквин виросло на трьох грядках?

- 854 → Розшифруй ребус $\mathbf{A} \cdot \mathbf{A} = \mathbf{A}$ двома способами.

- 855 → У магазин привезли 7 однакових ящиків морозива загальною масою 56 кг. Яка маса одного ящика з морозивом?

$$\square \cdot 7 = 56$$

856 $\rightarrow$ $1 \cdot 7 - 6 \cdot 0$ $6 \cdot 7 + 0 \cdot 6$ $9 \cdot 3 + 8 \cdot 4$
 $7 \cdot 7 + 5 \cdot 5$ $9 \cdot 1 + 7 \cdot 5$ $8 \cdot 1 - 9 \cdot 0$

857 $\rightarrow$ У магазині на полиці стояло 26 ляльок, 12 зайчиків, а ведмедиків стільки, скільки ляльок і зайчиків разом. Скільки всього іграшок стояло на полиці?

858 $\rightarrow$ Сплети «мереживо»: $8 + 8 \rightarrow \dots$ до 80.

859 $\rightarrow$ 1) Шість рівностей із таблиці множення числа 8 можна отримати, переставляючи множники.

$8 \cdot 2$ $8 \cdot 4$ $8 \cdot 6$
 $8 \cdot 3$ $8 \cdot 5$ $8 \cdot 7$

2) Дві останні рівності складіть за допомогою коробок із 8 цукерками, використовуючи дію додавання.

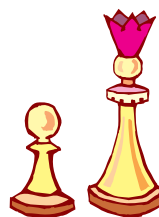

$8 \cdot 8$ $8 \cdot 9$

860 $\rightarrow$ $56 : 7 \cdot 8$ $49 : 7 \cdot 3$ $6 \cdot 8 - 8$ $3 \cdot 8 : 6$
 $27 : 3 \cdot 8$ $2 \cdot 8 : 4$ $8 \cdot 5 + 8$ $12 : 2 \cdot 8$

861 $\rightarrow$ Розв'яжи задачу за допомогою схеми. Розв'язання запиши виразом.

Для наборів шахів виточили 6 шахових королів, а пішаків — у 8 разів більше. На скільки більше виточили пішаків, ніж королів?

$\square \cdot \square \rightarrow \square\square - \square \rightarrow \square\square$

862 $\rightarrow$ Заповни таблицю.

Множник								
Множник								
Добуток	16	35	72	40	18	36	27	64

863 $\rightarrow$ Ти вже знаєш майже всю таблицю множення. Чи можеш пригадати випадок, коли добуток був меншим, ніж один із множників?

864 $\rightarrow$ $8 \cdot 0 + 8$ $8 \cdot 5 - 15$ $64 - 8 \cdot 8$ $(16 - 8) \cdot 0$
 $1 \cdot (12 - 4)$ $(14 - 7) \cdot 8$ $18 + 8 \cdot 9$ $8 \cdot 1 : 4$

865 $\rightarrow$ Розв'яжи задачу з допомогою схеми. Розв'язання запиши виразом.

Восьмеро учнів ходять у школу з портфелями, а з рюкзаками — у 8 разів більше. На скільки більше учнів носять рюкзаки, ніж портфелі?

$$\square \cdot \square \rightarrow \square\square - \square \rightarrow \square\square$$

866 $\rightarrow$ Розплети «мереживо»: $80 - 8 \rightarrow \dots$ до 0.

867 $\rightarrow$ Для дитячого садочка придбали 9 дзиг, а іграшкових будиночків — у 8 разів більше. Скільки всього іграшок придбали?

868 $\rightarrow$ Поясни, як знайти невідомий множник.

$$\square \cdot 5 = 0 \rightarrow 0 : 5 = 0$$

При діленні нуля на будь-яке число, що не дорівнює нулю, в частці завжди отримуємо 0.

$$0 : a = 0$$

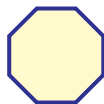
На нуль ділити не можна!

869 $\rightarrow$ Обчисли ті вирази, значення яких можна знайти.
 $0 : 5$ $0 : 0$ $5 \cdot 0$ $0 \cdot 0$ $5 : 0$ $0 \cdot 5$

870 $\rightarrow$ Троє братів розділили між собою порівну яблука з порожнього кошика. Скільки яблук отримав кожен брат?

871 $\rightarrow$ $5 \cdot 8 - 10$ $24 + 3 \cdot 8$ $9 \cdot 8 - 43$ $72 - 8 \cdot 8$
 $6 \cdot 8 + 16$ $56 - 4 \cdot 8$ $2 \cdot 8 + 64$ $27 + 7 \cdot 8$

872 $\rightarrow$ Довжина кожної сторони такого восьмикутника дорівнює 7 см. Знайди його периметр.

873 → На стелю наклеїли 8 рядів гнучких плиток, по 6 плиток у кожному ряду, і ще 12 плиток залишилося. Скільки всього гнучких плиток придбали для ремонту стелі?

874 → $8 \cdot \square = 40$ $8 \cdot \square = 16$ $8 \cdot \square = 48$ $8 \cdot \square = 32$
 $8 \cdot \square = 56$ $8 \cdot \square = 72$ $8 \cdot \square = 24$ $8 \cdot \square = 64$

875 → Однієї банки фарби вистачає, щоб пофарбувати 3 катери. Скільки таких катерів можна пофарбувати, маючи 8 банок фарби?

876 → Усно. Збільш у 8 разів: 6 дм, 4 см, 9 ц, 8 м, 5 грн.
Зменш у 6 разів: 36 грн, 24 ц, 54 м, 48 дм, 30 см.

877 → Поясни, як за допомогою таблиці множення числа 8 склали таблицю ділення на 8.

$$8 \cdot 2 = 16$$

$$8 \cdot 3 = 24$$

$$8 \cdot 4 = 32$$

$$8 \cdot 5 = 40$$

$$8 \cdot 6 = 48$$

$$8 \cdot 7 = 56$$

$$8 \cdot 8 = 64$$

$$8 \cdot 9 = 72$$

$$16 : 8 = 2$$

$$24 : 8 = 3$$

$$32 : 8 = 4$$

$$40 : 8 = 5$$

$$48 : 8 = 6$$

$$56 : 8 = 7$$

$$64 : 8 = 8$$

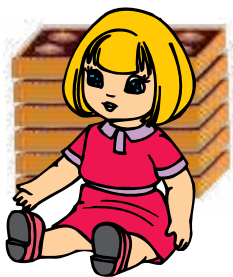
$$72 : 8 = 9$$

64 цукерки

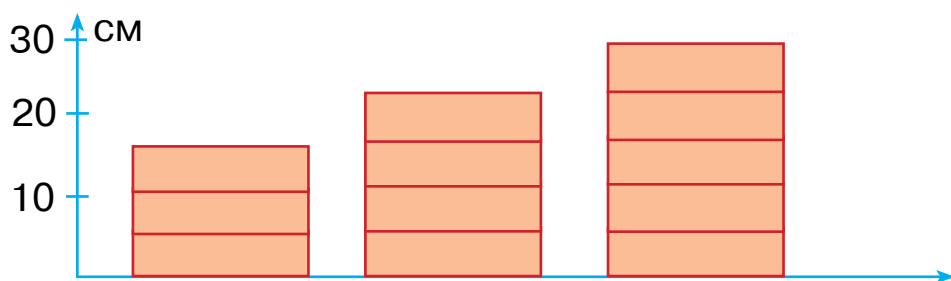
878 → 1) Склади і розв'яжи задачу за малюнком. (У кожній коробці по 8 цукерок.)

2) Склади і розв'яжи три подібні задачі, змінюючи загальну кількість цукерок.

879 → На скільки половина від числа 18 більша, ніж третя частина від числа 15?

- 880 → Знайди висоту кожного стоса коробок з цукерками, якщо одна така коробка заввишки 6 см.

- 881 → Усі числа, що діляться на 7, зменш у 7 разів.

(21) (31) (32) (28) (63) (40) (54) (56) (61) (81) (63) (42)

- 882 → Виділили групу послідовних чисел, починаючи з одиниці. Чи може в цій групі бути:

- 1) парних чисел стільки ж, скільки непарних?
- 2) парних чисел менше, ніж непарних?
- 3) парних чисел більше, ніж непарних?

- 883 →
$48 : 6$	$64 : 8$	$40 : 8$
$0 : 8$	$56 : 8$	$45 : 5$
$8 : 8$	$72 : 8$	$18 : 2$
$8 \cdot 1$	$32 : 8$	$28 : 7$

- 884 → Горобчик знайшов 36 зернят пшениці, ячменю — на 12 зернят більше, ніж пшениці, а жита — у 8 разів менше, ніж ячменю. Скільки зернят жита знайшов горобчик?

- 885 → Усно. Заповни таблицю, назвавши потрібні числа.

a	0	24	8	16	40	32	48	56
$a : 8$								

- 886 → Над аеродромом кружляло 24 літаки, а вертольотів — у 3 рази менше. На скільки більше в небі було літаків, ніж вертольотів?

887 → У рівності на множення всі числа замінили буквами:
 $A \cdot B = B$. Яке з цих чисел найбільше, якщо всі вони
 більші за нуль? Якою арифметичною дією можна
 знайти число A ? число B ?

888 → Пригадай, як називаються числа при діленні. Об-
 числи за зразком.

Зразок. $\square\square : 5 = 6$
 $6 \cdot 5 = 30$

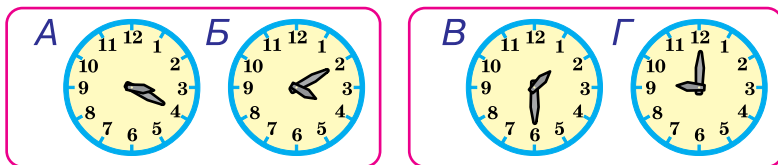
Щоб знайти невідоме
 ділене, треба частку
 помножити на дільник.

$\square\square : 7 = 8$ $\square\square : 6 = 9$ $\square\square : 4 = 4$ $\square\square : 7 = 1$

889 → Прочитай літери в порядку виконання дій і отри-
 маєш слово. Знайди значення виразу.

($\textcircled{З}$ + $\textcircled{Б}$) : ($\textcircled{У}$ - $\square$) (25 + 47) : (21 - 13)

890 → Усі зображені годинники показують час від полудня
 до опівночі. Котру годину показує кожен годин-
 ник? Скільки часу минуло між показами годинників
 А і Б? між показами годинників В і Г?

891 → $24 : 8 \cdot 5$ $16 : 8 \cdot 4$ $64 : (4 + 4)$ $40 - 8 \cdot 4$
 $32 : 8 \cdot 5$ $18 : 2 \cdot 8$ $12 : (3 + 3)$ $48 - 8 \cdot 6$

892 → Вітер ніс повітряну кулю в одному на-
 прямку протягом 8 годин, а в проти-
 лежному напрямку — у 5 разів довше.
 На скільки більше годин куля летіла
 у протилежному напрямку?

893 → $56 : 8$ $0 : 6$ $8 \cdot 1$ $7 + 0$
 $21 : 7$ $5 : 5$ $4 \cdot 0$ $6 : 1$

894 → Обчисли за зразком.

Зразок. $24 : \square = 6$
 $24 : 6 = 4$

Щоб знайти невідомий дільник, треба ділене поділити на частку.

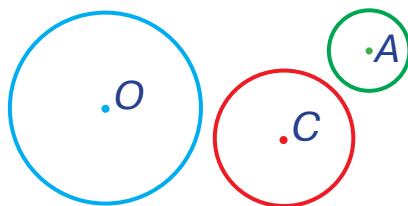
$64 : \square = 8$ $28 : \square = 4$ $40 : \square = 8$ $56 : \square = 7$

895 → Щоб побудувати іграшкову вежу, потрібно 8 деталей з конструктора. У коробці є 58 деталей. Скільки деталей залишиться в коробці після спорудження 5 таких веж?

896 → $24 : 8 + 63$ $24 + 4 \cdot 8$ $40 : (8 + 0)$ $5 \cdot 8 + 30$
 $56 : 8 + 26$ $29 - 3 \cdot 8$ $2 \cdot (6 + 2)$ $20 : 5 \cdot 8$

897 → Центри кіл позначені латинськими літерами. Якою літерою позначено центр кола з найбільшим радіусом?

898 → На скільки чверть від числа 16 менша, ніж третя частина від числа 18?

899 → Знайди невідомі множники та дільники.

$\square \cdot 8 = 56$ $\square \cdot 7 = 42$ $\square \cdot 6 = 30$ $\square \cdot 5 = 20$
 $40 : \square = 5$ $72 : \square = 8$ $63 : \square = 7$ $12 : \square = 4$

900 → Коли дідусь витратив 8 грн, в нього залишилося у 8 разів більше грошей, ніж він витратив. Скільки гривень було в дідуся спочатку?

901 → Випиши окремо літери біля чисел, що діляться на 6, на 7, на 8. Отримаєш три слова.

36
Л

54
І

72
С

63
П

48
Т

42
О

40
І

56
Л

28
Е

902 → Розглянь таблицю множення числа 9. Її легко запам'ятати, тому що відповіді тобі завжди підкажуть твої пальці.

$$9 \cdot 2 = 18$$

$$9 \cdot 3 = 27$$

$$9 \cdot 4 = 36$$

$$9 \cdot 5 = 45$$

$$9 \cdot 6 = 54$$

$$9 \cdot 7 = 63$$

$$9 \cdot 8 = 72$$

$$9 \cdot 9 = 81$$

Постав перед собою обидві долоні. Зігни палець, порядковий номер якого відповідає другому множнику. Зліва від зігнутого пальця буде кількість десятків у відповіді, а справа — кількість одиниць.

$$9 \cdot 9 = 81$$

- 903 → Склади і розв'яжи задачу на дію множення про коробки з 9 цукерками в кожній.

- 904 → Усі числа, що діляться на 8, зменш у 8 разів.

42 54 16 24 36 56 64 90 72 31 83 48

- 905 → Коробка з 9 цукерками має висоту 4 см. Скільки цукерок у стосі таких коробок, якщо його висота 16 см? 24 см? 32 см?

- 906 → Число ділиться на 4. Чи поділиться воно на 2?

- 907 → $54 - 6 \cdot 9$ $5 \cdot (9 - 3)$ $9 \cdot 4 - 6$ $9 \cdot (3 + 4)$
 $42 - 8 \cdot 4$ $9 \cdot (2 + 0)$ $9 \cdot 9 + 9$ $9 \cdot (7 - 2)$

- 908 → У незвичайних перегонах брало участь 100 равликів. Шість загонів по 9 равликів поплили на листочках, а решта — іде пішки. Скільки пішоходів серед равликів?

909 → Заповни таблицю, назвавши потрібні числа.

a	3	5	8	4	9
$a + 9$					
$a \cdot 9$					

910 → Ознайомся з таблицею ділення на 9. Відповіді тобі знову підкажуть пальці.

$$18 : 9 = 2$$

$$27 : 9 = 3$$

$$36 : 9 = 4$$

$$45 : 9 = 5$$

$$54 : 9 = 6$$

$$63 : 9 = 7$$

$$72 : 9 = 8$$

$$81 : 9 = 9$$

$$54 : 9 = 6$$

Якщо за допомогою пальців показати двоцифрове число, як зображено на малюнку, то зігнутий палець підкаже частку.

911 → Склади і розв'яжи задачу на дію ділення про коробки з 9 цукерками в кожній.

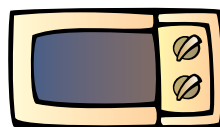
912 → Висота маленької ялиночки 8 дм, а її старша «сестра» у 9 разів вища. Скільки дециметрів становить висота великої ялинки?

913 → $72 : 9 \cdot 7$ $9 \cdot 8 - 54$ $18 : 9 \cdot 5$ $63 - 9 \cdot 7$
 $36 : 9 \cdot 8$ $9 \cdot 6 + 45$ $27 : 9 \cdot 8$ $27 + 9 \cdot 7$

914 → Чи можуть два послідовні числа бути парними? Поясни свою відповідь.

915 → Кулінарна книга містить рецепти для мікрохвильовки та звичайної духовки. Для мікрохвильовки наведено 48 рецептів, а для звичайної духовки — на 16 рецептів менше. Скільки всього рецептів у цій книзі?

916 $\rightarrow$ $5 \cdot 8 - 32$ $41 - 7 \cdot 3$ $6 \cdot (6 - 6)$ $54 : (18 : 2)$
 $\rightarrow$ $9 \cdot 4 + 26$ $29 - 3 \cdot 9$ $9 \cdot (9 - 1)$ $81 : (9 \cdot 1)$

917 $\rightarrow$

a	18	81	9	27	63
$a - 9$					
$a : 9$					

918 $\rightarrow$ Розглянь малюнок і прочитай записи.

A B

C D

$AB = 3$ (см) $CD = 9$ (см) $9 : 3 = 3$ (рази)

Відрізок AB вмістився у відрізку CD 3 рази. Кажуть, що відрізок AB у 3 рази коротший за відрізок CD ; відрізок CD у 3 рази довший за відрізок AB .

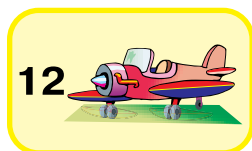
Щоб знайти, у скільки разів одне число більше (менше) за друге, треба більше число поділити на менше.

919 $\rightarrow$ У скільки разів менше грошей зліва, ніж справа?

920 $\rightarrow$ У льотній школі було 12 звичайних літаків і 4 гідролітаки. У скільки разів менше гідролітаків, ніж звичайних літаків, було в льотній школі?

Гідролітаків
у ? разів менше

921 $\rightarrow$ У скільки разів кожна величина, подана зліва, менша від величини, поданої навпроти справа?

5 грн

15 грн

6 кг

48 кг

3 м

27 м

4 ц

36 ц

922 → У кожній рівності знайди літеру, що позначає більше число.

$$A - B = 6$$

$$C \cdot 6 = D$$

$$E : 6 = F$$

923 → $9 \cdot 0 + 1$ $54 : (12 - 3)$ $81 : 9 : 9$ $8 \cdot 8 - 1$
 $9 : 9 - 1$ $72 : (14 - 6)$ $35 : 5 : 1$ $7 \cdot 7 - 6$

924 → Перше число 7, а друге — на 42 більше. У скільки разів перше число менше за друге?

925 → $2 \cdot 9 + 2$ $3 \cdot 9 + 3$ $4 \cdot 9 + 4$ $5 \cdot 9 + 5$
 $6 \cdot 9 + 6$ $7 \cdot 9 + 7$ $8 \cdot 9 + 8$ $9 \cdot 9 + 9$

926 → В одній коробці 10 цукерок. Скільки цукерок у 4 таких коробках?
Розв'яжи задачу дією додавання, а тоді — дією множення.

$$10 \cdot 3 = \square\square$$

$$3 \cdot 10 = \square\square$$

$$10 \cdot 5 = \square\square$$

$$5 \cdot 10 = \square\square$$

Щоб помножити число на 10, потрібно до нього справа приписати один нуль.

$6 \cdot 10$ $8 \cdot 10$ $1 \cdot 10$ $4 \cdot 10$ $9 \cdot 10$

928 → За шкіряний м'яч заплатили 7 купюр по 10 грн. Скільки гривень коштував м'яч?

929 →

a	7	6	9	2	4	3	1	5
$a \cdot 10$								
$a \cdot 1$								

930 → У колекції олімпійського чемпіона 49 золотих, 7 срібних і 42 бронзові медалі. У скільки разів менше срібних медалей, ніж золотих, у колекції чемпіона? У скільки разів більше бронзових медалей, ніж срібних?

931 → $5 \cdot 10 - 5$ $3 \cdot 10 - 3$ $9 \cdot 10 - 9$ $8 \cdot 10 - 8$
 $6 \cdot 10 - 6$ $7 \cdot 10 - 7$ $2 \cdot 10 - 2$ $4 \cdot 10 - 4$

932 → Для дитячого садка закупили 5 червоних відерець, жовтих — на 4 більше, ніж червоних, а синіх — у 10 разів більше, ніж жовтих. Скільки синіх відерець закупили для дитячого садка?

933 → $3 \cdot 10$ $10 \cdot 2$ $10 \cdot 8$ $6 \cdot 10$ $10 \cdot 4$

934 → 1) Коробки з цукерками, по 10 цукерок у кожній, склали одна на одну. Скільки коробок у такому стосі, якщо всього в ньому 100 цукерок?
2) В іншому стосі 40 цукерок. Скільки в ньому таких коробок?

935 → Із рівностей на множення склади рівності на ділення. Зроби висновок.

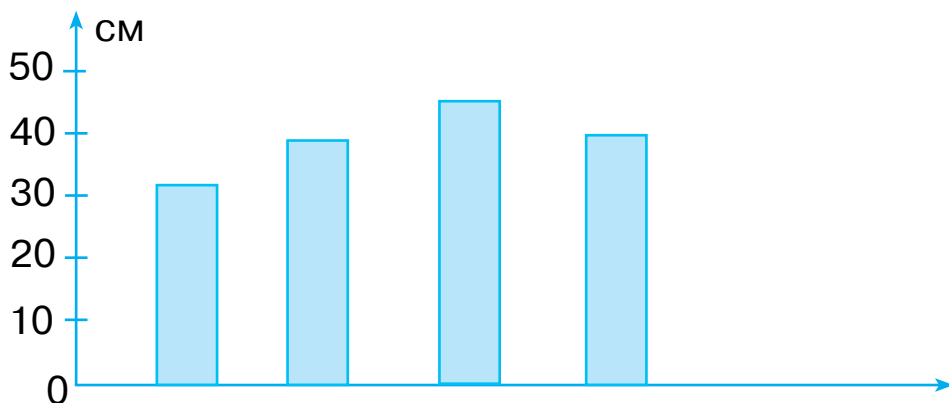
$$\begin{array}{ll} 3 \cdot 10 = 30 & 8 \cdot 10 = 80 \\ 30 : 10 = \square & 80 : 10 = \square \end{array}$$

Щоб число, яке закінчується нулями, поділити на 10, потрібно в ньому справа відкинути один нуль.

936 → $18 : 3 \cdot 10$ $50 - 90 : 10$ $3 \cdot 10 : 6$
 $45 : 5 \cdot 10$ $20 : 10 + 68$ $60 : 10 : 3$

- 937 → Розглянь діаграму. Знайди стовпчики, що відповідають 32 см, 39 см, 40 см, 45 см.

- 938 → $35 : 5 \cdot 3$ $80 : 10 + 49$ $30 - 5 \cdot 2$ $10 \cdot 7 - 23$
 $15 : 5 \cdot 2$ $20 : 10 + 36$ $9 \cdot 2 : 6$ $10 + 5 \cdot 10$

- 939 → У зоопарк привезли 16 ананасів. Половину ананасів з'їв бегемот, а чверть — мавпи. На скільки менше ананасів з'їли мавпи, ніж бегемот?

- 940 → Із поданих чисел можна утворити 6 рівностей з таблиці ділення на 9. Запиши ці рівності.

3, 81, 6, 36, 8, 27, 4, 18, 2, 72, 9, 54

- 941 → Зайчик-біатлоніст має подолати 4 рубежі і на кожному з них влучити у 5 мішеней. У скільки мішеней має влучити біатлоніст?

- 942 → Повтори правило знаходження невідомого множника (с. 117). Виконай дію множення і перевір її за зразком.

Зразок. $5 \cdot 6 = 30$

Перевірка

$$30 : 5 = 6$$

$$30 : 6 = 5$$

$$4 \cdot 7$$

$$8 \cdot 6$$

$$2 \cdot 9$$

$$6 \cdot 3$$

Щоб перевірити дію множення, потрібно добуток поділити на один із множників. Якщо отримаємо інший множник, то розв'язання правильне.

943 → $40 : 8 \square 63 : 7$ $30 : 6 \square 21 : 3$ $25 : 5 \square 49 : 7$

$42 : 7 \square 18 : 9$ $32 : 8 \square 54 : 9$ $64 : 8 \square 14 : 2$

944 → Розглянь графік і моделі годинників. Дай відповіді на запитання.

- 1) Крамничку біля школи відчинили о 8 годині ранку. Знайди на графіку відповідну відмітку.
- 2) О котрій годині крамничку зачинили?
- 3) На графіку позначено, скільки цукерок (у коробках по 10 штук) продавали в крамничці кожну годину. О котрій годині продали найбільше цукерок? О котрій годині цукерок узагалі не продали?

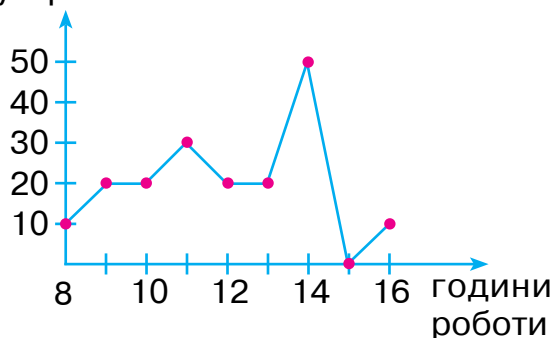

початок
роботи

кінець
роботи

кількість
цукерок

945 → За графіком із попереднього завдання склади і розв'яжи задачу.

946 → Виконай множення з перевіркою.

$5 \cdot 4$

$8 \cdot 5$

$6 \cdot 10$

$7 \cdot 6$

$9 \cdot 8$

947 →

$4 \cdot 8$

$4 \cdot 9$

$4 \cdot 5$

$4 \cdot 3$

$4 \cdot 6$

$2 \cdot 7$

$4 \cdot 4$

$4 \cdot 7$

$2 \cdot 9$

$2 \cdot 8$

948

Розв'яжіть і порівняйте задачі.

- 1) З однієї сливи зібрали 25 кг слив, а з другої — на 13 кг більше. Всі сливи розклали в ящики, по 9 кг у кожен. Скільки ящиків для цього знадобилося?
- 2) З однієї сливи зібрали 25 кг слив, а з другої — на 13 кг більше. Всі сливи розклали у 7 ящиків, порівну в кожен. Скільки кілограмів слив клали в кожен ящик?

949

Повтори правило знаходження невідомого діленого та дільника (с. 131–132).

Виконай дію ділення і перевір її за зразком.

Зразок. $72 : 9 = 8$

Перевірка

$72 : 8 = 9$

$8 \cdot 9 = 72$

$32 : 4$

$56 : 7$

$18 : 9$

$10 : 1$

$8 : 8$

Щоб перевірити дію ділення, потрібно ділене поділити на частку. Якщо отримаємо дільник, то розв'язання правильне.

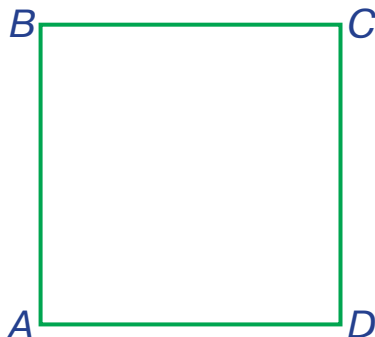

Ділення також перевіряють множенням. Для цього частку треба помножити на дільник. Якщо отримаємо ділене, то розв'язання правильне.

950

Батькові 30 років, а доньці 6 років. Скільки років виповниться кожному з них через 5 років?

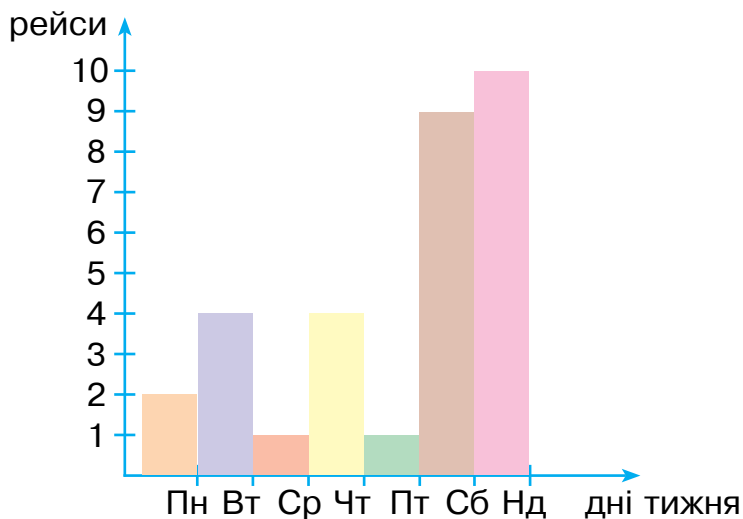
951

Накресли квадрат, периметр якого на 4 см менший від периметра квадрата $ABCD$.

952 ➡ По озеру курсував екскурсійний кораблик. Розглянь діаграму і дай відповіді на запитання.

1) У який день тижня кораблик здійснив найбільше рейсів? найменше рейсів?

2) Коли рейсів було більше: у будні дні чи у вихідні? На скільки більше?

953 ➡ За діаграмою із попереднього завдання склади і розв'яжи задачу.

954 ➡ Виконай ділення з перевіркою діленням та множенням.

➡ 54 : 9 42 : 6 12 : 2 30 : 5 10 : 10

ПОВТОРЕННЯ І УЗАГАЛЬНЕННЯ ВИВЧЕНОГО

955 ➡ $6 \cdot 4 \rightarrow \square\square + 16 \rightarrow \square\square : 5 \rightarrow \square + 28 \rightarrow \square\square : 6 \rightarrow \square$

956 ➡ У першому і другому класах по 29 учнів. З них 32 — хлопчики, а решта — дівчатка. Скільки дівчаток в обох класах?

957

Доданок	25	12	
Доданок			64
Сума	45	38	85

Зменшуване		32	
Від'ємник	12		48
Різниця	44	16	29

958

$$(24 + 21) : 9 \quad \square \quad 24 : 8 + 21 : 7$$

$$(36 - 18) : 6 \quad \square \quad 36 : 6 - 18 : 6$$

$$20 + 0 \cdot 10 \quad \square \quad 0 : 10 + 2$$

$$8 \cdot 8 + 1 \quad \square \quad 8 \cdot (8 + 1)$$

959

У футбол грало 16 дітей, а в теніс — менше. Коли 4 футболісти пішли грати в теніс, то гравців на обох майданчиках стало порівну. Скільки дітей грало в теніс спочатку?

960

Розплети «мереживо»: $100 - 9 \rightarrow \dots$

961

$$4 \cdot (15 - 9)$$

$$5 \cdot 8$$

$$(24 - 12) : 3$$

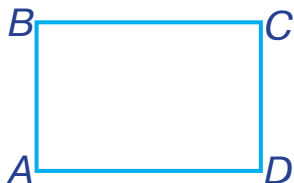
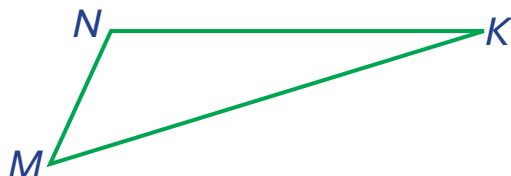
$$(39 - 29) : 2$$

$$27 : 3$$

$$(36 - 28) \cdot 3$$

962

Периметр якої фігури більший? На скільки сантиметрів?

963

$$(35 + 14) : 7$$

$$81 : 9 : 3$$

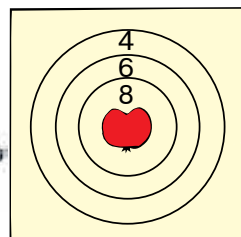

$$6 \cdot (27 - 18)$$

$$6 \cdot 3 : 2$$

964

Множник	3	5		4
Множник			4	
Добуток	24	40	36	20

965

Марійка вибила двома пострілами 8 і 6 очок. Скільки очок їй треба вибити третім пострілом, щоб набрати в сумі 20?

966 $\rightarrow 9 \cdot 3 \rightarrow \square\square + 13 \rightarrow \square\square : 5 \rightarrow \square + 10 \rightarrow \square\square : 2 \rightarrow \square$

967 $\rightarrow$ У крамниці було 27 самокатів. Третю частину самокатів продали. Скільки самокатів залишилось у крамниці?

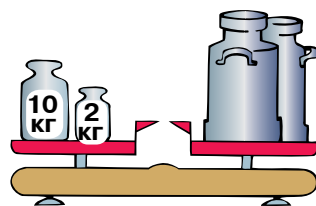
968 $\rightarrow$	Числа	9 і 4	48 і 8	24 і 4	32 і 4	54 і 9
	Знайти	добуток	різницю	частку	частку	суму

969 $\rightarrow$ Паперовий літачок летів на висоті 18 дм. До стелі йому ще 17 дм. Яка висота кімнати в дециметрах?

970 $\rightarrow$ Квиток у цирк коштує 8 грн, а на футбол — 5 грн. У цирк пішло 6 дітей, а на футбол — 9. Скільки всього гривень потратили діти? (Задача на 3 дії.)

971 $\rightarrow$ $8 \text{ дм} + 7 \text{ дм} = \square \text{ м } \square \text{ дм}$ $6 \text{ кг} + 3 \text{ кг} = \square \text{ кг}$
 $5 \text{ см} + 7 \text{ см} = \square \text{ дм } \square \text{ см}$ $50 \text{ к.} + 50 \text{ к.} = \square \text{ грн}$
 $4 \text{ ц} + 9 \text{ ц} = \square\square \text{ ц}$ $18 \text{ ц} - 9 \text{ ц} = \square \text{ ц}$

972 $\rightarrow$ Тістечко коштує 4 грн, а шоколадний батончик — 5 грн. Скільки тістечок та батончиків може купити мама, якщо в неї є 20 грн?

973 $\rightarrow$ Яка маса одного бідона?

974 $\rightarrow$ $5 \cdot 6 + 29$ $8 \cdot 8 - 35$ $48 : 6 : 4$ $32 : 8 + 47$
 $3 \cdot 7 - 19$ $8 \cdot 9 - 52$ $54 : 9 : 6$ $36 : 6 + 24$

975 $\rightarrow$

$24 : 6$	$9 \cdot 3$
$36 : 9$	$8 \cdot 2$

$30 : 5$	$9 \cdot 4$
$10 : 2$	$7 \cdot 5$

976 $\rightarrow$ Три богатирі подолали Змія, і цар вручив їм 24 ордени. Вони поділили нагороди порівну. Скільки орденів отримав кожен богатир?

977 → Назви пропущені числа.

$$5 \text{ дм} \cdot \square = \square \text{ дм} = 2 \text{ м}$$

$$8 \text{ дм} \cdot \square = \square \text{ дм} = 4 \text{ м}$$

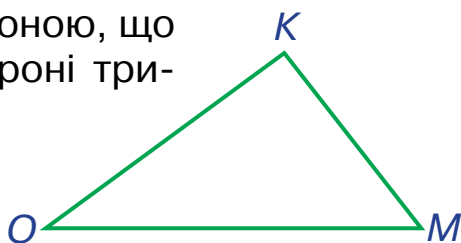
978 → $20 : (3 + 2) \cdot 10$ $(3 \cdot 5 + 25) : 10$ $(48 + 22) : 10 - 7$

979 → Три богатирі ведуть купати коней. Кожен богатир веде на поводах по 2 коней та ще 12 коней ідуть слідом. Скільки коней купатимуть богатирі?

980 → Скільки на цьому малюнку куль? Скільки кубів? Скільки об'ємних фігур, що не є ні кулями, ні кубами?

981 → Накреси квадрат зі стороною, що дорівнює найменшій стороні трикутника $ОКМ$.

982 → $35 : 5 \cdot 8$ $25 : 5 \cdot 1$
 $10 : 5 : 2$ $20 : 5 \cdot 10$
 $15 : 5 \cdot 0$ $40 : 5 : 1$

983 → Сплети «мереживо»: $9 + 12 \rightarrow \dots$

984 → У бочці було 40 л квасу. Два богатирі випили по 7 л квасу кожен. Скільки

літрів квасу залишилось у бочці?

985 → $28 : 4$ $18 : 2$ $6 \cdot 1$
 $35 : 5$ $9 \cdot 5$ $5 \cdot 10$

$36 : 9$ $18 : 3$ $3 \cdot 1$
 $24 : 3$ $7 \cdot 4$ $8 \cdot 0$

986 → Для будівництва фортеці три богатирі принесли по 9 каменів кожний, а 8 каменів привезли кіньми. Скільки всього каменів доставили?

- 987 → Запиши вирази і знайди їх значення.
- 1) Суму чисел 3 і 6 помножити на 5.
 - 2) Різницю чисел 100 і 80 поділити на 4.
 - 3) Від суми чисел 24 і 12 відняти їх різницю.

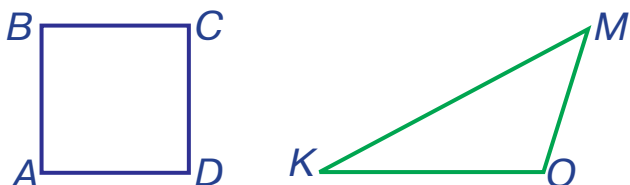
988 → $24 - 3 \square 24 : 3$ $5 \cdot (36 : 4) \square 20 + 25$
 $6 \cdot 7 \square 6 + 7$ $30 : 6 + 8 \square 5 \cdot 4$

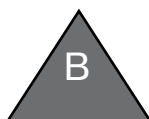
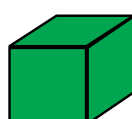
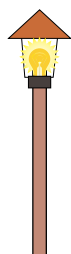
- 989 → Коли водолаз пірнув на 38 м, то до дна озера залишилося ще 15 м. Яка глибина озера?

- 990 → Периметр якої фігури менший? На скільки сантиметрів?

- 991 → Назви фігуру, зображену біля ліхтаря. Яку тінь від неї не можна побачити?

- 992 → Збільш числа у 7 разів. 2 4 5 6 8 9

- 993 → Богатирський кінь коштує 6 золотих монет. Скільки таких монет потрібно, щоб купити четверо богатирських коней?

994 → $32 : 8$ $20 : 10$ $7 \cdot 3$ $28 : 4$ $18 : 2$ $5 \cdot 0$
 $36 : 4$ $35 : 7$ $5 \cdot 1$ $40 : 10$ $24 : 3$ $7 \cdot 5$

- 995 → Бабуся спекла 32 пиріжки. П'ятеро внуків узяли по 2 пиріжки кожен. Скільки пиріжків залишилося?

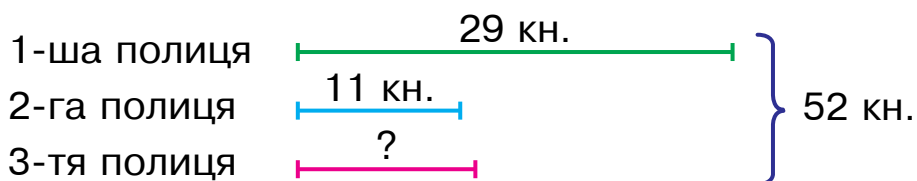
996 ➔ Обчисли з перевіркою.

$39 + 58$

$69 - 38$

$90 - 59$

997 ➔ Склади і розв'яжи задачу за коротким записом.

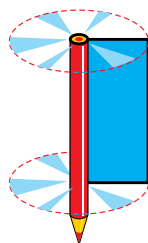

998 ➔ У діжці було 97 л води. Двоє слоненят випили по 18 л. Скільки літрів води залишилось у діжці?

999 ➔ $32 : 8 + (15 - 8) \cdot 4$

$98 - 36 : (12 - 6) \cdot 8$

1000 ➔ Якщо швидко обертати прямокутник навколо олівця, то в повітрі отримаємо циліндр.

1001 ➔ $3 \cdot 7 + 24$ $7 \cdot 5 - 32$ $20 - 24 : 8$
 $8 \cdot 8 - 29$ $2 \cdot 7 + 45$ $35 - 35 : 7$

1002 ➔ Барон Мюнхгаузен такий влучний стрілець, що одним пострілом завжди вбиває 3 качки. Якось із полювання він приніс 27 качок. Скільки пострілів зробив барон?

1003 ➔ $36 : 4 \cdot 5$ $18 : 2 \cdot 1$ $32 : 4 \cdot 10$ $2 \cdot 9 : 3$
 $21 : 3 \cdot 4$ $40 : 5 : 1$ $28 : 4 \cdot 5$ $3 \cdot 8 : 4$

1004 ➔ Накресли прямокутник, ширина якого становить третю частину від довжини.

1005 ➔ Знайди довжину ламаної.

1006 Склади і розв'яжи задачі за короткими записами.

Було — 30 м
Відрізали — 2 рази по ? м
Залишилося — 14 м

Було — 12 м і 8 м
Купили — 26 м
Стало — ? м

1007 Іграшкову пірамідку, що складалася з 18 кілець, перебудували: 9 верхніх кілець зняли й натомість поклали 4 інші кільця. Скільки кілець має пірамідка тепер?

1008 Цвях завдовжки 10 см забили в дошку так, що з обох сторін дошки він стирчить на 3 см. Яка товщина дошки?

1009 Сплети «мереживо»: $8 + 18 \rightarrow \dots$.

1010 $34 - 6 \cdot (8 : 2)$ $8 \cdot 3 + 10 : 2$

1011 Ці об'ємні фігури називають конусами. На що вони схожі?

1012 Брат купив 5 цукерок по 5 к. кожна. Скільки копійок здачі він отримає, якщо подасть у касу 1 грн? (1 грн = 100 к.)

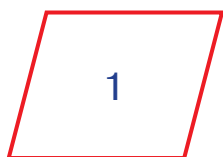
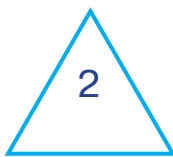
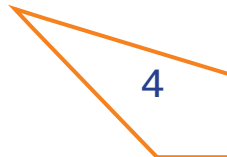
1013 $(18 : 9) \cdot (14 : 2)$ $(30 : 10) \cdot (49 : 7)$

$(25 : 5) \cdot (45 : 9)$ $(10 : 1) \cdot (16 : 8)$

1014 $(63 : 9) \cdot (32 : 8)$ $(36 : 4) \cdot (36 : 6)$

1014 Розплети «мереживо»: $84 - 14 \rightarrow \dots$.

1015 За допомогою косинця знайди фігури, які мають прямий кут.

1016

$45 : 5 \square 4 \cdot 2$

$36 : 6 \square 36 : 9$

$18 : 6 \square 18 : 3$

$42 : 7 \square 3 \cdot 2$

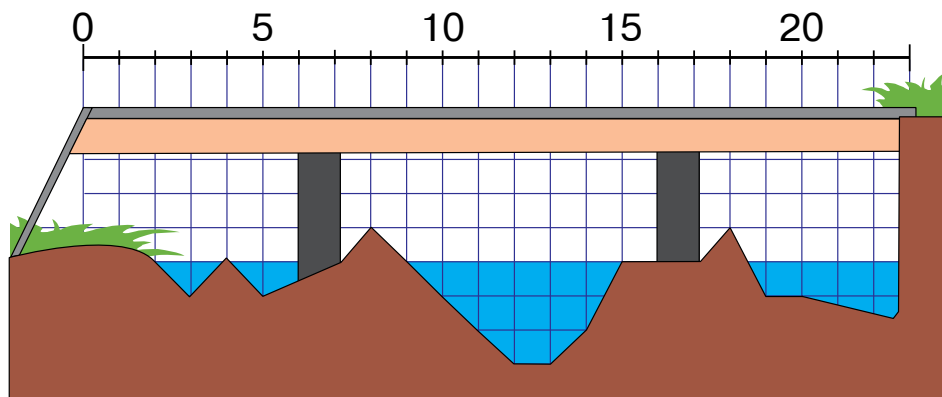
1017

Рибалка спіймав 54 рибини. Двадцять маленьких рибок він відпустив, а 6 великих самі вистрибнули з відра. Скільки рибин залишилось у рибалки?

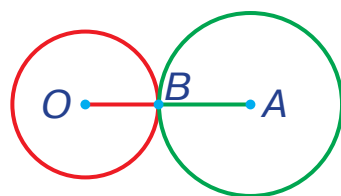
1018

Кожна клітинка на малюнку відповідає 1 м на місцевості. Визнач глибину річки в місцях, які на лінійці відстаней відповідають значенням 0 м, 10 м, 20 м. Якщо в якомусь місці змінюється не глибина річки, а висота берега, не називай цього значення.

1019

Радіус малого кола дорівнює 4 см, а радіус великого — 5 см. Знайди суму діаметрів цих кіл.

1020

$3 \cdot 6 + 54$

$7 \cdot 9 - 42$

$24 : 6 + 29$

$4 \cdot 8 - 19$

$4 \cdot 7 + 25$

$42 : 7 + 36$

1021

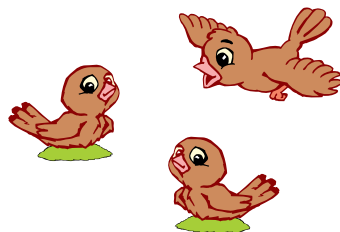
У саду посадили 4 ряди по 6 яблунь у кожному і ще 14 слив. Скільки всього дерев посадили?

1022	$2 \cdot 4 \cdot 5$	$35 : 5 \cdot 3$	$20 : 4 \cdot 10$	$30 : 5 \cdot 5$
	$3 \cdot 3 \cdot 4$	$40 : 5 \cdot 9$	$15 : 5 \cdot 8$	$28 : 4 \cdot 6$

1023 Доповни умову задачі і розв'яжи її за допомогою виразу.

У дворі було 12 горобців. Спочатку до них 7 горобців, а потім 5 горобців. Скільки горобців стало у дворі?

$$12 + 7 + 5$$

1024 Не виконуючи обчислень, розташуй вирази у порядку зростання величин.

$1 \text{ дм} + 4 \text{ см}$

$2 \text{ дм} + 11 \text{ см}$

$6 \text{ дм} + 4 \text{ см}$

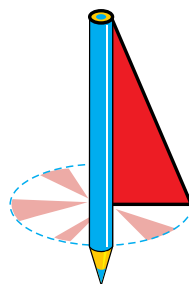
$8 \text{ дм} - 3 \text{ см}$

$1 \text{ дм} + 13 \text{ см}$

$4 \text{ дм} + 1 \text{ см}$

1025 На яблуні росло 12 яблук, а на груші — 15 груш. Усі фрукти зірвали і розклали порівну в 3 вази. Скільки фруктів у кожній вазі?

1026 Якщо швидко обертати прямокутний трикутник навколо олівця, то в повітрі отримаємо конус.

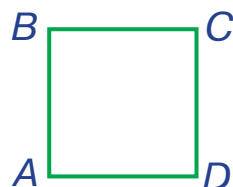

1027 Розплети «мереживо»: $100 - 20 \rightarrow \dots$

1028 У кожній із 7 коробок було по 3 тенісні м'ячики. П'ять м'ячиків узяли для гри. Скільки м'ячиків залишилось у коробках?

1029	$5 \cdot 4 + 24$	$54 : 6 + 29$	$5 \cdot 8 - 26$	$18 : 9 + 12$
	$7 \cdot 5 - 19$	$35 : 7 + 36$	$7 \cdot 4 - 19$	$40 : 8 + 32$

- 1030 Накресли квадрат, периметр якого на 4 см більший від периметра квадрата $ABCD$.

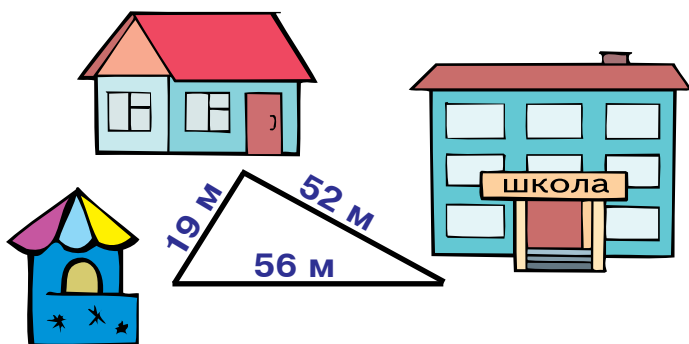
- 1031 1) Зменш на 19 числа: 25, 57, 81, 99.
2) Збільш на 47 числа: 12, 49, 47, 53.

- 1032 На хокейному майданчику 10 польових гравців і 2 воротарі. Скільки рукавиць у всіх хокеїстів?

- 1033 Знайди значення виразу $a : 6 + 25$, якщо $a = 0, 6, 12, 42$.

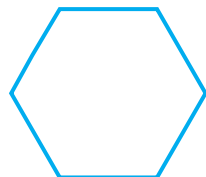
- 1034 Від хати до школи є дві дороги. На скільки метрів пряма дорога коротша?

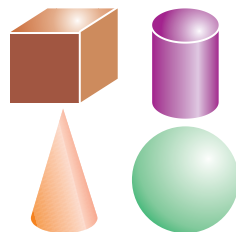
1035 $54 : 6 + 7 \cdot 3$

$28 : 7 + (32 - 28) \cdot 7$

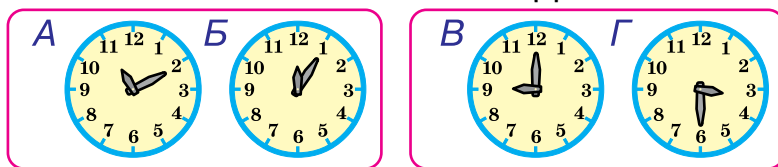
- 1036 Кожну сторону даного шестикутника збільшили на 2 см. Чи можна дізнатися, на скільки сантиметрів збільшився його периметр?

- 1037 Поміркуй! Чи можна з аркуша паперу, не розрізаючи його, зробити макет куба? циліндра? конуса? кулі?

- 1038 У кожній парі зображених годинників перший показує час від полудня до опівночі, а другий — від опівночі до полудня. Котру годину показує кожен годинник? Скільки часу минуло між показами годинників А і Б? між показами годинників В і Г?

- 1039 Семеро гномів знайшли 60 полуничок. Скільки полуничок вони донесли додому, якщо по дорозі кожен гном з'їв по 5 ягід?

1040	a	20	30	15	45	25	35	10	40
	$a : 5$								

- 1041 На наступній сторінці запропоновано календар на 2019 рік. У ньому буквами Пн позначений понеділок, Вт — вівторок, Ср — середа, Чт — четвер, Пт — п'ятниця, Сб — субота, Нд — неділя. На який день тижня припадає перший день у році? останній день у році?

- 1042 У році 12 місяців. Найкоротший з них — лютий. Визнач за календарем, на який день тижня припадає останній день лютого у 2019 році.

- 1043 Знайди в календарі всі місяці, що мають 31 день. Це найдовші місяці в році.

- 1044 $35 : 5 \cdot 2$ $45 : 5 \cdot 6$ $30 : 5 \cdot 8$ $16 : 4 \cdot 5$
 $24 : 4 \cdot 3$ $28 : 4 \cdot 5$ $15 : 5 \cdot 4$ $18 : 3 \cdot 2$

- 1045 У театрі працюють 36 артистів. Четверта частина з них співає, а решта — танцюють. Скільки танцюристів працює в театрі?

1046	Числа	4 і 6	21 і 3	21 і 3	4 і 6
	Знайти	добуток	різницю	частку	суму

2019 рік

Січень						
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Лютий						
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28			

Березень						
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Квітень						
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Травень						
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Червень						
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Липень						
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Серпень						
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Вересень						
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Жовтень						
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Листопад						
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Грудень						
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

1047 ➔ Доповни умову задачі і розв'яжи її за допомогою виразу.

За день у кафе приготували 23 порції шоколадного морозива, полуничного — на 7 порцій , ніж шоколадного, а бананового — на 3 порції , ніж полуничного. Скільки порцій бананового морозива приготували в кафе?

$$23 - 7 - 3$$

1048 ➔ Знайди значення виразу $58 - 5 \cdot a$, якщо $a = 0, 1, 2, 5, 10$.

1049 ➔ На попередній сторінці подано календар. Назви весняних місяців у ньому виділено зеленим кольором, літніх — червоним, осінніх — оранжевим і зимових — синім. Прочитай назви місяців кожної пори року.

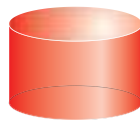
1050 ➔ Через декілька днів настане літо. Полічи, скільки в році літніх днів.

1051 ➔ Скільки повних тижнів було у травні? А скільки неповних?

1052 ➔ коштує стільки, скільки і разом. Яка іграшка дорожча: літак чи автобус?

1053 ➔ $24 : 4 + 63$ $4 \cdot 6 + 24$ $54 - 40 : 5$ $5 \cdot 6 + 28$
 $78 - 18 : 2$ $3 \cdot 7 + 29$ $18 : 3 + 46$ $32 - 3 \cdot 9$

1054 ➔ Ці об'ємні фігури називають циліндрами. На що вони схожі?

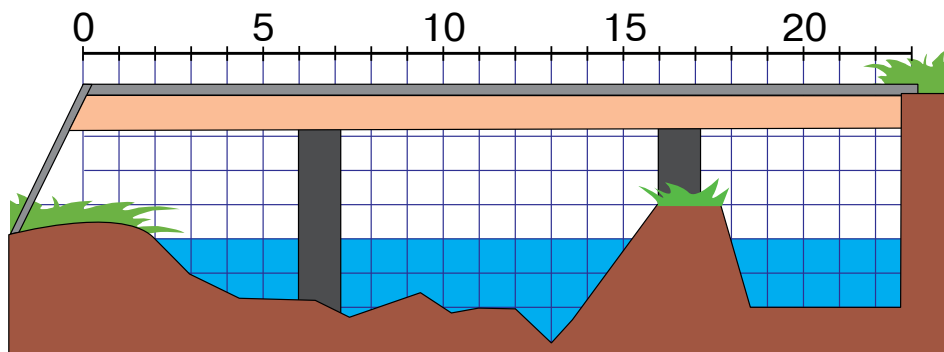

1055 ➔ Леопард може стрибнути на 7 м, що на 1 м далі, ніж собака. Знайди довжину стрибка антилопи, якщо вона може стрибнути на 4 м далі від собаки.

1056

Кожна клітинка на малюнку відповідає 1 м на місцевості. Яке з даних тверджень правильне?

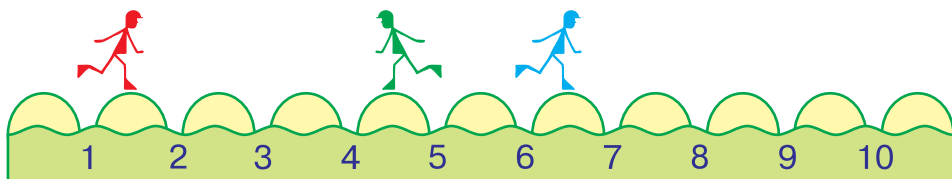
- а) Відстань між опорами моста менша, ніж 12 м.
- б) Відстань між опорами моста більша, ніж 20 м.
- в) Відстань між опорами моста більша, ніж 12 м, але менша, ніж 20 м.

ДОДАТКОВІ ЗАВДАННЯ

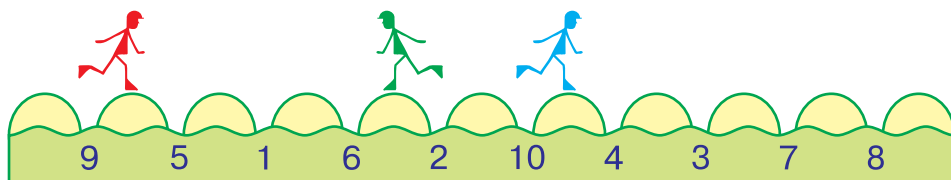
1

Перестрибуючи з купини на купину, чоловічки набирають стільки балів, скільки вказано між купинами. Який чоловічок набере найбільшу кількість балів, зробивши один стрибок?

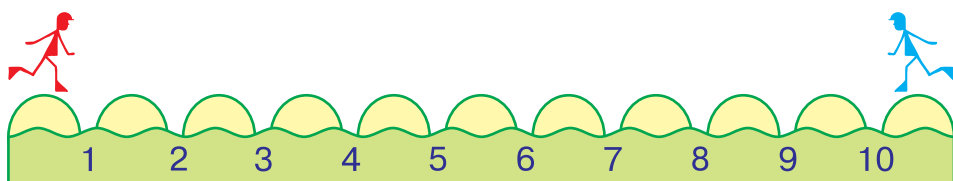

2

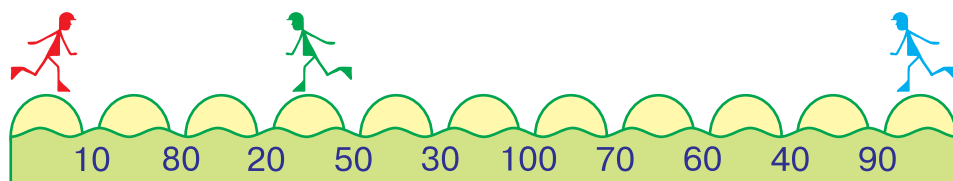
Перестрибуючи з купини на купину, чоловічки набирають стільки балів, скільки вказано між купинами. Який чоловічок набере найбільшу кількість балів, зробивши один стрибок?

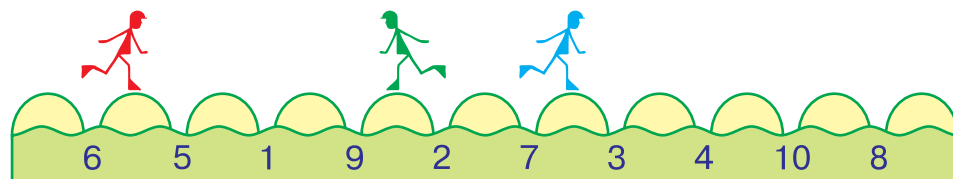
- 3 → Синій чоловічок робить один стрибок. Скільки стрибків повинен зробити червоний чоловічок, щоб набрати стільки ж балів?

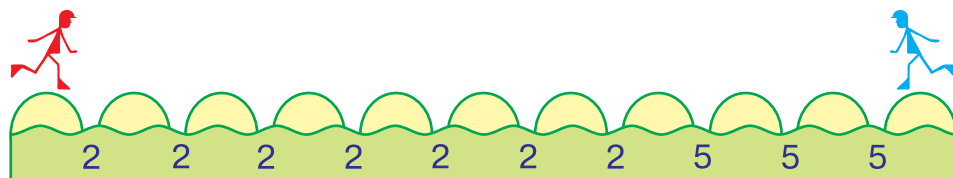
- 4 → Лише один чоловічок, зробивши кілька стрибків, може набрати в сумі 100 балів. Який?

- 5 → Якщо чоловічки роблять по два стрибки, то бали додаються. Який чоловічок набере найбільшу кількість балів за два стрибки?

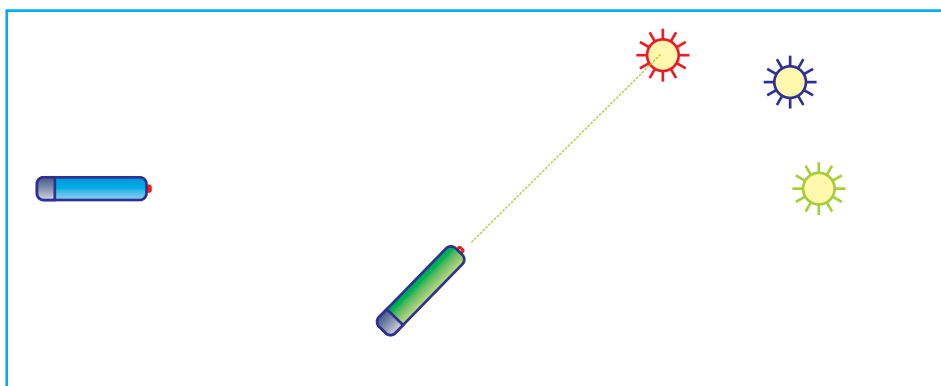

- 6 → Обидва чоловічки хочуть набрати однакову кількість балів. Скільки стрибків для цього повинен зробити кожен чоловічок?

7

Лазерна указка світить по прямій лінії. Зелена лазерна указка спрямована на червоне сонечко. На яке сонечко спрямована синя указка?

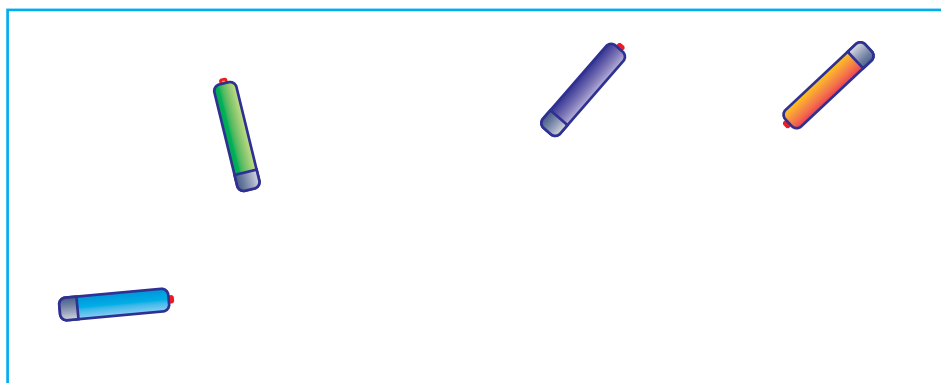
8

На яке сонечко не спрямована жодна указка?

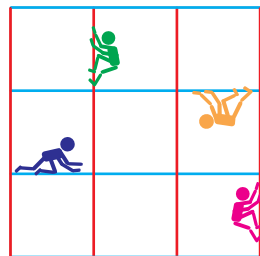

9

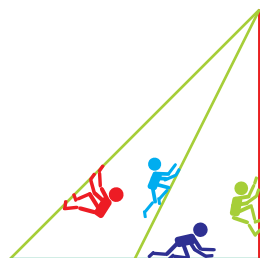
Лазерна указка спрямовує промінь лише вперед. Промені яких указок перетнуться?

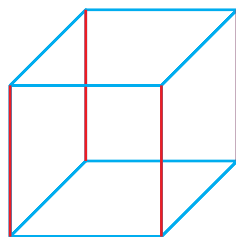
- 10 → Цю конструкцію зварили з металевих прутів, розмістивши їх горизонтально та вертикально. Які чоловічки пересуваються по горизонтальних прутах? по вертикальних прутах?

- 11 → Прути, розміщені не горизонтально і не вертикально, називають похилими. Які чоловічки пересуваються по похилих прутах?

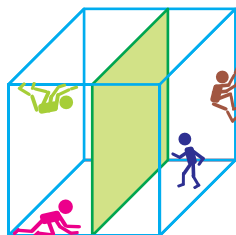

- 12 → Із металевих прутів зварили куб. Вертикальні прuti цього куба пофарбували червоним кольором, а горизонтальні — синім. Яких прутів — вертикальних чи горизонтальних — більше?

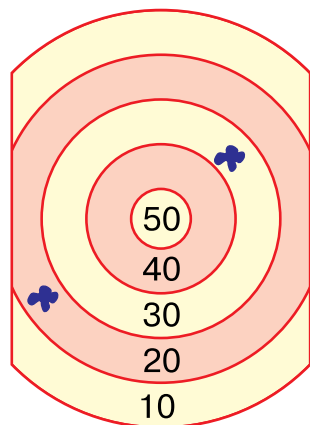

- 13 → Буря повалила будинок на бік, і підлоги та стелі в ньому стали вертикальними. Чи стали в цьому будинку всі стіни горизонтальними?

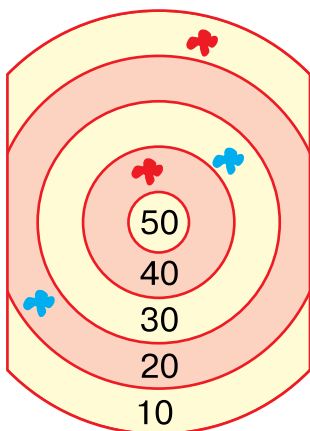
- 14 → Всередині конструкції, що має форму куба, звели вертикальну стінку. Які чоловічки опинилися справа від стінки? зліва від стінки?

15 → У мішень двічі вистрелили кульками з фарбою. Куди треба влучити втретє, щоб в сумі набрати 100 балів?

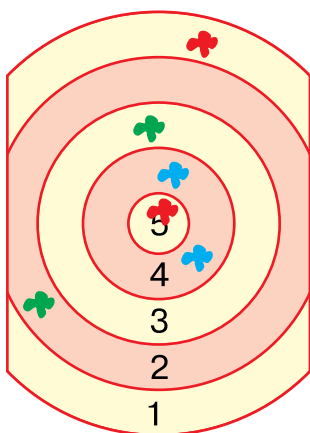

16 → У мішень із попереднього завдання мають намір вистрелити двічі. Чи можна при цьому набрати 100 балів?

17 → Двоє стрільців зробили по два постріли. Хто з них набрав більше балів?

18 → Кожен з двох стрільців вистрелив по мішені однією синьою і однією червоною кульками. Хто куди влучив, якщо відомо, що перший стрілець набрав в сумі на 20 балів більше, ніж другий?

19 → Один стрілець стріляв червоними кульками, другий — синіми, а третій — зеленими. Хто набрав найбільше балів?

20 → Двоє стрільців зробили по три постріли кульками різних кольорів. Скільки балів набрав перший стрілець, якщо другий вибив 7 балів?

21 → У мішень із попереднього завдання стрілець має намір вистрелити п'ятьма рожевими кульками. Чи зможе він набрати 30 балів?

ЗМІСТ

I. Повторення вивченого в 1 класі.....	3
II. Додавання і віднімання чисел у межах 100 із переходом через розряд.....	18
Периметр многокутника.....	37
Задачі на дві дії.....	41
Прямокутник	51
Квадрат.....	57
III. Усне додавання та віднімання чисел у межах 100 із переходом через розряд.....	60
IV. Множення і ділення.....	72
Множення	72
Ділення	79
V. Повторення і узагальнення вивченого	141
VI. Додаткові завдання	154

Відомості про стан підручника

№	Прізвище та ім'я учня	Навчальний рік	Стан підручника		Оцінка
			на початку року	в кінці року	
1					
2					
3					
4					
5					

Навчальне видання

БУДНА Наталя Олександрівна

БЕДЕНКО Марко Васильович

МАТЕМАТИКА

ПІДРУЧНИК ДЛЯ 2 КЛАСУ

закладів загальної середньої освіти

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

Видає за державні кошти. Продаж заборонено

Головний редактор *Богдан Будний*

Редактор *Ірина Чорненька*

Художники *Валентин Качурівський, Оксана Бурда*

Обкладинка *Ростислава Крамара*

Комп'ютерна верстка *Галини Телев'як*

Технічний редактор *Неля Домарецька*

Підписано до друку 14.05.2019. Формат 70х100/16.

Папір офсетний. Гарнітура Pragmatica. Друк офсетний.

Умовн. друк арк. 13,000. Умовн. фарбо-відб. 52,000. Обл.-вид. арк. 10,260.

Тираж 27 869 пр. Зам. 485/04

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК №4221 від 07.12.2011 р.

Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тенюпіль, 46008

тел./факс (0352) 52-06-07, 52-05-48

office@bohda-books.com www.bohda-books.com

Надруковано на ПП «Юнісофт», вул. Морозова, 136, м. Харків, 61036

Свідоцтво серія ДК №3461 від 14.04.2009 р.